

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Τροποποιήσεις του Κώδικα Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων, Μεταρρύθμιση του Συστήματος Ανάθεσης και Εκτέλεσης συμβάσεων Μελετών και Δημοσίων Έργων Ίδρυση Αρχής Ελέγχου Μελετών και Έργων και άλλες διατάξεις ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Α. ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ.

1. Ο ν. 2882/2001 «Κώδικας Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων Ακινήτων» συνιστά το ισχύον σήμερα νομικό πλαίσιο των αναγκαστικών απαλλοτριώσεων που κηρύσσονται για την απόκτηση από τους φορείς του δημόσιου τομέα των ακινήτων που απαιτούνται για την εκτέλεση των έργων της αρμοδιότητάς τους και υλοποιεί τις βασικές ρυθμίσεις του άρθρου 17 του ισχύοντος Συντάγματος, με το οποίο καθορίζεται το γενικό πλαίσιο προστασίας της ατομικής ιδιοκτησίας εντός του οποίου οφείλει να κινηθεί ο κοινός νομοθέτης.

Κατά τα δέκα χρόνια που έχουν μεσολαβήσει από την έναρξη ισχύος του ν. 2882/2001 προέκυψαν ανάγκες για τροποποίηση των διατάξεών του, που έχουν ως κοινή συνισταμένη α) την επίσπευση των διαδικασιών της απαλλοτρίωσης, δεδομένου ότι η συντέλεσή της συναρτάται προς τη μεταβίβαση της κυριότητας προς το δημόσιο ή άλλο φορέα υπέρ του οποίου κηρύχτηκε, πριν δε τη μεταβίβαση αυτή δεν είναι δυνατή η κατάληψη του απαλλοτριωθέντος ακινήτου, συνεπώς από την έγκαιρη ολοκλήρωση των διαδικασιών της απαλλοτρίωσης εξαρτάται απολύτως η έναρξη των εργασιών εκτέλεσης των έργων, στα οποία συνήθως η απαλλοτρίωση αποσκοπεί, β) τη διαφύλαξη και συνετή διαχείριση του δημοσίου χρήματος, δεδομένου ότι οι απαλλοτριώσεις αφορούν κατά το πλείστον μεγάλες εδαφικές εκτάσεις, κτίσματα και άλλα επικείμενα, που η αγοραία τους αξία είναι πολλές φορές υψηλή, γ) τη διαφύλαξη των δικαιωμάτων των ιδιοκτητών των ακινήτων που απαλλοτριώνονται, τα οποία τελούν υπό τη σκέπη του άρθρου 17 του Συντάγματος, που αφορά την προστασία της ατομικής ιδιοκτησίας και δ) την απλοποίηση των διαδικασιών, στην οποία εμπλέκονται διοικητικές υπηρεσίες και δικαστήρια.

Η επίσπευση των διαδικασιών της απαλλοτρίωσης, ούτως ώστε να συντελείται η μεταβίβαση της ιδιοκτησίας κατά το δυνατόν νωρίτερα, αφορά κυρίως α) τις διαδικασίες και προϋποθέσεις κήρυξης της απαλλοτρίωσης, β) τους όρους προσφυγής στο δικαστήριο για τον καθορισμό τιμής μονάδας και γ) την ταχύτητα με την οποία διεξάγονται οι σχετικές δίκες καθορισμού της αποζημίωσης. Κατά τα λοιπά, οι διαδικασίες μετά τον προσωρινό καθορισμό και τη συντέλεση της απαλλοτρίωσης, με την παρακατάθεση της ορισθείσας αποζημίωσης, αποσκοπούν ιδίως στον δικαιότερο καθορισμό της πραγματικής αξίας των απαλλοτριωθέντων (επίδιωξη οριστικής τιμής, άρση του τεκμηρίου ωφέλειας αν ο καθού η απαλλοτρίωση αποδεικνύει ότι δεν ωφελήθηκε από την κατασκευή οδικών έργων, καθορισμός ιδιαίτερης αποζημίωσης του εναπομείναντος μετά την απαλλοτρίωση τμήματος ακινήτου, λόγω μείωσης της αξίας του που προήλθε από την απαλλοτρίωση) και στην επίδιωξη πληρωμής της αποζημίωσης στο πρόσωπο που θα αναγνωρισθεί δικαστικά ως δικαιούχος.

2. Ο Ν. 3316/2005, που ρυθμίζει σήμερα την ανάθεση και εκτέλεση των συμβάσεων μελετών και συναφών με την μελέτη και εκτέλεση έργων υπηρεσιών, αντικατέστησε συνολικά το Ν. 716/1977, προκειμένου να εναρμονίσει το εθνικό νομικό πλαίσιο με το κοινοτικό δίκαιο των δημοσίων συμβάσεων και συγκεκριμένα τις Οδηγίες 2004/17 και 2004/18. Η επί πενταετία εφαρμογή του Ν. 3316/2005 ανέδειξε ορισμένα προβλήματα που αφορούν κυρίως την εφαρμογή των κριτηρίων ανάθεσης, τη διασφάλιση της διαφάνειας στην ανάδειξη του αναδόχου, την εξασφάλιση μελετών οι οποίες θα είναι αξιόπιστες και δεν θα αστοχήσουν κατά την εκτέλεση των έργων. Παράλληλα, οι εξελίξεις στο κοινοτικό δίκαιο τα τελευταία χρόνια και ιδίως η νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου (πρώην ΔΕΚ) επί των υποθέσεων C – 94/2004 και 202/2004, Cipolla), κατέστησαν ασύμβατη με το κοινοτικό δίκαιο την ύπαρξη και εφαρμογή των «κωδίκων αμοιβών» ορισμένων επαγγελματιών (όπως για παράδειγμα των μηχανικών και αρχιτεκτόνων), όπως έχει επικρατήσει να ονομάζονται μεταξύ άλλων τα διασφαλισμένα δια νόμου ελάχιστα όρια

αμοιβών, που υπερσχύουν τυχόν αντίθετης συμφωνίας μεταξύ των συμβαλλομένων. Συγκεκριμένα με τις αποφάσεις του ΔΕΚ κρίθηκε ότι η ύπαρξη κατωτάτων νομίμων ορίων αμοιβών αντιβαίνει στη γενική αρχή του ελεύθερου ανταγωνισμού στα πλαίσια της Ενωμένης Ευρώπης, για το λόγο δε αυτό οι σχετικές διατάξεις του Ν. 3316/2005 που απέβλεπαν στην επιβολή κώδικα αμοιβών ήδη καταργήθηκαν, με το Ν. 3919/2011 (ΦΕΚ Α' 32) και ειδικότερα τις παραγράφους 16-22 του άρθρου 7.

Η κατάργηση των σχετικών διατάξεων του Ν 3316/2005, που πρόβλεπαν την εφαρμογή κατώτερων ορίων αμοιβών, υπό τη μορφή κατωτάτων ορίων παραδεκτού των οικονομικών προσφορών των υποψηφίων και ο έντονος ανταγωνισμός επί των τιμών που προβλέπεται ότι θα αναπτυχθεί μεταξύ των υποψηφίων επιβάλλει περαιτέρω την εισαγωγή διατάξεων που θα διασφαλίζουν την ποιότητα του τελικού προϊόντος της σύμβασης, ήτοι των μελετών, με την καθιέρωση υποχρεωτικού ελέγχου των μελετών καθόλη τη διάρκεια εκπόνησής τους και ιδίως πριν την έγκρισή τους, από ανεξάρτητο πάροχο υπηρεσιών που έχει την απαραίτητη τεχνογνωσία και δυνατότητα να τις ελέγξει λεπτομερειακά και εις βάθος, πράγμα περαιτέρω διασφαλίζει την αποφυγή αστοχιών κατά την εκτέλεση των έργων.

Τέλος, απαιτούνται προσαρμογές στις κατηγορίες μελετών του Μητρώου Μελετητών, στο οποίο εγγράφονται υποχρεωτικά οι ενδιαφερόμενοι προκειμένου να διαπιστωθεί η ικανότητά τους να εκπονούν μελέτες, δεδομένου ότι οι κατηγορίες αυτές θεσπίστηκαν με το ΠΔ 541/1978 και έκτοτε παρά τις τεράστιες αλλαγές στα αντικείμενα των σπουδών δεν υπήρξε οιαδήποτε αλλαγή στις κατηγορίες. Η προσαρμογή θα καταστήσει ευκολότερη την εγγραφή και ανέλιξη στο Μητρώο Μελετητών νέων ειδικοτήτων, με μεγαλύτερη εξειδίκευση από τις παλαιότερες.

3. Με το Ν. 3669/2008 (Φ.Ε.Κ Α' 116/2008) κωδικοποιήθηκε όλη υφιστάμενη νομοθεσία για την ανάθεση και εκτέλεση των δημοσίων έργων και έκτοτε άρχισε να ισχύει ως ενιαίο νομοθέτημα ο «Κώδικας Δημοσίων Έργων» (εφεξής Ν. 3669/2008). Στο νόμο αυτό κωδικοποιήθηκε κυρίως η νομοθεσία του Ν 1418/1984 και του εκτελεστικού του ΠΔ 609/1985, όπως έκτοτε τροποποιήθηκαν πολλές φορές, κυρίως με τους νόμους 2229/1994, 2372/1996, 2576/1998, 2940/2001, 3212/2003, 3263/2004, 3481/2006, 3621/2007 και τα προεδρικά διατάγματα 368/1994 και 218/1999. Με τον Ν. 3669/2008 δεν καθιερώθηκε νέο δίκαιο, αλλά απλώς κωδικοποιήθηκε το μέχρι τότε ισχύον.

Οι κωδικοποιημένες κατά τον ανωτέρω τρόπο διατάξεις, ύστερα από αρκετά χρόνια εφαρμογής, απαιτούν ορισμένες σημαντικές ή ακόμη και ριζοσπαστικές μεταβολές, έτσι ώστε:

α. Να θεραπευθούν οι παρατηρούμενες στο όλο σύστημα παραγωγής των έργων αρρυθμίες, όπως η επανεμφάνιση των «μεγάλων» εκπτώσεων, οι εγκρίσεις επιμετρήσεων, ανακεφαλαιωτικών πινάκων και λογαριασμών κατά «πλάσμα δικαίου», λόγω της άπρακτης παρέλευσης των προθεσμιών για την «πραγματική», εκ μέρους των αρμοδίων υπηρεσιών έγκρισή τους, η αδυναμία του κυρίου του έργου να διεκδικήσει από τους αναδόχους με τρόπο ταχύ και αποτελεσματικό την επιστροφή, στις εν λόγω περιπτώσεις, ληφθέντων αδικαιολογήτως χρηματικών ποσών, η έλλειψη ρευστότητας των εργοληπτικών επιχειρήσεων λόγω της υφιστάμενης απαγόρευσης του νόμου για την εκχώρηση του εργολαβικού ανταλλάγματος σε πιστωτικά ιδρύματα κ.λπ.

β. Να εξασφαλιστεί, στο μέτρο του δυνατού, η ομαλή, δηλαδή η ανεμπόδιστη και άρα ταχύτερη, εκτέλεση των έργων.

γ. Να εξαλειφθούν ενδεχόμενα αδιαφανούς επίβλεψης ή διαχείρισης των συμβάσεων εκτελουμένων έργων.

δ. Να ενσωματωθούν στο εθνικό σύστημα δικαίου συγκεκριμένες προβλέψεις του κοινοτικού δικαίου (Οδηγία 2004/18/ΕΚ) κ.λπ.

4. Με τις μεταρρυθμίσεις του νομοθετικού πλαισίου σχεδιασμού, ωρίμανσης και παραγωγής έργων συνδέεται η ανάγκη για το σχεδιασμό και την εκτέλεση στη χώρα μας ποιοτικών υποδομών, που περαιώνονται στον προκαθορισμένο χρόνο και εντός του προϋπολογισθέντος κόστους και, το κυριότερο, υποδομών που ανατίθενται και εκτελούνται υπό καθεστώς πλήρους διαφάνειας, ελεύθερου και ανόθευτου ανταγωνισμού, ώστε να εξασφαλίζεται η βασική οικονομική αρχή της επίτευξης του μέγιστου αποτελέσματος με το δυνατόν χαμηλότερο κόστος.

Το όλο «σύστημα παραγωγής δημοσίων έργων» (μελέτες και εκτέλεση), με εξαίρεση τις «συμβάσεις παραχώρησης», διαχειρίζεται, επιβλέπει και ελέγχει, ως γνωστόν, η εν γένει «δημόσια διοίκηση». Η μετακίνηση μέρους του παραπάνω «ελέγχου» προς την πλευρά μιας «Αρχής Ελέγχου Μελετών και Έργων» θα εξασφαλίσει την τήρηση των προαναφερθεισών βασικών αρχών, θα βελτιώσει τις αποδόσεις της ίδιας της «δημόσιας διοίκησης» και θα εξαφανίσει την αδράνεια του όλου συστήματος σχεδιασμού, ανάθεσης και εκτέλεσης συμβάσεων μελετών και έργων.

Β. Το παρόν νομοσχέδιο αποτελείται από έξι κεφάλαια. Με το κεφάλαιο Α τροποποιείται ο Κώδικας Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων (Ν. 2882/2001), με το κεφάλαιο Β επέρχονται εκτεταμένες τροποποιήσεις του Ν. 3316/2005 για την ανάθεση και εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων μελετών και συναφών υπηρεσιών, με το κεφάλαιο Γ επέρχονται επίσης ευρείας κλίμακας τροποποιήσεις του Ν 3669/2008 που κωδικοποίησε τη νομοθεσία κατασκευής δημοσίων έργων, με το κεφάλαιο Δ ιδρύεται η Αρχή Ελέγχου Μελετών και Έργων, με το κεφάλαιο Ε και τίτλο «άλλες διατάξεις» τροποποιούνται και τίθενται νέες διατάξεις που αφορούν το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος, το οποίο τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργού Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων, εισάγονται ορισμένες αλλαγές στο οργανωτικό πλαίσιο του Υπουργείου και στο πολεοδομικό πλαίσιο που εφαρμόζεται σε έργα του Υπουργείου και το κεφάλαιο ΣΤ εισάγονται οι αναγκαίες για την ομαλή μετάβαση στο νέο νομικό καθεστώς μεταβατικές διατάξεις.

Ειδικότερα:

1. Με το Κεφάλαιο Α επιδιώκεται αφενός η επίσπευση των διαδικασιών, ιδίως για την κήρυξη της απαλλοτρίωσης και την προώθηση της διαδικασίας καθορισμού της αποζημίωσης, προκειμένου να τηρούνται τα χρονοδιαγράμματα κατασκευής των έργων, στα οποία συνήθως αποσκοπεί η απαλλοτρίωση και αφετέρου η προστασία του δημοσίου χρήματος, με τον εξορθολογισμό της διαδικασίας καθορισμού της αποζημίωσης και την πληρέστερη υπεράσπιση των συμφερόντων του Δημοσίου, στην οποία συντελούν η σύνταξη και υποβολή αξιόπιστων τεχνικών εκθέσεων προς το δικαστήριο, από το προς τούτο αρμόδιο Σώμα Ορκωτών Εκτιμητών. Περαιτέρω επιδιώκεται η αποτροπή δικαστικών αιφνιδιασμών των φορέων που κηρύσσουν τις απαλλοτριώσεις, με την υποβολή αιτημάτων για καθορισμό αξίας επικειμένων τα οποία δεν περιλαμβάνονται στα κτηματολογικά στοιχεία, για επιδίκαση ιδιαίτερων αποζημιώσεων λόγω μείωσης της αξίας των απομενόντων τμημάτων, κ.λ.π., ενώ βεβαίως γίνεται απόλυτα σεβαστή η συνταγματική επιταγή περί καθορισμού της οφειλόμενης αποζημίωσης από τα αρμόδια δικαστήρια και η ανεξαρτησία της δικαστικής λειτουργίας.

2. Με το κεφάλαιο Β μεταρρυθμίζεται σε ευρεία έκταση ο Ν. 3316/2005, για την ανάθεση και εκτέλεση των συμβάσεων μελετών και συναφών υπηρεσιών, με τους ακόλουθους στόχους:

α) Τον εκσυγχρονισμό της νομοθεσίας ανάθεσης και εκτέλεσης των συμβάσεων μελετών και συναφών υπηρεσιών, για τη διασφάλιση της παραγωγής ποιοτικών μελετών που θα οδηγούν σε ποιοτικά δημόσια έργα, χωρίς τις αστοχίες που εμφανίζονται σήμερα και προκαλούν προβλήματα διαχείρισης των συμβάσεων, στόχος που επιτυγχάνεται με την καθιέρωση της παρακολούθησης των μελετών κατά την εκπόνησή τους από ελεγκτή - πάροχο υπηρεσιών, που θα εγγυάται την άρτια ποιότητα και εφαρμοσιμότητα των μελετών που αποσκοπούν στην κατασκευή τεχνικών έργων.

β) Την ορθή και επιμελημένη ωρίμανση της διαδικασίας ανάθεσης των συμβάσεων, με την σύνταξη αξιόπιστου Φακέλου Έργου, ο οποίος θα ελέγχεται ως προς την πληρότητά του από την Αρχή Ελέγχου Μελετών και Έργων και σε μικρότερες συμβάσεις από το τεχνικό συμβούλιο της αναθέτουσας αρχής.

γ) Τη θέσπιση διαδικασιών ανάθεσης των συμβάσεων που θα είναι κατάλληλες για την παραγωγή ποιοτικών μελετών και τη θέσπιση διατάξεων που εγγυώνται τη διαφάνεια και αντικειμενικότητα των διαγωνισμών και διασφαλίζουν τον πραγματικό συναγωνισμό των υποψηφίων, ύστερα από την κατάργηση των κατώτερων ορίων παραδεκτού των οικονομικών προσφορών, με το Ν. 3919/2011.

ε) Τον εκσυγχρονισμό των μητρώων, με την τροποποίηση των κατηγοριών μελετών και τη διάσπαση κάποιων εξ αυτών, οι οποίες ήταν σύνθετες και παρουσίαζαν πρόβλημα στην εγγραφή και εξέλιξη των μελετητών, ώστε να διευκολυνθεί η τήρηση του μητρώου. Θεσπίζονται επίσης για

πρώτη φορά «γενικές κατηγορίες» μελετών τεχνικών έργων, οι οποίες θα αποτελέσουν κίνητρο για το εγχώριο μελετητικό δυναμικό να ενταχθεί σε μονιμότερα αυτάρκη σχήματα, ικανά να μελετήσουν εξ αρχής και μέχρι τέλους τα πλέον συνήθη τεχνικά έργα. Τέλος θεσπίζονται για πρώτη φορά ιδιαίτερες κατηγορίες παρόχων υπηρεσιών.

3. Με το Κεφάλαιο Γ του νομοσχεδίου τροποποιούνται διατάξεις του Ν 3669/2008, που κωδικοποίησε το νομοθετικό πλαίσιο ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων έργων, με διπλό στόχο:

α) Κατά το προσυμβατικό στάδιο, να εξασφαλισθεί ότι κάθε δημοπρατούμενο έργο θα διαθέτει την απαιτούμενη προς τούτο «ωριμότητα» και επίσης ότι οι ενδιαφερόμενες εργοληπτικές επιχειρήσεις θα έχουν την αναγκαία ενημέρωση τόσο για τις πραγματικές συνθήκες εκτελέσεώς του, όσο και για τα επί μέρους συμβατικά στοιχεία, που θα επιτρέπουν τη διαμόρφωση, με την μεγαλύτερη δυνατή ασφάλεια, «ρεαλιστικής» οικονομικής προσφοράς, σε τρόπο ώστε να μην ανατρέπεται (πραγματικά ή προσηματικά) η «οικονομία του έργου», με τις εντεύθεν δυσμενείς συνέπειες τόσο για το ίδιο το έργο όσο και για την ανάδοχο επιχείρηση.

β) Κατά το συμβατικό στάδιο, να καταστήσουν «διαφανείς» τους όρους της σχέσης του κυρίου του έργου με τον ανάδοχο: ο πρώτος υποχρεούται να μεριμνά συνεχώς για την εξασφάλιση εκείνων των πραγματικών και νομικών συνθηκών που εγγυώνται την απρόσκοπτη εκτέλεση του έργου και ο δεύτερος να καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια να εκτελέσει αυτό μέχρι το πέρας του, χωρίς την επιδίωξη προσπόρισης οποιουδήποτε αθέμιτου οφέλους, με εκμετάλλευση των υφιστάμενων ακόμη εγγενών αδυναμιών της δημόσιας διοίκησης στην χώρα.

4. Με το Κεφάλαιο Δ ιδρύεται «Αρχή Ελέγχου Μελετών και Έργων», με έδρα την Αθήνα και δύο Περιφερειακές Υπηρεσίες, στην Θεσσαλονίκη και στην Πάτρα. Οι Περιφερειακές Υπηρεσίες ιδρύονται προκειμένου αφενός να διευκολύνονται οι συναλλασσόμενοι με την ΑΕΜΕ ιδιώτες και αφετέρου για να είναι πιο άμεση, ταχεία και αποτελεσματική η εκάστοτε επέμβαση αυτού στην περιφέρεια. Η ΑΕΜΕ είναι νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, τελεί σε συμπληρωματική σχέση με την Ενιαία Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων, που ιδρύεται ως Ανεξάρτητη Αρχή με ιδιαίτερη νομοθετική πρωτοβουλία που είναι σε εξέλιξη και έχει σκοπό την διασφάλιση της ωριμότητας έργων και μελετών και την ποιοτική εκτέλεση των συμβάσεων, ενώ παρεμβαίνει γνωμοδοτικά σε αρκετές περιπτώσεις. Τέλος τηρεί τα Μητρώα στα οποία εγγράφονται οι μελετητές και οι εργολήπτες, ώστε να καταστεί πιο αξιόπιστη η πιστοποίηση που παρέχεται από την κατοχή σχετικού πτυχίου.

Γ. ΕΙΔΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Με τις διατάξεις των άρθρων του προτεινόμενου νομοσχεδίου προβλέπονται αναλυτικότερα τα ακόλουθα:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α - Τροποποιήσεις του Κώδικα Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων

Επί του άρθρου 1.

Παρ. 1. Η συναρμοδιότητα του Υπουργού Οικονομικών στη κήρυξη της απαλλοτριώσεως, επιβαρύνει χρονικά τη συνολική διαδικασία από 2 έως 4 μήνες, περιλαμβάνοντας την πρόταση κήρυξης από την αρμόδια υπηρεσία, τον έλεγχο νομιμότητας, τη σύνταξη σχεδίου απόφασης, την αποστολή στο Υπουργείο Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων για υπογραφή, την επαναφορά του σχεδίου στο Υπουργείο Οικονομικών, την υπογραφή από τον Υπουργό Οικονομικών, την έκδοση απόφασης και την αποστολή το Εθνικό Τυπογραφείο για δημοσίευση και πρέπει να καταργηθεί, τουλάχιστον για τα έργα που έχουν ενταχθεί σε επιχειρησιακά προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για τους εξής λόγους:

α) Η συναρμοδιότητα του Υπουργείου Οικονομικών, αποτελεί «κατάλοιπο» της παλαιότερης νομοθεσίας των απαλλοτριώσεων, που είχε πρακτική χρησιμότητα για την ανάληψη της υποχρέωσης, από το Δημόσιο, σε επίπεδο τακτικού προϋπολογισμού και ελέγχου των δημοσίων κτημάτων. Σήμερα όμως, τα έργα της Γ.Γ.Δ.Ε. εντάσσονται σε επιχειρησιακά προγράμματα των οποίων η χρηματοδότηση ή η εκτέλεση, με οποιοδήποτε σύστημα χρηματοδότησης

(αυτοχρηματοδότηση κ.λπ.) εγκρίνονται από το Υπουργείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, συνεπώς παρέλκει οποιαδήποτε συναρμοδιότητα του Υπουργείου Οικονομικών σε μία επί μέρους διοικητική πράξη, όπως η απαλλοτρίωση των αναγκαίων ακινήτων. Εξ άλλου, ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας, σύμφωνα με τον ισχύοντα κώδικα απαλλοτριώσεων (Ν.2882/01) και ήδη ο Γενικός Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, κηρύσσει με απόφασή του απαλλοτριώσεις ανεξαρτήτως εμβαδού απαλλοτριωμένων ακινήτων για έργα εθνικής οδοποιΐας, τα οποία έχουν ενταχθεί στα Π.Ε.Π (Επιχειρησιακά Προγράμματα των Περιφερειών που συγχρηματοδοτούνται από τα διαρθρωτικά ταμεία της Ε.Ε), ενώ και πλείστες άλλες περιπτώσεις κήρυξης απαλλοτριώσεων διενεργούνται με αποφάσεις οργάνων της Αυτοδιοίκησης Α΄ και Β΄ βαθμού (Περιφερειάρχης, Δημοτικό Συμβούλιο κ.λπ.) χωρίς σύμπραξη του Υπουργού των Οικονομικών.

Παρ. 2. Με την παρ. 2 τροποποιείται η παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 2882/2001, προκειμένου να προσαρμοσθεί στην αρμοδιότητα του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.

Παρ. 3. Οι ισχύουσες διατάξεις για την εξαγορά ή ανταλλαγή ακινήτων προς εκπλήρωση δημοσίου σκοπού, που προβλέπουν την εκτίμηση της αξίας των ακινήτων από τις τριμελείς Επιτροπές του άρθρου 15 του ν. 2882/2001 δεν τυχαίνουν συχνής εφαρμογής, είτε επειδή καθυστερεί η συγκρότηση των Επιτροπών και η σύνταξη της σχετικής έκθεσης, είτε γιατί υπάρχει δυστοκία ανάληψης ευθυνών από τα μέλη της Επιτροπής σε περιπτώσεις σημαντικής αξίας ακινήτων, είτε λόγω έλλειψης εξειδικευμένων γνώσεων της εκτιμητικής διαδικασίας, από τα μέλη των Επιτροπών. Για τους λόγους αυτούς προτείνεται ως εναλλακτική λύση η σύνταξη έκθεσης περί της αξίας των ακινήτων από ανεξάρτητο πιστοποιημένο εκτιμητή, ενώ σε κάθε περίπτωση η εκτίμηση των ως άνω αποτελεί ανώτατο όριο εξαγοράς του ακινήτου.

Επί του άρθρου 2

Παρ. 1. Η κήρυξη της απαλλοτρίωσης με απλό διάγραμμα οριζοντιογραφίας, η οποία προβλεπόταν και στην προϊσχύσασα νομοθεσία περί αναγκαστικών απαλλοτριώσεων του Ν.Δ. 797/71, εξυπηρετεί σε ορισμένες περιπτώσεις την εξοικονόμηση χρόνου, δεδομένου ότι η διαδικασία σύνταξης και έγκρισης κτηματολογίου, μπορεί να γίνεται παράλληλα με την διαδικασία πρότασης απαλλοτρίωσης, έκδοσης της απαλλοτριωτικής πράξης και δημοσίευση αυτής, ενώ δεν φαλκιδεύει κατ'ουδένα τρόπο τα δικαιώματα των ιδιοκτητών, ενώ περαιτέρω, επειδή η απαλλοτρίωση θεωρείται κηρυγμένη, μπορεί να στηρίξει την επίταξη των ακινήτων.

Παρ. 2. Με την παράγραφο αυτή ορίζεται ότι, πλην των μέχρι σήμερα στοιχείων του κτηματολογικού πίνακα και του διαγράμματος, πρέπει να αποτυπώνονται τα απομένοντα τμήματα των ιδιοκτησιών σε τέτοια έκταση που να καθιστά δυνατή την εκτίμηση της μείωσης ή μη της αξίας τους. Η εν λόγω προσθήκη είναι απαραίτητη, ώστε να παρέχονται περισσότερα στοιχεία για τον προσδιορισμό της θετικής ή αποθετικής ζημίας των εναπομεινάντων τμημάτων των απαλλοτριουμένων ιδιοκτησιών και να είναι δυνατή η καλύτερη υπεράσπιση των συμφερόντων του φορέα υπέρ του οποίου κηρύχθηκε η απαλλοτρίωση, στα αρμόδια δικαστήρια.

Επί της παρ. 3. Με την παράγραφο αυτή, τροποποιείται η σχετική διάταξη της παρ. 5 του άρθρου 3, με στόχο η ανακοίνωση του φορέα περί της σκοπούμενης απαλλοτρίωσης ακινήτων, να γίνεται αμέσως μετά την οριστικοποίηση του εύρους αυτής, που συνήθως γίνεται με την προμελέτη του έργου, ώστε οι ενδιαφερόμενοι να έχουν τον απαιτούμενο χρόνο να υποδείξουν, ενδεχομένως, άλλο ακίνητο για απαλλοτρίωση και ο φορέας να έχει τη πρακτική δυνατότητα να δεχθεί την υπόδειξη, γιατί δεν θα έχει ολοκληρώσει την οριστική μελέτη του έργου.

Παρ. 4. Με την προτεινόμενη διάταξη συμπληρώνονται οι ρυθμίσεις του άρθρου 4 του ν. 2882/2001. Έχει διαπιστωθεί, ότι σε ορισμένες περιπτώσεις ιδιωτικά ακίνητα υπολαμβάνονται λανθασμένα, από τους συντάκτες των κτηματολογικών πινάκων, επί τη βάση των οποίων κηρύσσεται η απαλλοτρίωση, ως δημόσια, συνεπεία τούτου δε δεν θεωρούνται αποζημιωτέα ή περιλαμβάνονται στον πίνακα με την ένδειξη «δημόσια» και εξαιρείται το εμβαδό τους από το εμβαδό της συνολικής απαλλοτριούμενης έκτασης, αφού, αν η σχετική καταχώρηση υποτεθεί αληθινή και τα ακίνητα ανήκουν ήδη στο δημόσιο, δεν μπορούν να απαλλοτριωθούν. Κατά την εξέλιξη της απαλλοτρίωσης και κατόπιν ενστάσεων και αιτημάτων των θιγόμενων ιδιοκτητών,

στους οποίους ανήκουν (μερικά ή ολικά), αποδεικνύεται ότι δεν ανήκουν στο δημόσιο και προκύπτει πλέον ζήτημα αν τα ακίνητα αυτά περιλήφθηκαν στην απαλλοτρίωση και μπορεί να εκδοθεί διορθωτικό κτηματολόγιο και να συντελεστεί η απαλλοτρίωση ή αν πρέπει να χωρήσει νέα κήρυξη της απαλλοτρίωσης ειδικώς γι' αυτά, ώστε να νομιμοποιηθεί ο καθορισμός και η καταβολή της αποζημίωσής τους. Με την προτεινόμενη διάταξη, η έκταση που περιέχεται μεταξύ των οριογραμμών της απαλλοτρίωσης θεωρείται ως απαλλοτριωτέα, άρα τα ακίνητα με αμφισβητούμενο ιδιοκτησιακό καθεστώς περιλαμβάνονται στην κήρυξη της απαλλοτρίωσης και το καθεστώς τους και η ανάγκη ή μη καταβολής αποζημίωσης γι' αυτά αποσαφηνίζεται κατά τη διαδικασία αναγνώρισης των δικαιούχων.

Επί του άρθρου 3

Παρ. 1. Με την παρ. 1 του άρθρου 7 Α του ν. 2882/2001 προβλέπεται σήμερα να αποφασίζει το Υπουργικό Συμβούλιο κάθε φορά την κήρυξη απαλλοτρίωσης, ώστε να είναι δυνατή η εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου, έστω και αν ήδη έχει χαρακτηρίσει με προηγούμενη απόφασή του το ίδιο έργο ως γενικότερης σημασίας. Προκειμένου να αποφεύγεται η κατ'επανάληψη ενασχόληση του Υπουργικού Συμβουλίου με την κήρυξη απαλλοτριώσεων που αφορούν το ίδιο έργο, προτείνεται η τροποποίηση της παραγράφου αυτής ώστε να μπορεί το Υπουργικό Συμβούλιο, μετά τον κατ'αρχήν χαρακτηρισμό του έργου ως «γενικότερης σημασίας για την εθνική οικονομία», να χορηγεί εξουσιοδότηση στο αρμόδιο όργανο, ώστε να κηρύσσει αυτό πλέον τις επόμενες απαλλοτριώσεις για το ίδιο έργο.

Παρ. 2. Προτείνεται η απλοποίηση της διαδικασίας εκτίμησης της αξίας του απαλλοτριωμένου ακινήτου από το Εφετείο, προς το σκοπό παροχής άδειας προσωρινής κατάληψης, ώστε, κατά τον προσδιορισμό του εύλογου τμήματος της αποζημίωσης να μην εξετάζονται αιτήματα για υποτίμηση της αξίας των απομενόντων ακινήτων μετά την απαλλοτρίωση και άρσης του τεκμηρίου ωφέλειας κατ'εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 33 του Ν. 2971/01. Η τροποποίηση υλοποιεί το συνταγματικό σκοπό της διάταξης, ήτοι την ταχεία έκδοση της σχετικής απόφασης η οποία επιτρέπει την κατάληψη του απαλλοτριωθέντος, γιατί διαφορετικά η εν λόγω ειδική διαδικασία εξομοιώνεται με καθορισμό πλήρους αποζημίωσης και αυξάνονται οι πιέσεις για αναβολές λόγω της διαδικασίας που απαιτείται για την υποβολή σχετικών αιτημάτων από την πλευρά των θυγομένων ιδιοκτητών.

Παρ. 3. Για τον ίδιο σκοπό, της επιτάχυνσης της διαδικασίας κατάληψης του ακινήτου, προτείνεται η τροποποίηση της σχετικής διάταξης, ώστε να μπορεί το δικαστήριο να διατάσσει την αποβολή του κατόχου από το ακίνητο με την ίδια απόφαση που καθορίζει το εύλογο τμήμα της αποζημίωσης και με την προϋπόθεση βέβαια της προηγούμενης παρακατάθεσης του καθορισθέντος ποσού. Με τον τρόπο αυτό καθίσταται δυνατή η άμεση προσωρινή κατάληψη των απαιτούμενων ακινήτων και αποφεύγεται η καθυστέρηση που προκαλείται με την ισχύουσα ρύθμιση, κατά την οποία, σε περίπτωση δυστροπίας, απαιτείται να τηρηθεί ιδιαίτερη διαδικασία αποβολής, κατά το άρθρο 9 του νόμου.

Παρ. 4. Με τη διάταξη αυτή παρέχεται η δυνατότητα κατάθεσης του υπολοίπου τμήματος της εύλογης αποζημίωσης στο Ταμείο Παρακαταθηκών, ως εγγύηση υπέρ του δικαιούχου, αντί της έκδοσης ειδικού ομολόγου, προκειμένου να διασφαλισθεί η απρόσκοπτη προσωρινή κατάληψη των ακινήτων στις περιπτώσεις που δεν είναι δυνατή η έκδοση ομολόγου, λόγω έλλειψης ασφαλών πληροφοριών για το πρόσωπο του πραγματικού δικαιούχου. Με τον τρόπο αυτό μπορεί να αποφεύγεται η παροχή εγγύησης με την ιδιαίτερα γραφειοκρατική διαδικασία της έκδοσης ειδικού ομολόγου, ισόποσου με το υπόλοιπο τμήμα της αποζημίωσης.

Επί του άρθρου 4

Παρ. 1. Προτείνεται η αντικατάσταση της παραγράφου 5 του άρθρου 8, διότι η ισχύουσα διάταξη επιτρέπει την καταβολή, εκ μέρους του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, της παρακατατεθείσας αποζημίωσης στο δικαιούχο με ευθύνη του Ταμείου και πριν την δικαστική αναγνώρισή του. Με την νέα προστιθέμενη παράγραφο 5 θεσμοθετείται η υποχρέωση του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων να αποστέλλει αντίγραφο του εντάλματος πληρωμής αποζημιώσεων

εξ απαλλοτριώσεως στον καταθέτη της αποζημίωσης, προς ενημέρωσή του, ώστε να γίνεται ευχερώς η διαχείριση της απαλλοτρίωσης και των τυχόν αδιάθετων υπολοίπων και να καθίσταται δυνατή η επιδίωξη της επιστροφής τυχόν αδιάθετων υπολοίπων, μετά το πέρας της προθεσμίας παραγραφής της αποζημίωσης.

Παρ. 2. Με τη διάταξη αυτή προστίθεται παρ. 6 στο άρθρο 8 του ν. 2882/2001, προκειμένου να επιστρέφονται τα αδιάθετα υπόλοιπα των αποζημιώσεων εξ απαλλοτριώσεων μετά τη συμπλήρωση της προθεσμίας παραγραφής της αξίωσης του δικαιούχου, προς απόληψη της αποζημίωσης. Στο υφιστάμενο σήμερα νομικό πλαίσιο δεν υφίσταται σαφής υποχρέωση απόδοσης των αδιάθετων υπολοίπων στον καταθέτη-υπόχρεο καταβολής της αποζημίωσης και έτσι παραμένουν στο Ταμείο και δεν αναζητούνται. Με βάση την προτεινόμενη διάταξη, το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων έχει υποχρέωση, οίκοθεν, για την απόδοση των αδιάθετων υπολοίπων, μετά την ολοκλήρωση της προθεσμίας παραγραφής. Εφόσον δε ο δικαιούχος δεν απώλεσε λόγω παραγραφής την απαίτησή του για οποιοδήποτε λόγο (επειδή λ.χ. προέβη σε νόμιμη διακοπή της) δικαιούται πλέον να στραφεί κατά του υπόχρεου προς πληρωμή της αποζημίωσης, ο οποίος εξαναγκάζεται στην άμεση εξόφληση με την απειλή καταβολής νομίμων τόκων υπερημερίας, σε περίπτωση καθυστέρησης απόδοσης.

Παρ. 3. Με την προτεινόμενη ρύθμιση προστίθεται παράγραφος 5 στο άρθρο 9, με την οποία προβλέπεται ότι, προκειμένου περί απαλλοτριώσεων που αφορούν έργα του δημοσίου, η αποβολή των πρώην ιδιοκτητών διατάσσεται με την ίδια την απόφαση καθορισμού της προσωρινής αποζημίωσης, υπό τον όρο της προηγούμενης συντέλεσής της και αποφεύγεται έτσι η νέα προσφυγή στο δικαστήριο για την αποβολή των δυστροπούντων πρώην ιδιοκτητών, όταν μάλιστα, σύμφωνη με πρόσφατη νομολογία Μονομελών Πρωτοδικείων, κατά της απόφασης αποβολής των ιδιοκτητών είναι δυνατή η υποβολή έφεσης, πράγμα που συνεπάγεται επιπλέον καθυστερήσεις στην κατάληψη των ακινήτων και την εκτέλεση των έργων. Για την συμπερίληψη διάταξης στην απόφαση καθορισμού της προσωρινής αποζημίωσης περί αποβολής των ιδιοκτητών, πρέπει να υποβάλλεται προς το δικαστήριο αίτημα, είτε με την αίτηση καθορισμού της προσωρινής τιμής, είτε και μεταγενέστερα, με τις προτάσεις του δημοσίου, που υποβάλλονται στην περίπτωση αυτή δύο τουλάχιστον πλήρεις ημέρες πριν τη δικάσιμο της αίτησης.

Παρ. 4. Με την διάταξη αυτή αντικαθίσταται η παράγραφος 1 του άρθρου 10 του ν. 2882/2001, που αφορά την παραγραφή της αξίωσης απόληψης και θεσπίζεται οκταετής παραγραφή από της καταλήψεως της απαλλοτριωθείσας έκτασης, και σε κάθε περίπτωση δεκαετής από της συντελέσεως. Κατ'εξαίρεση στον ως άνω κανόνα, η αξίωση για την είσπραξη της τυχόν διαφοράς μεταξύ οριστικής και προσωρινής αποζημίωσης παραγράφεται μετά πενταετία από την δημοσίευση της σχετικής απόφασης καθορισμού της οριστικής τιμής, αν ο καθορισμός της οριστικής αποζημίωσης γίνει μετά την συντέλεση της απαλλοτρίωσης και την κατάληψη του ακινήτου. Η ως άνω διάταξη τίθεται επειδή σε πολλές περιπτώσεις είναι αδύνατη ή ιδιαίτερα δυσχερής η απόδειξη του χρόνου κατάληψης της απαλλοτριούμενης έκτασης και γι' αυτό απαιτείται η θέσπιση μιας ευχερώς αποδεικνυόμενης αφετηρίας της σχετικής προθεσμίας, όπως είναι ο χρόνος συντέλεσης.

Παρ. 5. Με την προτεινόμενη ρύθμιση ορίζεται ότι δεν απαιτείται η τήρηση προθεσμίας επανακήρυξης της απαλλοτριώσεως, αν η απόφαση κήρυξης της απαλλοτρίωσης ακυρωθεί με δικαστική απόφαση ή ανακληθεί διοικητικώς ως παράνομη ή αν έχουν καταληφθεί τα απαλλοτριούμενα ακίνητα με τη διαδικασία της επίταξης.

Επί του άρθρου 5

Παρ. 1. Με τις προτεινόμενες διατάξεις τροποποιείται η παρ. 3 του άρθρου 12 του ν. 2882/2001 και καθορίζεται νέος τρόπος υπολογισμού της επιστρεπτέας αποζημίωσης, σε περίπτωση ανάκλησης ή άρσης συντελεσμένης απαλλοτρίωσης, ορίζεται δε ότι στις περιπτώσεις απαλλοτρίωσης υπέρ του Δημοσίου, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, Ο.Τ.Α. Α' και Β' βαθμού, επιχειρήσεων που ανήκουν στο Δημόσιο και σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και οργανισμών κοινής ωφέλειας, το επιστρεπτέο από τον ιδιοκτήτη ποσό πρέπει να αντιστοιχεί στην αξία του επιστρεφόμενου ακινήτου κατά τον χρόνο που συντελείται η επανάκτηση του ακινήτου από τον πρώην ιδιοκτήτη, ενώ κατά την ισχύουσα σήμερα διάταξη το επιστρεπτέο ποσό αντιστοιχεί στην αποζημίωση που καταβλήθηκε στον πρώην ιδιοκτήτη, αναπροσαρμοζόμενο κατά τους δείκτες

τιμών καταναλωτή που μεσολάβησαν από την καταβολή της αποζημίωσης μέχρι την επιστροφή της, αγνοείται δε η πραγματική αξία του ακινήτου κατά τον χρόνο της επαναμεταβίβασης. Ο οριζόμενος από το Ν. 2882/2001 τρόπος υπολογισμού της επιστρεπτέας αποζημίωσης, που ισχύει για οποιαδήποτε περίπτωση ανάκλησης απαλλοτριώσεως, δημιουργεί προσδοκίες κερδοσκοπίας στους πρώην ιδιοκτήτες απαλλοτριωμένων ακινήτων, αν μεταξύ των πράξεων της απαλλοτριώσεως και της ανάκλησης αυτής έχει παρέλθει μεγάλο χρονικό διάστημα και οι αγοραίες αξίες των ακινήτων αυτών έχουν αυξηθεί σημαντικά, είτε από τις γενικότερες συνθήκες ανάπτυξης, είτε από ενέργειες της πολιτείας (εντάξεις σε σχέδια πόλης κλπ). Με τις προτεινόμενες διατάξεις για την αξία του επιστρεφόμενου στον πρώην ιδιοκτήτη ακινήτου γνωμοδοτεί, όπως και στην απαλλοτρίωση, είτε η Επιτροπή του άρθρου 15 του ν. 2882/2001 είτε και ανεξάρτητος πιστοποιημένος εκτιμητής και το ποσό καθορίζεται από την αρχή που ανακαλεί την απαλλοτρίωση. Σε περίπτωση αμφισβήτησης του ύψους της επιστρεπτέας αποζημίωσης, αποφασίζει το αρμόδιο δικαστήριο, κατόπιν προσφυγής του πρώην ιδιοκτήτη.

Ορίζονται επίσης με την ίδια παράγραφο, ο τρόπος υπολογισμού της επιστρεπτέας αποζημίωσης, όταν αυτή δεν έχει αποληφθεί από το δικαιούχο και παραμένει στο Τ.Π.Δ.

Παρ. 2. Με την παράγραφο αυτή καθορίζεται ο τρόπος επιστροφής της αποζημίωσης, η οποία καταμερίζεται σε προκαταβολή και τέσσερις τριμηνιαίες δόσεις και ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες της επιστροφής.

Επί του άρθρου 6

Παρ. 1. Με την προσθήκη εδαφίου στην παρ. 2 του άρθρου 13 του ν. 2882/2001, αποκαθίσταται η ισότητα και η δικαιοσύνη στη μεταχείριση των ιδιωτών και του δημοσίου, και καθίσταται ευχερέστερη η υλοποίηση προγραμμάτων αστικών αναπλάσεων, δεδομένου ότι παρατηρείται σημαντική αύξηση των αξιών των ακινήτων σε περιοχές οι οποίες κηρύσσονται ζώνες αστικής ανάπτυξης, επειδή οι ιδιοκτήτες τους κεφαλαιοποιούν εκ των προτέρων στις ζητούμενες τιμές τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος. Έτσι, όταν είναι απαραίτητη η απαλλοτρίωση ακινήτων για την ικανοποίηση των σκοπών της ανάπτυξης, ο φορέας της ανάπτυξης είναι υποχρεωμένος να καταβάλλει υπερβολικά υψηλές αποζημιώσεις, με αποτέλεσμα η απόκτηση των αναγκαίων ιδιοκτησιών να είναι εξαιρετικά επαχθής, ώστε να οδηγεί ακόμα και στη ματαίωση της ανάπτυξης.

Παρ. 2. Με τη διάταξη αυτή τροποποιείται η παρ. 4 του άρθρου 13 του ν. 2882/2001, ώστε να καταστούν αυστηρότερες και να περιοριστούν οι περιπτώσεις επιδίκασης ιδιαίτερης αποζημίωσης, λόγω μείωσης της αξίας των απομενόντων μετά την απαλλοτρίωση τμημάτων ακινήτων. Σε πολλές περιπτώσεις παρατηρείται αθρόα επιδίκαση τέτοιων αποζημιώσεων, σε απομένοντα μετά την απαλλοτρίωση τμήματα ακινήτων εκτός σχεδίου πόλεως, τα οποία έχουν κύρια χρήση την αγροτική εκμετάλλευση με αιτιολογία τις υψομετρικές διαφορές σε σχέση με την κατασκευαζόμενη οδό, την απώλεια οικοδομησιμότητας (ενώ πρόκειται για αγρούς), την εκ του έργου ηχορύπανση (ενώ πρόκειται για ελαιώνα), κ.ο.κ., με αποτέλεσμα το κόστος της απαλλοτριώσεως να εκτινάσσεται σε δυσθεώρητα ύψη, σε βάρος του συμφερόντων του κοινωνικού συνόλου, υπέρ των συμφερόντων του οποίου κηρύσσονται οι απαλλοτριώσεις και την συνακόλουθη αδυναμία προϋπολογισμού της δαπάνης της απαλλοτριώσεως, με τις παρεπόμενες καθυστερήσεις στη συντέλεση των απαλλοτριώσεων, αυτοδίκαιες ανακλήσεις εξαιτίας της έλλειψης ικανών οικονομικών πόρων κ.λπ.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση επιχειρείται ο εξορθολογισμός των ιδιαίτερων αποζημιώσεων, ώστε τα αρμόδια Δικαστήρια να αποφαινούνται με βάση τον κύριο προορισμό (χρήση) του απαλλοτριουμένου ακινήτου ή έστω την αποδεδειγμένως υφιστάμενη δευτερεύουσα κατά προορισμό χρήση, όταν λ.χ. πρόκειται για αναπτυγμένους οικισμούς, με πυκνή σχετικώς δόμηση, εκτός εγκεκριμένων σχεδίων πόλεων. Επίσης, η υποτίμηση πρέπει να κρίνεται σημαντική, όπως προβλεπόταν και στο προϊσχύσαν Ν.Δ. 797/71 και η απόφαση καθορισμού ιδιαίτερων αποζημιώσεων πρέπει να εμπεριέχει ειδική και εμπεριστατωμένη αιτιολογία. Απαλείφθηκε εξ άλλου η φράση «άχρηστο απομένον τμήμα», η έννοια της οποίας μπορεί να οδηγήσει σε επιδίκαση αποζημίωσης έως και ισόποσης με την αξία αυτού, ενώ ο ιδιοκτήτης διατηρεί την κυριότητα επί του απομένοντος τμήματος, δεδομένου ότι οποιοδήποτε μειονέκτημα δεν μπορεί λογικά να έχει ως αποτέλεσμα την πλήρη απαξίωση του απομένοντος τμήματος.

Επί του άρθρου 7

Παρ. 1. Με τη διάταξη αυτή τροποποιείται η παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 2882/2001, ώστε στην Επιτροπή Εκτίμησης της αξίας των απαλλοτριουμένων να περιλαμβάνονται πρόσωπα με ειδικές γνώσεις, αναλόγως των απαλλοτριουμένων, όπως λ.χ. γεωπόνοι για την εκτίμηση γεωργικών καλλιεργειών και εκμεταλλεύσεων, φυτειών και φυτωρίων, αποδόσεις γεωργικής γης κ.λ.π., ηλεκτρολόγοι-μηχανολόγοι μηχανικοί για την εκτίμηση ουσιαστών ηλεκτρομηχανολογικών και παραγωγικών εγκαταστάσεων (π.χ. βιομηχανίες κ.λ.π.), μεταλλειολόγοι για μεταλλευτικές εγκαταστάσεις, κ.λ.π.

Παρ. 2. Η Έκθεση Εκτίμησης της αξίας των ακινήτων του άρθρου 15 του ν. 2882/2001 αποτελεί το μοναδικό υπερασπιστικό στοιχείο από την πλευρά του υπερού η απαλλοτρίωση, κατά τον δικαστικό καθορισμό της αποζημίωσης. Οι συντασσόμενες από την Επιτροπή εκθέσεις έχουν αποδειχθεί όμως πρόχειρες, αόριστες και εν τέλει αναξιόπιστες, με αποτέλεσμα τα δικαστήρια σχεδόν να τις αγνοούν πλήρως και να διαμορφώνουν την κρίση τους με βάση στοιχεία που προσκομίζουν αποκλειστικά οι ιδιοκτήτες των απαλλοτριουμένων, και κατ' επέκταση οι καθοριζόμενες αποζημιώσεις να υπερβαίνουν κάθε προσδοκία. Με την προτεινόμενη ρύθμιση παρέχεται εξουσιοδότηση για την έκδοση Κοινής Απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, για τον καθορισμό προτύπων εκθέσεων, ώστε η συμπλήρωση των κύριων προσδιοριστικών παραγόντων της αξίας ακινήτων να είναι υποχρεωτική για τους συντάκτες της. Με τον τρόπο αυτό σκοπείται ο εξορθολογισμός του κόστους των απαλλοτριώσεων και η αξιοπρεπέστερη παρουσία του υπερού η απαλλοτρίωση στα δικαστήρια καθορισμού της αποζημίωσης.

Παρ. 3. Η ισχύουσα σήμερα παρ. 6 του άρθρου 15 του ν. 2882/2001, περί παραλείψεως της σύνταξης έκθεσης της τριμελούς επιτροπής σε περίπτωση ισχύος του συστήματος αντικειμενικού προσδιορισμού της αξίας των ακινήτων, κρίνεται σκόπιμο να καταργηθεί, αφού τα δικαστήρια συνήθως υποτιμούν την αξία του συστήματος αυτού, ως προς την απόδοση της πραγματικής αξίας των ακινήτων. Αντί γι' αυτό, προτείνεται να παρασχεθεί η δυνατότητα στο φορέα υλοποίησης της απαλλοτρίωσης, να χρησιμοποιεί εναλλακτικά ανεξάρτητο πιστοποιημένο Εκτιμητή, για τη σύνταξη έκθεσης περί της αξίας των ακινήτων και των λοιπών καθοριστικών της αξίας αυτής παραμέτρων. Η εμπλοκή ανεξάρτητων εκτιμητών (ΣΟΕ) στην εκτίμηση απαλλοτριωθέντων ακινήτων ήδη έχει θεσμοθετηθεί, με το ν. 3555/2007, για τις απαλλοτριώσεις που αφορούν τα έργα παραχώρησης και είναι χρήσιμο να επεκταθεί και στις λοιπές αναγκαστικές απαλλοτριώσεις έργων που έχουν μεγάλο οικονομικό αντικείμενο για την καλύτερη υπεράσπιση των συμφερόντων του Δημοσίου, δεδομένου ότι οι αρμόδιες κτηματικές Υπηρεσίες υστερούν, κατά κανόνα, σε στελέχωση εξειδικευμένου προσωπικού για την εκτίμηση σύνθετων πραγμάτων (αστικών και ημιαστικών εδαφικών ακινήτων, κτηριακών και παραγωγικών εγκαταστάσεων κ.λ.π.). Η εκτίμηση ανεξάρτητων εκτιμητών πρόκειται να έχει, αυτονότητα, ιδιαίτερη βαρύτητα στο σχηματισμό της δικαστικής κρίσης και αναμένεται να οδηγήσει σε εξορθολογισμό του ύψους των καταβαλλόμενων αποζημιώσεων.

Παρ. 4. Η διαδικασία της διόρθωσης των κτηματολογικών στοιχείων μετά την κήρυξη της απαλλοτρίωσης είναι πολύ διαδεδομένη, δεδομένου ότι τα αρχικά στοιχεία συντάσσονται με βάση πληροφορίες περί των ορίων των ακινήτων και των φερόμενων ιδιοκτητών τους. Με το ν. 2882/2001 καταργήθηκε η διαδικασία κτηματογράφησης που προβλέπονταν από το προϊσχύσαν νομικό πλαίσιο του ν.δ. 797/1971 και η διόρθωση των αρχικών κτηματολογικών στοιχείων αποτελεί αρμοδιότητα της Υπηρεσίας που έχει και την αρμοδιότητα σύνταξης. Έτσι είναι συχνό το φαινόμενο μεμονωμένων διορθώσεων, κατ' αίτηση των ενδιαφερομένων, με αποτέλεσμα να γίνεται δυσχερής η διαχείριση αυτών και δυσχεραίνεται ακόμη περισσότερο από την ισχύουσα διαδικασία, ήτοι την έκδοση απόφασης νέας Κοινής Απόφασης των συναρμοδίων Υπουργών ή του Γεν. Γραμματέα Περιφέρειας, με αποτέλεσμα μεγάλες καθυστερήσεις στην ολοκλήρωση της διόρθωσης και της αναγνώρισης των δικαιούχων (ακόμα και για να συμπληρωθεί ένα δένδρο, ή κτίσμα μικρής αξίας).

Με την προτεινόμενη ρύθμιση αντικαθίσταται η παρ. 4 του άρθρου 16 του ν. 2882/2001 και δεν απαιτείται πλέον η εμπλοκή του οργάνου που κήρυξε την απαλλοτρίωση (αφού το εύρος της απαλλοτρίωσης δεν μεταβάλλεται). Με τον τρόπο αυτό αποσαφηνίζεται και παράλληλα εξορθολογίζεται η διαδικασία διόρθωσης των κτηματολογικών στοιχείων.

Παρ. 5. Με την προτεινόμενη ρύθμιση αντικαθίσταται η παρ. 8 του άρθρου 16 του ν. 2882/2001, προκειμένου να καταστεί υποχρεωτική η αίτηση διόρθωσης των κτηματολογικών στοιχείων από τους ενδιαφερόμενους (εφόσον αμφισβητούν τα αρικά) και μάλιστα εξήντα ημέρες πριν τη δίκη αναγνώρισης δικαιούχων, όπου θα υποβάλλουν τις αξιώσεις τους. Η θέσπιση της διάταξης αυτής είναι αναγκαία, επειδή παρατηρείται συχνά να τίθεται από τους ενδιαφερόμενους ζήτημα αμφισβήτησης της ακρίβειας ή πληρότητας των κτηματολογικών στοιχείων, κατά τη δίκη της αναγνώρισης δικαιούχων, χωρίς να έχουν ζητήσει προηγουμένως, σε εύλογο χρόνο, τη διόρθωση των στοιχείων από την αρμόδια υπηρεσία, με αποτέλεσμα την έκδοση δικαστικών αποφάσεων, με τις οποίες διορθώνονται τα κτηματολογικά στοιχεία, χωρίς η διοίκηση να έχει υπόψη της και να έχει εξετάσει νωρίτερα τα έγγραφα των ιδιοκτητών που αποδεικνύουν την ορθότητα του αιτήματός τους, ώστε να έχει την δυνατότητα αμφισβήτησης.

Επί του άρθρου 8

Παρ. 1. Με την διάταξη αυτή τροποποιείται η παρ. 4 του άρθρου 18 του ν. 2882/2001, προκειμένου να οριστεί ότι η επιδικαζόμενη από τα δικαστήρια υπέρ των πληρεξουσίων δικηγόρων των καθών η απαλλοτρίωση αμοιβή, η οποία βαρύνει τον υπερού η απαλλοτρίωση, ανέρχεται στο ποσό της «νόμιμης αμοιβής», όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 6 παρ. 5 του ν. 3919/2011, η οποία αντιστοιχεί στις ελάχιστες νόμιμες αμοιβές του Κώδικα Δικηγόρων.

Παρ. 2. Με τη διάταξη αυτή προτείνεται ο εξορθολογισμός της δημόσιας δαπάνης που καταβάλλεται για τις αμοιβές των πληρεξουσίων δικηγόρων στις δίκες της απαλλοτρίωσης, κατ' ανάλογο τρόπο με την αντίστοιχη πρόβλεψη που ίσχυε για τις αμοιβές των πληρεξουσίων Δικηγόρων στις απαλλοτριώσεις που κηρύχθηκαν για την κατασκευή έργων που χρησιμοποιήθηκαν στους Ολυμπιακούς Αγώνες της Αθήνας (μείωση κατά 2/3 της ελάχιστης αμοιβής των δικηγόρων και θέσπιση ανώτατου ορίου 6.000 €). Συγκεκριμένα προτείνεται η μείωση της επιδικαζόμενης αμοιβής των πληρεξουσίων δικηγόρων των δικαιούχων της αποζημίωσης, κατά τη διεξαγωγή των δικών καθορισμού της αποζημίωσης, στο ήμισυ της κατώτατης αμοιβής και με ανώτατο όριο 3.000 € ανά δικαιούχο, όταν υπόχρεος προς αποζημίωση είναι φορέας που υπάγεται στη Γενική Κυβέρνηση, κατά την έννοια του άρθρου 1Β του Ν. 2362/1995 (ΦΕΚ/Α/247).

Παρ. 3. Με την παράγραφο αυτή προστίθενται εδάφια στην παρ. 6 του άρθρου 18 του ν. 2882/2001, με την οποία ορίζεται ότι είναι απαράδεκτο το αίτημα ιδιοκτήτη για την επιδίκαση ιδιαίτερης αποζημίωσης λόγω μείωσης της αξίας, χωρίς να υφίσταται έκθεση προεκτίμησης της επιτροπής του άρθρου 15. Με τις νέες διατάξεις ορίζεται πώς και πότε υποβάλλεται το αίτημα και με ποια στοιχεία πρέπει να συνοδεύεται, έτσι ώστε αν δεν προσαχθούν τα στοιχεία αυτά να εκδίδεται σχετική βεβαίωση της υπηρεσίας η οποία θα παρακωλύει την υποβολή του αιτήματος στο δικαστήριο. Με την προτεινόμενη ρύθμιση υποχρεούνται οι ενδιαφερόμενοι να υποβάλλουν τα σχετικά αποδεικτικά τους στοιχεία στην υπηρεσία, δεδομένου ότι, με τις ισχύουσες σήμερα διατάξεις, οι ιδιοκτήτες δεν υποχρεώνονται να υποβάλλουν οποιοδήποτε στοιχεία και η πάροδος απράκτου προθεσμίας 40 ημερών, καθιστά υποχρεωτική την έκδοση βεβαίωσης ότι δε κατέστη δυνατή η σύνταξη της έκθεσης, με αποτέλεσμα την προώθηση της σχετικής αίτησης στο δικαστήριο, χωρίς στην πραγματικότητα να δοθεί στην υπηρεσία η δυνατότητα να συντάξει την έκθεση. Η έκδοση βεβαίωσης της υπηρεσίας περί του ότι δεν προσκομίστηκαν τα νόμιμα αποδεικτικά έγγραφα δεν κωλύει πάντως την εξέταση του θέματος από το δικαστήριο, το οποίο ελέγχει τα στοιχεία που επικαλείται ο αιτών για την απόδειξη της αίτησής του.

Παρ. 4. Με τη διάταξη αυτή τροποποιείται η παρ. 8 του άρθρου 19 του ν. 2882/2001, ώστε να δοθεί περισσότερο χρόνος (πέντε εργάσιμων αντί δύο ημερών) για την υποβολή στο δικαστήριο καθορισμού της αποζημιώσεως υπομνήματος μετά την συζήτηση της υπόθεσης, χρόνος αναγκαίος για την επεξεργασία πλήθους αιτημάτων και ισχυρισμών που υποβάλλονται από τους διαδίκους.

Παρ. 5. Με την διάταξη αυτή ορίζεται ότι μαρτυρίες προσώπων που δεν έχουν ειδικές γνώσεις επιστήμης ή τέχνης δεν λαμβάνονται υπόψη για τη διάγνωση της αξίας των απαλλοτριούμενων ακινήτων, όταν αυτή υπερβαίνει το ποσό των έξι χιλιάδων (6.000) ευρώ για κάθε είδος αποζημιούμενου αυτοτελώς περιουσιακού στοιχείου.

Παρ. 6. Η προτεινόμενη ρύθμιση έχει στόχο τον εξορθολογισμό των αποζημιώσεων, η τελική πάντως κρίση περί του ύψους αυτών παραμένει στο συνταγματικά αρμόδιο δικαστήριο.

Επί του άρθρου 9

Παρ. 1. Με την παράγραφο αυτή μεταβάλλεται η κατά τόπον αρμοδιότητα των δικαστηρίων που καθορίζουν την οριστική αποζημίωση των απαλλοτριωμένων και αρμόδιο για την εκδίκαση των σχετικών αιτήσεων καθίσταται το εφετείο της έδρας του υπόχρεου προς πληρωμή της αποζημίωσης, αντί του εφετείου του τόπου του ακινήτου.

Παρ. 2. Η παρ. 2 έχει το ίδιο περιεχόμενο με την παρ. 4 του προηγούμενου άρθρου 8 και εφαρμόζεται στον καθορισμό της οριστικής αποζημίωσης.

Παρ. 3. Με την διάταξη αυτή προστίθεται νέα παράγραφος 10 στο άρθρο 20 του ν. 2882/2001, προκειμένου να μην είναι δυνατή η άσκηση αγωγής, εκ μέρους του καθού η απαλλοτρίωση, για καταβολή της καθορισθείσας αποζημίωσης, όταν η απαλλοτρίωση έχει αρθεί αυτοδικαίως ή ανακληθεί νόμιμα.

Παρ. 4. Με τη διάταξη της παραγράφου αυτής προστίθεται παρ. 4 στο άρθρο 22, προκειμένου να διευκολυνθεί η συζήτηση αιτήσεων αναίρεσης που αφορούν απαλλοτριώσεις, δεδομένου ότι ενώ στη διαδικασία ενώπιον των δικαστηρίων της ουσίας, όταν οι εικαζόμενοι δικαιούχοι υπερβαίνουν τους εκατό (100), είναι δυνατή η κλήτευσή τους με τις προβλεπόμενες στο νόμο τοιχοκολλήσεις και δημοσιεύσεις κατά τις παραγράφους 4 του άρθρου 19 και 3 του άρθρου 20 του κυρωθέντος με το άρθρο πρώτο του Ν. 2882/2001 (Α 17) Κ.Α.Α.Α., στον Άρειο Πάγο πρέπει να γίνουν κανονικές επιδόσεις σε όλους τους ενδιαφερόμενους, ώστε να καταστεί δυνατή η συζήτηση της υπόθεσης, ενώ αν έστω και σε έναν δεν γίνει η επίδοση κανονικά, θεωρείται η συζήτηση απαράδεκτη. Σημειώνεται ότι η μη κλήτευση (ή μη νόμιμη κλήτευση) κάποιου από τους αναιρεσιβλήτους αποτελεί σύνηθες φαινόμενο διότι τα (πλήρη) στοιχεία ταυτότητας ή οι διευθύνσεις κατοικίας ή και τα δύο δεν είναι ορθά ή πλήρη, σε πολλές περιπτώσεις, με αποτέλεσμα να μην καθίσταται εφικτή η διόρθωση ή συμπλήρωσή τους στην προηγούμενη διαδικασία και για το λόγο αυτό εκκρεμούν για πολλά χρόνια αιτήσεις αναιρέσεως επί υποθέσεων αναγκαστικών απαλλοτριώσεων, που ασκήθηκαν χωρίς να μπορούν να δικαστούν, με τις εντεύθεν προφανείς σοβαρές συνέπειες.

Με την προτεινόμενη διάταξη αφενός εισάγεται νέος τρόπος κλήτευσης των αναιρεσιβλήτων, παρεμφερής προς εκείνο που ισχύει στη διαδικασία καθορισμού προσωρινής και οριστικής τιμής μονάδος αποζημιώσεως, αφετέρου δε δεν εφαρμόζεται ο κανόνας του απαραδέκτου της συζητήσεως ως προς όλους τους διαδίκους, σύμφωνα με το άρθρο 576 παρ. 3 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Επιπλέον η αίτηση αναίρεσης μπορεί να κοινοποιηθεί, εκτός του αντιδίκου, στο δικηγόρο που εκπροσώπησε τον αναιρεσιβλήτο κατά την τελευταία συζήτηση της υπόθεσης στα δικαστήρια της ουσίας, στον πληρεξούσιο δικηγόρο που υπέγραψε το τελευταίο δικόγραφο, ή και στον αναιρεσιβλήτο στη διεύθυνση που δήλωσε στα δικαστήρια της ουσίας.

Οι ρυθμίσεις της παραγράφου αυτής εφαρμόζονται, σύμφωνα με τις μεταβατικές διατάξεις του νόμου και στις εκκρεμείς αιτήσεις αναίρεσης, προκειμένου να αντιμετωπισθεί ο μεγάλος αριθμός υποθέσεων, που παραμένουν χωρίς προσδιορισμό, ή έχουν σωρευθεί στον Άρειο Πάγο, χωρίς να μπορούν να εκδικασθούν.

Παρ. 5. Με τη διάταξη αυτή αναπροσαρμόζεται από 2.000.000 δρχ. σε 30.000 ΕΥΡΩ, το χρηματικό όριο μέχρι του οποίου η εντολή προς το δικαστικό εκπρόσωπο του Δημοσίου για παράσταση στο δικαστήριο περιλαμβάνει και την κατάρτιση συμβιβασμού.

Παρ. 6. Με την παράγραφο αυτή προστίθεται εδάφιο στην παρ. 1 του άρθρου 24 του ν. 2882/2001, ώστε να προσδιορίζεται η εγγυοδοσία με γενικό τρόπο από το νομοθέτη και να μην απαιτείται έκδοση σχετικής δικαστικής απόφασης. Η διάταξη αυτή, κατά την οποία πριν την παροχή εγγυήσεως, ο δικαιούχος της αποζημίωσης δεν μπορεί να αναλάβει ποσό μεγαλύτερο του 70% της προσωρινής αποζημίωσης, διασφαλίζει με τον καλύτερο δυνατό τρόπο το δημόσιο συμφέρον, αλλά και το δικαιούχο της αποζημίωσης, από τον κίνδυνο επιστροφής μέρους της αποζημίωσης, όταν η οριστική τιμή καθορίζεται εν τέλει σε μικρότερο ποσό από την προσωρινή, ώστε να μην ανατρέπεται ο οικονομικός και οικογενειακός προγραμματισμός του. Η διάταξη όπως υφίσταται

τώρα παρέχει στο δικαιούχο το δικαίωμα ανάληψης ολόκληρης της προσωρινής αποζημίωσης και το δικαίωμα στον υπόχρεο προς καταβολή της να ζητά από το δικαστήριο εγγυοδοσία, όμως η διάταξη δεν έχει αποδώσει τα αναμενόμενα είτε γιατί ο υπόχρεος παραλείπει να υποβάλλει αίτημα, είτε γιατί δεν μπορεί να αποδείξει τον κίνδυνο αδυναμίας επιστροφής του επιπλέον μέρους της αποζημίωσης, είτε γιατί το δικαστήριο παραλείπει να εκδώσει απόφαση επί του αιτήματος, με αποτέλεσμα οι υπόχρεοι προς επιστροφή μέρους της αποζημίωσης ιδιοκτήτες, στις συχνές περιπτώσεις μείωσης της αποζημίωσης ύστερα από τον οριστικό τους καθορισμό, να αντιμετωπίζουν σοβαρές δυσχέρειες επιστροφής και οι υπόχρεοι καταβολής αντίστοιχες δυσχέρειες είσπραξης των αχρεωστήτως καταβληθέντων.

Επί του άρθρου 10

Παρ. 1. Με την παράγραφο 1 αντικαθίστανται οι παρ. 3, 4 και 5 του άρθρου 26 του ν. 2882/2001, που αφορά την αναγνώριση των δικαιούχων της αποζημίωσης με σκοπό την εξασφάλιση των συμφερόντων του Δημοσίου, δεδομένου ότι με το ισχύος σήμερα νομικό πλαίσιο δεν ελέγχεται επαρκώς η ύπαρξη δικαιωμάτων του Δημοσίου σε δημόσια κτήματα, περιλαμβανομένων των δημοσίων δασών και δασικών εκτάσεων, αφού δεν προβλέπεται έλεγχος του αρμόδιου δασαρχείου.

Ειδικότερα με τις νέες ρυθμίσεις επιχειρούνται οι ακόλουθες βελτιώσεις, χωρίς να θίγεται ουσιωδώς η ειδική διαδικασία του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου, που έχει ως βασικό στόχο την έγκαιρη είσπραξη της αποζημίωσης από τους θιγόμενους ιδιοκτήτες:

α) Όταν η αναγνώριση δικαιούχων ζητείται από το δικαστήριο καθορισμού της αποζημίωσης, αυξάνεται η προθεσμία (από πέντε) σε δεκαπέντε (15) ημέρες, της κοινοποίησης του δικογράφου αίτησης αναγνώρισης του δικαιούχου πριν τη συζήτηση και καταργείται η δυνατότητα υποβολής σχετικού αιτήματος με την κατάθεση των προτάσεων πέντε (5) ημέρες πριν την συζήτηση της αιτήσεως καθορισμού της αποζημίωσης, δεδομένου ότι ο δικαστικός παραστάτης του Δημοσίου δεν έχει τη δυνατότητα αποτελεσματικού ελέγχου και αντίδρασης για την υπεράσπιση των συμφερόντων του, λόγω των ασφυκτικών προθεσμιών και της ανάγκης αλληλογραφίας με τις Υπηρεσίες.

β) Προβλέπεται η προσκόμιση βεβαίωσης του αρμόδιου Δασάρχη περί του ότι το απαλλοτριούμενο ακίνητο δεν αποτελεί δημόσιο δάσος ή δασική έκταση, δεδομένου ότι ο Προϊστάμενος της Κτηματικής Υπηρεσίας που εκδίδει σχετική βεβαίωση δεν έχει αρμοδιότητα ελέγχου της φύσης του απαλλοτριούμενου ως δημοσίου δάσους.

γ) Αυξάνεται η προθεσμία έκδοσης των βεβαιώσεων των Προϊσταμένων της Κτηματικής Υπηρεσίας και του Δασαρχείου, από 40 ημέρες σε δύο (2) μήνες.

δ) Επαπειλούνται πειθαρχικές ποινές κατά των ως άνω Προϊσταμένων των αρμοδίων υπηρεσιών, σε περιπτώσεις παράλειψης έκδοσης των εν λόγω βεβαιώσεων.

Παρ. 2. Με την παράγραφο αυτή αντικαθίσταται η παρ. 11 του άρθρου 26 του ν. 2882/2001, προκειμένου να επιβληθεί η αποχή του δικαστηρίου από την εκδίκαση αίτησης αναγνώρισης δικαιούχων όταν, παρόλο που δεν υφίσταται συμφωνία των κτηματολογικών στοιχείων της απαλλοτρίωσης και του δικαιώματος του οποίου ζητά την αναγνώριση ο αιτών, δεν έχει υποβληθεί αίτηση διόρθωσης κατά το άρθρο 16 του παρόντος νόμου ή έχει μεν υποβληθεί, δεν έχει όμως παρέλθει τρίμηνο μέχρι τη συζήτηση. Και τούτο διότι εμφανίζεται συχνά το φαινόμενο να προβάλλονται το πρώτον στο δικαστήριο της αναγνώρισης των δικαιούχων δικαιώματα και στοιχεία που δεν συμφωνούν με το περιεχόμενο των κτηματολογικών στοιχείων, χωρίς οι ενδιαφερόμενοι να έχουν ζητήσει προηγουμένως από την αρμόδια υπηρεσία την διόρθωση των στοιχείων. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα την έκδοση δικαστικών αποφάσεων, με τις οποίες διορθώνονται τα κτηματολογικά στοιχεία, χωρίς η Διοίκηση να γνωρίζει τα τεκμηριωτικά έγγραφα που αποδεικνύουν την ορθότητα του αιτήματος των δικαιούχων και να προβεί στην αντίκρουσή τους, με αυξημένη πιθανότητα να παρασυρθεί και το Δικαστήριο στο σχηματισμό εσφαλμένης κρίσης με παρεπόμενες συνέπειες την εμπλοκή όμορων ιδιοκτητών που δεν μετέχουν στη δίκη, αφού ενδέχεται η αναγνώριση να επεκτείνεται και σε τμήμα των ακινήτων τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β - Τροποποίηση διατάξεων του ν. 3316/2005

Επί του άρθρου 11

Με το άρθρο αυτό τροποποιούνται κάποιοι από τους ορισμούς του άρθρου 1 του ν. 3316/2005 και προστίθενται άλλοι, οι σημαντικότεροι των οποίων αφορούν την ομάδα μελέτης, το φάκελο του έργου, το βασικό σχέδιο της σύμβασης και την Αρχή Ελέγχου Μελετών και Έργων. Στόχος των σχετικών τροποποιήσεων είναι ο αρτιότερος ορισμός σημαντικών εννοιών του νόμου, ώστε να καθίσταται ευχερέστερη η κατανόηση και ερμηνεία των σχετικών διατάξεων.

Επί του άρθρου 12

Με το άρθρο αυτό επέρχονται τροποποιήσεις στο άρθρο 2 του ν. 3316/2005 με σκοπό τον εκσυγχρονισμό των κατηγοριών μελετών.

Με την παρ. 1, τροποποιείται η παρ. 2 του άρθρου 2, κατατέμνονται οι κατηγορίες 8, 9, 10, 13, 21 και 28 σε ειδικότερες κατηγορίες και προστίθενται τέσσερις γενικές κατηγορίες μελετών (κτηριακών, συγκοινωνιακών, λιμενικών και υδραυλικών έργων). Σκοπός της κατάτμησης κατηγοριών μελετών είναι η καλύτερη ταξινόμηση του αντικείμενου τους και η διευκόλυνση της εγγραφής και ανέλιξης κατάταξης των μελετητών, δεδομένου ότι οι υπάρχουσες κατηγορίες αντιστοιχούσαν μεν στη δεκαετία του 1970, οπότε καθιερώθηκαν με το Π.Δ. 541/1978, έκτοτε όμως επήλθαν αρκετές αλλαγές στο εκπαιδευτικό σύστημα, με την εισαγωγή νέων αντικειμένων και ειδικοτήτων σπουδών, έτσι ώστε πλέον να δημιουργούνται προφανή προβλήματα, όπως λ.χ. με την κατηγορία μελετών 9, που αφορά συλλήβδην μηχανολογικές, ηλεκτρολογικές και ηλεκτρονικές μελέτες, ενώ, όπως είναι γνωστό πλέον το αντικείμενο αυτό έχει τριχοτομηθεί και δεν υφίσταται ειδικότητα που να καλύπτει όλο το γνωστικό αντικείμενο της μελέτης.

Η δημιουργία γενικών κατηγοριών μελετών αποσκοπεί στην παροχή κινήτρων για την στενότερη και διαρκέστερη συνεργασία μελετητών (φυσικών και νομικών προσώπων), ώστε να δημιουργηθούν συν τω χρόνω συμπαγείς ομάδες μελετητών που θα συνεργάζονται σε μακρόχρονη βάση και θα παράγουν ποιοτικότερες μελέτες.

Με την παρ. 2 προστίθεται παρ. 2Α στο άρθρο 2 του Ν. 3316/2005, με την οποία καθιερώνονται, για πρώτη φορά, ειδικές κατηγορίες παρόχων υπηρεσιών (κατηγορία 39, διοίκησης τεχνικών έργων και 40, επίβλεψης και ελέγχου τεχνικών έργων), ώστε αφενός να διευκολυνθεί η εγγραφή και η ενασχόληση προσώπων που δεν είναι μελετητές (διαχειριστές, επιβλέποντες και ελεγκτές δημοσίων έργων) και αφετέρου να δημιουργηθούν οι συνθήκες για την παραγωγή ενός αξιόλογου εθνικού δυναμικού με προσανατολισμό την παροχή υπηρεσιών που σχετίζονται με την παραγωγή έργων.

Με την παρ. 3 αναριθμείται σε 4 η παρ. 3 του άρθρου 2 και τροποποιείται προκειμένου να αναλάβει η Αρχή Ελέγχου Μελετών και Έργων (ΑΕΜΕ) την αρμοδιότητα γνωμοδότησης επί του αντικείμενου και την εν γένει διαχείριση των κατηγοριών μελετών.

Επί του άρθρου 13

Με το άρθρο αυτό τροποποιούνται διατάξεις του άρθρου 4 του Ν. 3316/2005, που αφορούν την προετοιμασία της αναθέτουσας αρχής για την ανάθεση της σύμβασης.

Με την παρ. 1 τροποποιούνται οι παρ. 1, 2 και 3 του άρθρου 4. Με τη νέα παρ. 1 ορίζεται η διαδικασία έγκρισης του φακέλου του έργου (ΦτΕ), στην οποία η παρέμβαση και εγγύηση της Αρχής Ελέγχου Μελετών και Έργων είναι καθοριστική, όταν η προεκτιμώμενη αμοιβή της μελέτης υπερβαίνει τα όρια των Οδηγιών 2004/17 και 18, ενώ και στις συμβάσεις με προεκτιμώμενη αμοιβή κάτω του ορίου, ο ΦτΕ ελέγχεται από το οικείο Τεχνικό Συμβούλιο της αναθέτουσας αρχής. Η ΑΕΜΕ ή το Τ.Σ. αντίστοιχα, εξετάζουν την ωριμότητα των στοιχείων του φακέλου και βασικές επιλογές της αναθέτουσας αρχής που αφορούν το διαγωνισμό, όπως την ορθή περιγραφή του αντικείμενου της σύμβασης, τον νόμιμο υπολογισμό της προεκτιμώμενης αμοιβής (από τον οποίο εξαρτάται η κλήση των κατάλληλων ειδικοτήτων και τάξεων μελετητών), τον καθορισμό των τάξεων και κατηγοριών πτυχίων που καλούνται στη διαδικασία και την ορθή επιλογή της διαδικασίας (εφαρμογή άρθρου 6 ή 7 του νόμου).

Με τη νέα παρ. 2 του άρθρου 4 ορίζεται το περιεχόμενο του ελέγχου της Αρχής Ελέγχου Μελετών και Έργων ή του ΤΣ. Τίθενται επίσης υποχρεώσεις στη Διευθύνουσα Υπηρεσία σύμβασης μελέτης ή έργου για την ενημέρωση του ΦτΕ μέχρι την οριστική του παραλαβή, ώστε να αποτελέσει ο φάκελος ουσιαστικά το μητρώο της μελέτης ή του έργου, ενώ κατά την παραλαβή των συμβάσεων πρέπει να συμπληρώνεται ειδικό δελτίο για την ποιότητα της μελέτης και του έργου αντίστοιχα, με σκοπό τον έλεγχο των επιχειρήσεων.

Με τη νέα παρ. 3 καθορίζεται το αναγκαίο περιεχόμενο του φακέλου του έργου. Πέρα από την τεχνική περιγραφή του αντικειμένου της σύμβασης, την έκθεση περί της σκοπιμότητας υλοποίησης του αντικειμένου της σύμβασης, το πρόγραμμα των απαιτούμενων μελετών και υπηρεσιών και την έκθεση περί της απαιτούμενης δαπάνης (τα οποία προβλέπονταν και στην αντίστοιχη διάταξη του Ν. 3316/2005), ορίζεται με λεπτομέρειες ο υπολογισμός της προεκτιμώμενης αμοιβής και διαχωρίζονται από το κατ'αποκοπή μελετητικό αντικείμενο οι ερευνητικές και υποστηρικτικές εργασίες, οι οποίες υπολογίζονται ως σύνολο προεκτιμώμενης αμοιβής, χωρίς επιμέρους υπολογισμό της ποσότητας των μονάδων φυσικού αντικείμενου, δεδομένου ότι ως εκ της φύσεώς τους αυτές οι εργασίες είναι ιδιαίτερες δυσχερές ή και αδύνατο να προεκτιμηθούν με ακρίβεια. Οι εν λόγω εργασίες επιμετρούνται κατά την εκτέλεσή τους και αμείβονται, βάσει της προσφοράς του αναδόχου ανά μονάδα φυσικού αντικείμενου. Ανώτατο όριο προεκτιμώμενης αμοιβής των εν λόγω εργασιών (όλων των κατηγοριών) ορίζεται ποσοστό 30 % του συνόλου της προεκτιμώμενης αμοιβής της σύμβασης. Επιπλέον, για την αντιμετώπιση τυχόν αστοχίας στον καθορισμό της συνολικής προεκτιμώμενης αμοιβής των εργασιών αυτών τίθεται, σε κάθε σύμβαση αυτής της μορφής, ένα επιπλέον κονδύλι που ανέρχεται σε ποσοστό 25% του συνόλου της αμοιβής των ως άνω επιμετρούμενων εργασιών, που προορίζεται να καλύψει την επιπλέον δαπάνη, αν και εφόσον προκύψουν προς εκτέλεση ποσότητες μεγαλύτερες από τις προεκτιμηθείσες. Ορίζεται επίσης ότι οι γεωτεχνικές έρευνες πρέπει να ανατίθενται με ιδιαίτερη σύμβαση (και όχι ως μέρος της αυτής με το κυρίως μελετητικό αντικείμενο σύμβασης) όταν η προεκτιμώμενη αμοιβή τους υπερβαίνει το όριο της Γ' τάξης της σχετικής κατηγορίας (26). Κριτήριο ανάθεσης αυτής της ιδιαίτερης σύμβασης είναι αποκλειστικά η χαμηλότερη τιμή.

Περαιτέρω καθιερώνεται, με σκοπό την διαφάνεια των διαδικασιών, ότι μεταξύ των περιεχομένων του ΦτΕ, πρέπει να περιλαμβάνεται και πρόταση της αναθέτουσας αρχής α) σχετικά με τις κατηγορίες και τάξεις πτυχίων που καλούνται στο διαγωνισμό, β) σχετικά με τη διαδικασία (του άρθρου 6 ή του άρθρου 7) που θα τηρηθεί, αναλόγως της αβεβαιότητας περί την ενδεικνυόμενη τεχνική λύση και γ) σχετικά με τα στοιχεία που θα χρησιμοποιηθούν για τη διενέργεια της ποιοτικής επιλογής, κατά το άρθρο 17 του Ν. 3316/2005, ώστε η πρόταση αυτή, η συνακόλουθη απόφαση της Προϊσταμένης Αρχής και εν τέλει το περιεχόμενο της προκήρυξης σε κρίσιμα ζητήματα να ελεγχθεί προκαταβολικά από τους αρμόδιους ελεγκτικούς φορείς (ΑΕΜΕ ή Τ.Σ.).

Με την παρ. 2 του άρθρου 13 τροποποιείται η παρ. 4 του άρθρου 4, με σκοπό την διασαφήνιση της εξουσιοδοτικής διάταξης.

Με την παρ. 3 επέρχονται περιορισμένες τροποποιήσεις της παρ. 7 του άρθρου 4. Ορίζεται ειδικότερα ότι σε κάποιες κατηγορίες μελετών που ανήκουν, ως εκ του αντικείμενου, στην αρμοδιότητα και άλλων υπουργείων, η έγκριση του Κανονισμού Προεκτιμώμενων Αμοιβών γίνεται με κοινή απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και του κατά συναρμοδίου Υπουργού, ύστερα από γνωμοδοτήσεις α) του Τεχνικού ή άλλου αρμόδιου, ως εκ της κατηγορίας μελέτης, επιμελητηρίου, β) του αρμόδιου γνωμοδοτικού οργάνου των υπουργείων, εφόσον υφίσταται και γ) του Ινστιτούτου Οικονομίας Κατασκευών (ΙΟΚ), για μελέτες αρμοδιότητας του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.

Ορίζεται επίσης ότι οι αμοιβές που καθορίζονται με τον Κανονισμό Προεκτιμώμενων Αμοιβών της παραγράφου αυτής αναθεωρούνται κάθε έτος, σύμφωνα με τον επίσημο δείκτη τιμών καταναλωτή και οι αναθεωρημένες τιμές χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της προεκτιμώμενης αμοιβής, ενώ αν μέχρι την υπογραφή της σύμβασης έχουν αναθεωρηθεί εκ νέου, στο ποσό της σύμβασης προστίθεται και το νέο ποσοστό αναθεώρησης.

Επί του άρθρου 14

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού αντικαθίσταται εξ ολοκλήρου το άρθρο 5 του Ν. 3316/2005, που ορίζει τις διαδικασίες ανάθεσης των συμβάσεων μελετών.

Η παρ. 1 ρυθμίζει την περίπτωση ανάθεσης μελέτης τεχνικού έργου που επιδέχεται, από τη φύση του, εναλλακτικές τεχνικές λύσεις. Στην περίπτωση αυτή, λόγω της αβεβαιότητας του τελικού σχεδιασμού, είναι αδύνατον να προεκτιμηθεί το φυσικό, άρα και το οικονομικό αντικείμενο της σύμβασης, με αποτέλεσμα την προδιαγεγραμμένη αστοχία της. Για το λόγο αυτό, οι μελέτες αυτής της περίπτωσης ανατίθενται ως εξής: Καταρχήν ανατίθενται ιδιαίτερος τρεις προκαταρκτικές μελέτες, σε τρεις διαφορετικούς αναδόχους, έναντι κατ'αποκοπήν αμοιβής καθορισμένης εκ των προτέρων, προς το σκοπό της παρουσίασης εναλλακτικών σχεδιαστικών προτάσεων, οι οποίες εν τέλει θα αξιολογηθούν από την Επιτροπή Διαγωνισμού. Για την ανάθεση των προκαταρκτικών μελετών κριτήριο ορίζεται η πλέον συμφέρουσα προσφορά, χωρίς να συνυποβάλλεται οικονομική προσφορά. Εν τέλει ο ανάδοχος που θα λάβει την υψηλότερη βαθμολογία της προκαταρκτικής του μελέτης, θα λάβει ποσοστό 20% επιπλέον της κατ'αποκοπήν αμοιβής, ως βραβείο, θα εκπονήσει την Προμελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων και θα συμπληρώσει τον Φάκελο του Έργου, με ιδιαίτερη αμοιβή, η οποία επίσης προκαθορίζεται με την προκήρυξη.

Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων μπορεί να καθορίζονται ειδικότερα οι κατηγορίες μελετών που υπάγονται στη διαδικασία αυτή.

Η παρ. 2 ορίζει ότι τα υπόλοιπα στάδια των μελετών, καθώς και όλα τα προβλεπόμενα στις προδιαγραφές στάδια, όταν πρόκειται περί μελέτης η οποία δεν επιδέχεται εναλλακτικές λύσεις (άρα μπορεί με ασφάλεια να καθορισθεί εξ αρχής το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο της σύμβασης) ανατίθενται με τη διαδικασία του άρθρου 7, ενώ μπορεί να παραλείπεται ενδιάμεσο στάδιο, όταν τούτο είναι τεχνικά δυνατό.

Η παρ. 3 ρυθμίζει ειδικότερα την ανάθεση μελετών κτηριακών έργων και έργων διαμόρφωσης και ανάπλασης ελεύθερων κοινοχρήστων χώρων, λόγω της ιδιαίτερης σημασίας που αποδίδεται στο αρχιτεκτονικό σκέλος των εν λόγω μελετών. Στην περίπτωση των μελετών αυτών, όταν η Προϊσταμένη Αρχή κρίνει ότι ενέχει ιδιαίτερη σημασία η αναζήτηση αρχιτεκτονικών προτάσεων, μπορεί να αναθέσει την εκπόνηση τριών προκαταρκτικών μελετών και εν συνεχεία να αναθέσει τα υπόλοιπα στάδια της μελέτης σε ένα εκ των τριών αναδόχων της προκαταρκτικής μελέτης, με την εφαρμογή του κριτηρίου της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς, συνδυάζοντας την αξιολόγηση των τεχνικών προσφορών, ήτοι των προκαταρκτικών μελετών, με την οικονομική προσφορά των υποψηφίων, η οποία έχει βαρύτητα 30% επί του συνόλου της βαθμολογίας. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται η πιστή εφαρμογή της αρχιτεκτονικής μελέτης και ο σχεδιασμός ποιοτικών, από αρχιτεκτονικής άποψης, υποδομών. Οι λεπτομέρειες της διαδικασίας ανάθεσης, η οποία έχει στοιχεία τόσο του άρθρου 6 όσο και του άρθρου 7 του Ν.3316/2005, θα καθορισθούν με τα τεύχη της πρότυπης Προκήρυξης και Συγγραφής Υποχρεώσεων τα οποία εγκρίνονται κατά την παρ. 4 του άρθρου 42 Α.

Τέλος με την παρ. 4 αναριθμείται και τροποποιείται η παρ. 6 του ν. 3316/2005, η οποία ρυθμίζει τους αρχιτεκτονικούς διαγωνισμούς, όπως είναι γνωστοί στο εθνικό δίκαιο, ή διαγωνισμούς μελετών, όπως είναι γνωστοί στο κοινοτικό δίκαιο και συγκεκριμένα την Οδηγία 2004/18/EK. Ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι η αμοιβή του μελετητή της μελέτης προκαθορίζεται με την διακήρυξη του αρχιτεκτονικού διαγωνισμού, ως ποσοστό (μεταξύ 60 και 80%) της προεκτιμώμενης αμοιβής της μελέτης, όπως θα καθορισθεί από την αναθέτουσα αρχή, επί τη βάση των σχεδίων του έργου που θα υποβληθούν στον αρχιτεκτονικό διαγωνισμό και του Κανονισμού της παρ. 7 του άρθρου 4.

Ορίζεται επίσης ότι αρμόδιος για την έκδοση απόφασης περί διαγωνισμού μελετών (ή άλλως αρχιτεκτονικού διαγωνισμού) είναι ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, αντί του Υπουργού Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων.

Επί του άρθρου 15

Με το άρθρο αυτό τροποποιείται το άρθρο 6 του ν. 3316/2005 ώστε να ανταποκρίνεται οι διατάξεις του στο νέο είδος διαδικασίας που εισάγεται με την παρ. 1 του άρθρου 4.

Με την παρ. 1 αντικαθίστανται οι παρ. 1 έως 9 του άρθρου 6 του ν. 3316/2005. Προσαρμόζεται κατ' αρχάς το περιεχόμενο της προκήρυξης στη νέα μορφή της διαδικασίας του άρθρου 6.

Περαιτέρω αντικαθίστανται οι παρ. 3 και 4 του άρθρου 6 που ρυθμίζουν το περιεχόμενο του φακέλου τεχνικής προσφοράς των διαγωνιζόμενων και τα κριτήρια ανάθεσης των προκαταρκτικών μελετών, ώστε να καταστούν απλούστερα και σαφέστερα, με σκοπό να καταστεί αντικειμενικότερη και πιο διαφανής η διαδικασία ανάθεσης.

Εν συνεχεία αντικαθίσταται η παρ. 5 του άρθρου 6 του Ν. 3316/2005, που ρυθμίζει τη διαδικασία ελέγχου των δικαιολογητικών καταλληλότητας και ποιοτικής επιλογής των υποψηφίων και την αξιολόγηση των τεχνικών τους προσφορών.

Αντικαθίστανται επίσης η παρ. 8, που ρυθμίζει την ανάδειξη της καλύτερης μελέτης, με τα κριτήρια της παρ. 9 του άρθρου. Ο υποψήφιος που εκπόνησε την προκαταρκτική μελέτη που αναδείχθηκε καλύτερη αναλαμβάνει να καταρτίσει το φάκελο Προκαταρκτικού Προσδιορισμού Περιβαλλοντικών Απαιτήσεων (ΠΠΠΑ) και τη συμπλήρωση του φακέλου του έργου με ιδιαίτερη αμοιβή, η οποία αποτελεί και το κίνητρο για την εκπόνηση ποιοτικών προκαταρκτικών μελετών, πλέον του ποσοστού 20% επί της κατ' αποκοπήν αμοιβής, το οποίο λαμβάνει ως βραβείο. Για την κατάρτιση του φακέλου της ΠΠΠΑ και την τήρηση της διαδικασίας για γνωμοδότηση της αρμόδιας περιβαλλοντικής αρχής του ΠΠΠΑ, ο ανάδοχος υποχρεούται να λάβει υπόψη του όλες τις κατατεθείσες εναλλακτικές λύσεις που υποβλήθηκαν με τις προκαταρκτικές μελέτες. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί πάντως, κατ' εξαίρεση και υπό προϋποθέσεις, να υλοποιήσει όχι την μελέτη η οποία έλαβε την καλύτερη βαθμολογία, αλλά κάποια άλλη από τις υποβληθείσες προκαταρκτικές μελέτες.

Επί του άρθρου 16

Με το άρθρο αυτό επέρχονται στο άρθρο 7 του ν. 3316/2005 εκτεταμένες τροποποιήσεις, με σκοπό αφενός τη θέσπιση, ως εναλλακτικού κριτηρίου, της ανάθεσης στον προσφέροντα τη χαμηλότερη τιμή και αφετέρου την απλοποίηση και συγκεκριμενοποίηση των υποκριτηρίων που συγκροτούν το κριτήριο ανάθεσης στην πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά.

Συγκεκριμένα με τις παρ. 1, 2 και 3 επέρχονται περιορισμένης έκτασης τροποποιήσεις του τίτλου και των παρ. 1 και 2 του άρθρου 7.

Με την παρ. 4 καταργούνται οι παρ. 3 έως 11 του άρθρου 7 του Ν. 3316/2005 και προστίθενται παρ. 3 έως 13, με τις προστιθέμενες παραγράφους ορίζονται τα εξής:

Με την παρ. 3 ορίζονται γενικά τα της διαδικασίας των διαγωνισμών.

Με την παρ. 4 ορίζεται ότι τα κριτήρια ανάθεσης που εφαρμόζονται στις συμβάσεις ανάθεσης μελετών κατά το άρθρο 7 είναι α) το κριτήριο ανάθεσης στην πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά (με αξιολόγηση κριτηρίων που αποσκοπούν στην ποιότητα του προϊόντος της σύμβασης) το οποίο εφαρμόζεται όταν πρόκειται περί μελέτης που η προεκτιμώμενη αμοιβή της, χωρίς ΦΠΑ, υπερβαίνει το ποσό των 300.000 ΕΥΡΩ ή πρόκειται περί σύνθετης μελέτης που αποτελείται από τρεις και πλέον κύριες μελέτες, έστω κι αν η προεκτιμώμενη αμοιβή της υπολείπεται του ως άνω χρηματικού ορίου. Σε κάθε άλλη περίπτωση η ανάθεση γίνεται με το κριτήριο της χαμηλότερης τιμής, μπορεί όμως, κατ' εξαίρεση του κανόνα να εγκριθεί, με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, η ανάθεση μελέτης με κριτήριο την πλέον συμφέρουσα προσφορά και σε περιπτώσεις που δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις της εν λόγω παραγράφου, μετά από αίτηση της αναθέτουσας αρχής και γνωμοδότηση του τεχνικού συμβουλίου μελετών της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων.

Η παρ. 5 του νέου άρθρου 7, όπως προκύπτει μετά την τροποποίησή του, ρυθμίζει το περιεχόμενο του φακέλου οικονομικής προσφοράς, όταν η ανάθεση γίνεται στη χαμηλότερη τιμή.

Η παρ. 6 ορίζει λεπτομερώς το περιεχόμενο του φακέλου τεχνικής προσφοράς, και η παράγραφος 7 τα κριτήρια ανάθεσης και τη βαρύτητά τους, όταν κριτήριο ανάθεσης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά. Στην περίπτωση αυτή στα κριτήρια ανάθεσης περιλαμβάνεται και η προσφερόμενη τιμή, η βαρύτητα την οποίας ορίζεται σε 30% επί του συνόλου της

βαθμολογίας της προσφοράς, ενώ το υπόλοιπο 70% αντιστοιχεί στα κριτήρια αξιολόγησης της τεχνικής προσφοράς.

Η παρ. 8 του νέου άρθρου 7 διατηρεί το κριτήριο της γνώσης των ιδιαίτερων συνθηκών του τόπου εκτέλεσης του έργου στο οποίο αποσκοπεί η μελέτη, όταν η προεκτιμώμενη αμοιβή της σύμβασης δεν υπερβαίνει το όριο εφαρμογής των κοινοτικών Οδηγιών 2004/17 και 18. Η βαρύτητα του κριτηρίου αυτού ορίζεται σε 10% επί του συνόλου της βαθμολογίας και η θέσπισή του με την προκήρυξη απομειώνει αντιστοίχως την βαρύτητα αξιολόγησης της τεχνικής έκθεσης.

Η παρ. 9 του νέου άρθρου ρυθμίζει ενιαία και με λεπτομέρειες τη διαδικασία ελέγχου των δικαιολογητικών καταλληλότητας και ποιοτικής επιλογής, ανεξαρτήτως του κριτηρίου ανάθεσης.

Η παρ. 10 ρυθμίζει τη διαδικασία αποσφράγισης και βαθμολόγησης της οικονομικής προσφοράς, όταν αυτή αποτελεί το μοναδικό κριτήριο ανάθεσης της σύμβασης.

Η παρ. 11 ρυθμίζει τη διαδικασία ελέγχου και αξιολόγησης της τεχνικής προσφοράς των υποψηφίων, όταν κριτήριο ορίζεται η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά και ορίζεται το αναγκαίο περιεχόμενο του οικείου πρακτικού (Π), ώστε να υπάρχει η απαραίτητη αιτιολόγηση και τεκμηρίωση των κρίσεων της Επιτροπής Διαγωνισμού. Ορίζεται εξάλλου, ως κατώτερο όριο βαθμολογίας, για το παραδεκτό της τεχνικής προσφοράς, οι 70 μονάδες στην εκατονταβάθμια κλίμακα αξιολόγησής της και οι υποψήφιοι που δεν λαμβάνουν τον κατώτερο αυτό βαθμό αποκλείονται της περαιτέρω διαδικασίας.

Η παρ. 12 ρυθμίζει τον τρόπο βαθμολόγησης της οικονομικής προσφοράς, όταν κριτήριο ανάθεσης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά.

Οι διαδικασίες ελέγχου και βαθμολόγησης των προσφορών πρέπει να ολοκληρώνονται εντός των οριζόμενων στο νόμο σύντομων προθεσμιών, ενώ σε διαφορετική περίπτωση μειώνεται, κατά την παρ. 5 του άρθρου 21, η προβλεπόμενη στη διάταξη αυτή αμοιβή των μελών των επιτροπών. Εξ άλλου οι διατάξεις περί των ενστάσεων κατά των πρακτικών έχουν κωδικοποιηθεί στο νέο άρθρο 11 του νόμου, για την καλύτερη κατανόησή τους και την αποφυγή άσκοπων επαναλήψεων.

Η παρ. 13 ορίζει ότι αν δεν καταστεί δυνατή η ανάθεση στον υποψήφιο που αναδεικνύεται πρώτος κατά σειρά βαθμολογίας η Π.Α. της σύμβασης κατακυρώνει το διαγωνισμό στον επόμενο κατά σειρά υποψήφιο.

Επί του άρθρου 17

Με το άρθρο αυτό τροποποιείται το άρθρο 8 του Ν. 3316/2005, που ρυθμίζει τις συμφωνίες πλαίσια.

Με την παράγραφο 1 τροποποιούνται οι παρ. 1, 2 και 3 του άρθρου 8 του Ν. 3316/2005.

Η παρ. 2 τροποποιείται προκειμένου η μέγιστη ισχύς της συμφωνίας πλαισίου να οριστεί, όπως και στην Οδηγία 2004/18, σε τέσσερα (4) έτη, αντί των τριών (3) που ορίζει η αντίστοιχη διάταξη του Ν. 3316/2005.

Η παρ. 3 τροποποιείται προκειμένου να προσαρμοστεί στην ως άνω ρύθμιση της παρ. 2, καταργείται δε ο περιορισμός του ύψους της προεκτιμώμενης αμοιβής που ίσχυε για τους ΟΤΑ, προκειμένου να διευκολυνθεί η επιλογή των συμφωνιών-πλαisiών από τις αναθέτουσες αρχές, λόγω της σημασίας τους για την ανάπτυξη του θεσμικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων.

Οι παράγραφοι 5 και 6 του άρθρου 8 του Ν. 3316/2005, καταργούνται, δοθέντος ότι κριτήριο ανάθεσης των συμφωνιών πλαισιών είναι, κατά τη νέα παράγραφο 5, μόνο η χαμηλότερη τιμή. Ορίζεται επίσης ότι διεξάγεται σε κάθε διαγωνισμό ποιοτική επιλογή των υποψηφίων κατά το άρθρο 17 του ν. 3316/2005, όπως τροποποιείται με το παρόν νομοσχέδιο.

Επί του άρθρου 18

Με το άρθρο αυτό τροποποιείται το άρθρο 9 του ν. 3316/2005, που αφορά την ανάθεση συμβάσεων υπηρεσιών.

Η παρ. 1 τροποποιείται προκειμένου να οριστεί ότι οι συμβάσεις για την ανάθεση υπηρεσιών ελέγχου των μελετών, κατά την παρ. 1 του άρθρου 25, εξαιρούνται από την ανάγκη έκδοσης σχετικής γνωμοδότησης του τεχνικού συμβουλίου του οικείου Υπουργείου. Ορίζεται επίσης ότι για την προκήρυξη σύμβασης παροχής υπηρεσιών από Δήμο ή Περιφέρεια γνωμοδοτεί το τεχνικό συμβούλιο της Περιφέρειας.

Η παρ. 2 ορίζει ότι κριτήριο ανάθεσης σύμβασης υπηρεσιών μπορεί να είναι η χαμηλότερη τιμή, που αποτελεί τον κανόνα, δεδομένου ότι δεν απαιτούνται προϋποθέσεις, αλλά και η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, ύστερα από γνώμη του οικείου τεχνικού συμβουλίου (παρ. 5). Τα υποκριτήρια ανάθεσης στην τελευταία αυτή περίπτωση καθορίζονται από την αναθέτουσα αρχή με την προκήρυξη. Η βαρύτητα της οικονομικής προσφοράς στην περίπτωση αυτή ορίζεται υποχρεωτικά σε 30% επί της συνολικής βαθμολογίας.

Επί του άρθρου 19

Με το άρθρο αυτό τροποποιούνται οι παρ. 2 (περ. στ') και 5 του άρθρου 10, που ρυθμίζουν την απευθείας ανάθεση μικρών κατ' αντικείμενο συμβάσεων. Οι συμβάσεις αυτές ανατίθενται και με τον ισχύοντα Ν. 3316/2005 απευθείας, εφόσον συντρέχουν κάποιες προϋποθέσεις (κυρίως κατεπείγουσα περίπτωση για την ανάθεση, που διαπιστώνεται με γνωμοδότηση του οικείου τεχνικού συμβουλίου).

Οι προϋποθέσεις αυτές, καθώς και η τήρηση διαδικασίας διαπραγμάτευσης μεταξύ τριών τουλάχιστον υποψηφίων, καθιστούν δύσκολη την ανάθεση, ενώ το γεγονός ότι καλούνται στη διαπραγμάτευση μελετητές και πάροχοι που επιλέγονται από την αναθέτουσα αρχή, καθιστά προδήλως την όλη διαδικασία ευνοιοκρατική. Για τους λόγους αυτούς και επειδή πράγματι για συμβάσεις τέτοιου μεγέθους δεν συντρέχει λόγος για την διενέργεια κανονικού διαγωνισμού, προτείνεται η διαδικασία της κλήρωσης, μεταξύ όσων εκδηλώνουν ενδιαφέρον, κατόπιν δημοσίας προσκλήσεως η οποία δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος. Η πρόσκληση δημοσιεύεται τουλάχιστον δέκα ημέρες πριν τη διεξαγωγή της κλήρωσης και η αμοιβή του αναδόχου ορίζεται σε 70% επί της προεκτιμώμενης αμοιβής της υπηρεσίας.

Επί του άρθρου 20

Με το άρθρο αυτό αντικαθίσταται εξ ολοκλήρου το άρθρο 11 του ν. 3316/2005. Στο νέο άρθρο περιλαμβάνονται συγκεντρωμένες οι διατάξεις που αφορούν την υποβολή ενστάσεων κατά της προκήρυξης και των πρακτικών της Επιτροπής Διαγωνισμού. Το άρθρο 11 του ν. 3316/2005 δεν καταργείται αλλά αναριθμείται σε άρθρο 42Α.

Η παρ.1 ρυθμίζει την άσκηση ένστασης κατά της προκήρυξης, τροποποιώντας εν μέρει τη διάταξη της παρ. 5 του άρθρου 13. Οι προθεσμίες άσκησης της ένστασης και απάντησης της Προϊσταμένης Αρχής διευρύνονται ώστε να είναι αποτελεσματική η άσκηση και να παρέχει τον απαραίτητο χρόνο στην Προϊσταμένη Αρχή να αποφανθεί επί της ενστάσεως. Εισάγεται επίσης η δυνατότητα μετάθεσης της ημερομηνίας διεξαγωγής του διαγωνισμού, αν η ένσταση γίνει δεκτή και κριθεί η μετάθεση αναγκαία ώστε να δοθεί ο απαραίτητος χρόνος στους διαγωνιζόμενους για την προσαρμογή των προσφορών τους στα νέα δεδομένα.

Η παρ. 2 ρυθμίζει την άσκηση ένστασης στις περιπτώσεις που κριτήριο ανάθεσης είναι η χαμηλότερη τιμή. Οι προθεσμίες ορίζονται σε εργάσιμες ημέρες.

Η παρ. 3 ρυθμίζει το ζήτημα της υποβολής ένστασης στις περιπτώσεις του άρθρου 6 του Ν. 3316/2005, όπως τροποποιείται, και στις περιπτώσεις που κριτήριο ανάθεσης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά.

Η παρ. 4 ορίζει κατ'αρχάς ότι οι προθεσμίες των ενστάσεων πρέπει να αναφέρονται στα πρακτικά της Επιτροπής, ώστε να ενημερώνονται οι διαγωνιζόμενοι. Θεσπίζεται επίσης υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής να επιτρέπει την πρόσβαση των υποψηφίων στο περιεχόμενο των φακέλων των συνυποψηφίων τους, ώστε να μπορούν να στηρίζουν αποτελεσματικά τα συμφέροντά τους. Τέλος

ορίζεται ότι οι υποψήφιοι μπορούν να λάβουν γνώση των ενστάσεων και να καταθέσουν υπόμνημα.

Η παρ. 5 ορίζει ότι ειδικώς οι ενστάσεις που αφορούν το πρακτικό ΙΙ (που αφορά την αξιολόγηση και βαθμολόγηση των τεχνικών προσφορών, όταν υποβάλλονται τέτοιες) εκδικάζονται από την Αρχή Ελέγχου Μελετών και Έργων. Καθορίζονται επίσης ενδεικτικές προθεσμίες για την απάντηση του οργάνου που εξετάζει τις ενστάσεις.

Η παρ. 6 ορίζει το περιεχόμενο των αποφάσεων των οργάνων που αποφαινούνται επί των ενστάσεων.

Η παρ. 7 ορίζει ότι οι αποφάσεις της ΑΕΜΕ επί των ενστάσεων δεν υπόκειται σε προδικαστική προσφυγή κατά το ν. 3886/2010, αλλά απευθείας σε αίτηση ασφαλιστικών μέτρων, στο αρμόδιο δικαστήριο.

Η παρ. 8 θεσπίζει παράβολο για την υποβολή ενστάσεων, προκειμένου να περιορισθεί, κατά το δυνατόν, η άνευ αποχρώντος λόγου υποβολή, που καθυστερεί τις διαδικασίες ανάθεσης των συμβάσεων. Εφόσον η ένσταση ή η διοικητική ή δικαστική προσφυγή, που θα ασκηθούν στη συνέχεια, γίνουν αποδεκτές, το ποσό του παραβόλου επιστρέφεται.

Επί του άρθρου 21

Με το άρθρο αυτό τροποποιούνται διατάξεις του άρθρου 12 του ν. 3316/2005, που αφορά τη δημοσιοποίηση της προκήρυξης και της υπογραφείσας σύμβασης.

Με την παρ. 1 τροποποιείται η παρ. 1 του ν. 3316/2005, προκειμένου να καταργηθεί η υποχρέωση δημοσίευσης στο Ενημερωτικό Δελτίο του ΤΕΕ, ως περιττή, ενόψει των λοιπών δημοσιεύσεων και να επικαιροποιηθούν οι διατάξεις για τη δημοσίευση περιλήψεων στον τύπο, μετά την εφαρμογή του ν. 3852/2010. Εφεξής προβλέπεται η δημοσίευση περίληψης α) στην ιστοσελίδα του ΤΕΕ αλλά και του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος (ΓεωΤΕΕ), ή και του Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδος, αν στο διαγωνισμό συμμετέχουν και πτυχία των αντίστοιχων κατηγοριών.

Οι παρ. 2, 4 και 5 προσαρμόζονται στην έκδοση του Κανονισμού 842/2011 της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο οποίος ενέκρινε τα πρότυπα των κειμένων που αποστέλλονται για δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Επί του άρθρου 22

Με το άρθρο αυτό επέρχονται τροποποιήσεις στο άρθρο 13 του ν. 3316/2005, με σκοπό την επικαιροποίηση των ρυθμίσεών του, ώστε αντί της παραπομπής στις Οδηγίες 2004/17 και 18 να παραπέμπει στα ΠΔ 59 και 60/2007, με τα οποία οι Οδηγίες ενσωματώθηκαν στην εθνική έννομη τάξη.

Με την παρ. 2 καταργείται η παρ. 5 του άρθρου 13, διότι η σχετική ρύθμιση μεταφέρθηκε τροποποιημένη, ως παρ. 1, στο άρθρο 11.

Επί του άρθρου 23

Με το άρθρο 23 τροποποιούνται διατάξεις του άρθρου 14 του ν. 3316/2005.

Η παρ. 1 τροποποιεί τη διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 14 του Ν. 3316/2005, προκειμένου να προσαρμόσει τη διάταξη στη νέα μορφή του άρθρου 2, ήτοι να περιλάβει τις γενικές κατηγορίες μελετών. Ορίζεται επίσης ότι για την εκπόνηση μελετών έργων που υπάγονται στο ν. 3389/2005, που ρυθμίζει τις Συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ), χρησιμοποιούνται υποχρεωτικά μελετητές και εταιρείες μελετών εγγεγραμμένοι στα Μητρώα του άρθρου 39.

Με την παράγραφο 2 αντικαθίστανται οι παρ. 3 και 4 του άρθρου 14 του Ν. 3316/2005, προκειμένου να οριστεί ότι στις διαδικασίες για την ανάθεση συμβάσεων υπηρεσιών με αντικείμενο την υποστήριξη της αναθέτουσας αρχής σε θέματα διοίκησης, επίβλεψης και ελέγχου τεχνικών έργων καλούνται εγγεγραμμένοι στις νέες κατηγορίες 40 και 41 της παρ. 3 του άρθρου 2

(παρόχων υπηρεσιών). Επίσης η παρ. 4 του άρθρου, όπως αντικαθίσταται, ρυθμίζει μεταβατικά ζητήματα που προκύπτουν από την τροποποίηση της παρ. 3.

Επί του άρθρου 24

Με το άρθρο αυτό τροποποιούνται διατάξεις του άρθρου 15 του ν. 3316/2005.

Με την παρ. 1 αντικαθίσταται η παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 3316/2005. Ορίζεται, για την απλοποίηση των διαδικασιών, ότι προς απόδειξη της μη συνδρομής ασυμβίβαστων ιδιοτήτων, κατά το Ν 3310/2005, όπως τροποποιήθηκε με το Ν 3414/2005, οι διαγωνιζόμενοι υποβάλλουν Υπεύθυνη Δήλωση, αντί των λοιπών δικαιολογητικών που προβλέπουν οι διατάξεις των νόμων αυτών. Διευκρινίζεται επίσης ότι τον έλεγχο των δικαιολογητικών του αναδόχου, μετά την έκδοση της απόφασης έγκρισης του αποτελέσματος, πραγματοποιεί η υπηρεσία που διεξάγει το διαγωνισμό, στην οποία επίσης προσκομίζεται, μαζί με τα υπόλοιπα δικαιολογητικά και η εγγυητική επιστολή καλής εκτέλεσης, ώστε να απλοποιηθεί η σχετική διαδικασία, δεδομένου ότι, μετά ταύτα, καλείται ο ανάδοχος για την υπογραφή της σύμβασης, κατά το άρθρο 23. Ορίζεται επίσης ότι η προθεσμία των 20 ημερών που ορίζεται για την προσκόμιση των δικαιολογητικών μπορεί να παρατείνεται άπαξ και για δέκα το πολύ ημέρες, αν ο ανάδοχος επικαλείται σπουδαίο λόγο για τον οποίο δεν μπορεί να τηρήσει την προθεσμία. Η πράξη της υπηρεσίας που κρίνει επαρκή και νόμιμα τα προσαχθέντα δικαιολογητικά μπορεί να προσβληθεί με ένσταση από τους έχοντες έννομο συμφέρον δεύτερο και τρίτο κατά την κατάταξη, ώστε να καθίσταται δυνατός ο έλεγχος της νομιμότητάς τους από την Προϊσταμένη Αρχή.

Με την παράγραφο 2 προστίθενται παράγραφοι 7 και 8 στο άρθρο 15, ώστε να ρυθμισθεί το ζήτημα της διευκρίνισης των τυπικών δικαιολογητικών που προσκομίζονται στο διαγωνισμό από τους διαγωνιζόμενους. Διευκρινίζεται επίσης ότι δεν ζητούνται συμπληρώσεις και διευκρινίσεις για τα στοιχεία της τεχνικής προσφοράς, αλλά οι ελλείψεις που παρατηρούνται στο φάκελο του υποψηφίου λαμβάνονται υπόψη στην αξιολόγηση. Μπορεί πάντως η Επιτροπή Διαγωνισμού να επικοινωνήσει απευθείας με τους εργοδότες των διαγωνιζομένων για την επαλήθευση των στοιχείων της προσφοράς.

Επί του άρθρου 25

Με το άρθρο αυτό τροποποιείται το άρθρο 17 του ν. 3316/2005.

Με την παρ. 1 αντικαθίσταται η παρ. 1 του άρθρου 3316/2005. Με σκοπό την εκ των προτέρων διασφάλιση της ικανότητας του αναδόχου προς εκτέλεση της σύμβασης, ορίζεται ότι ο έλεγχος της τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας, που διεξάγεται κατά τις διατάξεις του άρθρου αυτού, εφαρμόζεται σε όλες τις συμβάσεις, είτε ανατίθενται με κριτήριο τη χαμηλότερη τιμή, είτε την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά. Για την διαπίστωση της ως άνω ικανότητας των διαγωνιζομένων χρησιμοποιούνται ορισμένα στοιχεία, τα οποία τίθενται περιοριστικά από την Οδηγία 2004/18, ήτοι η εμπειρία του διαγωνιζόμενου, όπως προκύπτει από κατάλογο συμβάσεων μελετών ή υπηρεσιών που εκτέλεσε κατά την τελευταία τριετία έως δεκαπενταετία πριν την ημέρα υποβολής των προσφορών (περ. α), τους τίτλους σπουδών και τα επαγγελματικά εν γένει προσόντα των μελών του υποψηφίου που είναι επιφορτισμένα για την εκτέλεση της σύμβασης (ομάδα μελέτης ή παροχής υπηρεσιών) (περ. β), ή και άλλα στοιχεία (περ. γ), όπως ο εξοπλισμός του υποψηφίου, το προσωπικό του ή τα μέτρα διασφάλισης της ποιότητας που λαμβάνει.

Η παρ. 2 συμπληρώνει τις ρυθμίσεις της παρ. 3 του άρθρου 17 του ν. 3316/2005 και ορίζει ότι σε περίπτωση που οι διαγωνιζόμενοι επικαλεστούν δάνεια ικανότητα τρίτου, μη μετέχοντος στο διαγωνισμό, πρέπει οι αναθέτουσες αρχές να διασφαλίσουν, με την προσθήκη κατάλληλων όρων στη σύμβαση εκτέλεσης ότι η ικανότητα αυτή θα παρασχεθεί πράγματι στο διαγωνιζόμενο εκ μέρους του τρίτου, κατά την διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης.

Επί του άρθρου 26

Με το άρθρο αυτό τροποποιούνται διατάξεις του άρθρου 18 του ν. 3316/2005.

Με την παρ. 1 τροποποιείται ο τίτλος του άρθρου 18, ώστε να αποδίδει ακριβέστερα το περιεχόμενό του.

Με την παρ. 2 καταργούνται τα εδάφια 3 και 4 της παρ. 1 του άρθρου, επειδή οι ρυθμίσεις τους καθίστανται περιττές, μετά την συμπλήρωση της παρ. 3.

Με την παρ. 3 αντικαθίστανται τα εδάφια τρίτο και τέταρτο της παρ. 3 του άρθρου 18, προκειμένου α) το αποχωρήσαν στέλεχος της ομάδας μελέτης να μην υπολογίζεται στη σύνθεσή της και β) σε περίπτωση που η αποχώρηση αποδίδεται σε ανώτερη βία να μπορεί να αντικατασταθεί από τον υποψήφιο, με έγκριση της Προϊσταμένης Αρχής, ύστερα από γνωμοδότηση της Επιτροπής Διαγωνισμού και όχι του Τεχνικού Συμβουλίου της αναθέτουσα αρχής.

Επί του άρθρου 27

Με το άρθρο αυτό αντικαθίσταται η παρ. 2 του άρθρου 19 και καταργείται η παρ. 3 του ίδιου άρθρου.

Με τη νέα παρ. 2 ορίζεται ότι στις περιπτώσεις κατά τις οποίες μελετητές εκπονούν μελέτες για λογαριασμό κατασκευαστικών επιχειρήσεων (όταν κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του έργου προκύπτει ανάγκη τροποποίησης της εγκεκριμένης μελέτης) η αμοιβή του μελετητή αντιστοιχεί στην προεκτιμώμενη αμοιβή της μελέτης η οποία υπολογίζεται κατά τον Κανονισμό Προεκτιμώμενων Αμοιβών της παρ. 7 του άρθρου 4, μειωμένη κατά την έκπτωση της εργολαβίας. Για την πληρωμή της μελετητικής αμοιβής ο ανάδοχος του έργου θα προσκομίζει, μαζί με το λογαριασμό του έργου, τιμολόγιο του μελετητή.

Επί του άρθρου 28

Με το άρθρο 28 τροποποιούνται διατάξεις του άρθρου 20 του ν. 3316/2005.

Με την παρ. 1 αντικαθίσταται το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2, ώστε να υποβάλλεται από τις διαγωνιζόμενες συμπράξεις πίνακας κατανομής της αμοιβής μόνο όταν υφίσταται σύμπραξη στην ίδια κατηγορία μελέτης, δεδομένου ότι όταν οι μελετητές ή πάροχοι υπηρεσιών συμπράττουν για την κάλυψη διαφορετικών κατηγοριών, η αμοιβή εκάστου αντιστοιχεί στην αμοιβή της κατηγορίας μελέτης που καλύπτει.

Με την παρ. 2 διευκρινίζεται ότι οι ενστάσεις και προσφυγές των υποψηφίων συμπράξεων ή κοινοπραξιών πρέπει, επί ποινή απαραδέκτου, να ασκούνται από όλα τα μέλη, εφαρμοζομένων κατά τα λοιπά των κοινών περί πληρεξουσιότητας διατάξεων.

Επί του άρθρου 29

Με το άρθρο αυτό αντικαθίσταται εξ ολοκλήρου το άρθρο 21 του Ν. 3316/2005, με στόχο να αναβαθμισθούν οι επιτροπές που διεξάγουν τους διαγωνισμούς και να καταστεί πιο διαφανής και αποτελεσματική η διαδικασία.

Με την παράγραφο 1 ορίζεται ότι οι Επιτροπές συγκροτούνται πέντε τουλάχιστον ημέρες πριν την υποβολή των προσφορών, είναι κατά κανόνα πενταμελείς, τα μέλη τους είναι υποχρεωτικά κάτοχοι τίτλου σπουδών ΑΕΙ πανεπιστημιακής εκπαίδευσης και οι ειδικότητές τους πρέπει να προσιδιάζουν στις κύριες κατηγορίες πτυχίων που καλούνται στο διαγωνισμό. Κατ'εξάιρεση, οι επιτροπές μπορεί να είναι τριμελείς, όταν κριτήριο ανάθεσης είναι η χαμηλότερη τιμή, ή όταν η προεκτιμώμενη αμοιβή της σύμβασης δεν υπερβαίνει τα όρια εφαρμογής των ΠΔ 59 και 60/2007.

Η παράγραφος 2 ορίζει ότι ο Πρόεδρος της Επιτροπής και ο αναπληρωτής του πρέπει να ανήκουν στην αναθέτουσα αρχή και μόνο αν δεν υπάρχουν κατάλληλα πρόσωπα εφαρμόζονται οι διατάξεις της παρ. 3 δηλαδή ορίζεται πρόεδρος και αναπληρωτής εκτός της αναθέτουσας αρχής με τη διαδικασία της κλήρωσης.

Η παράγραφος 3 ορίζει ότι τα υπόλοιπα αναγκαία για τη συγκρότηση πρόσωπα προέρχονται από καταλόγους υπαλλήλων που τηρούνται στα υπουργεία που αναθέτουν μελέτες, ή στις αποκεντρωμένες διοικήσεις του Ν 3852/2010. Στους καταλόγους των υπουργείων γράφονται υπάλληλοι του υπουργείου και από τους καταλόγους αυτούς κληρώνονται τα μέλη των επιτροπών

του οικείου υπουργείου. Στους καταλόγους των αποκεντρωμένων διοικήσεων εγγράφονται υπάλληλοι που δεν ανήκουν σε υπουργεία αλλά σε άλλους φορείς του δημόσιου τομέα (ΟΤΑ, αποκεντρωμένες διοικήσεις, νομικά πρόσωπα δημοσίου και ιδιωτικού τομέα). Για την εγγραφή των υπαλλήλων στους καταλόγους απαιτείται οκταετής τουλάχιστον εμπειρία στην ανάθεση και εκτέλεση μελετών και έργων. Η εγγραφή είναι υποχρεωτική, μπορεί όμως να δικαιολογηθεί εξαίρεση για σοβαρούς λόγους. Η κλήρωση γίνεται μεταξύ των υπαλλήλων που υπηρετούν στην περιφερειακή ενότητα της έδρας της αναθέτουσας αρχής. Για τις λεπτομέρειες των διαδικασιών της εγγραφής στους καταλόγους και της κλήρωσης θα εκδοθούν υπουργικές αποφάσεις εντός τεσσάρων μηνών από την ισχύ του νόμου.

Η παρ. 4 ορίζει ότι για την υπόδειξη των μελών των επιτροπών υποβάλλεται εγκαίρως αίτημα της αναθέτουσας αρχής προς το Υπουργείο ή την αποκεντρωμένη διοίκηση αντίστοιχα και η κλήρωση των μελών είναι δημόσια.

Η παρ. 5 ορίζει ότι στις επιτροπές διαγωνισμού μετέχει και ένας εκπρόσωπος του οικείου επιμελητηρίου (αναλόγως με την κύρια μελέτη της σύμβασης). Οι εκπρόσωποι υποδεικνύονται με καταλόγους των επιμελητηρίων, προς τις αρχές που διεξάγουν τις κληρώσεις και υπάγονται και αυτοί σε διαδικασία κλήρωσης.

Η παρ. 6 ορίζει ότι καθορίζεται, με κοινή απόφαση των υπουργών Οικονομικών και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, κατ'αποκοπήν αμοιβή για τα μέλη των επιτροπών. Με την απόφαση ορίζεται επίσης και ο τρόπος μείωσης της αμοιβής, αν οι επιτροπές παραβιάζουν τις προθεσμίες εκτέλεσης των εργασιών (σύνταξη πρακτικών, γνωμοδοτήσεις για την απόφαση επί ενστάσεων) που τίθενται στις σχετικές διατάξεις.

Επί του άρθρου 30

Με το άρθρο 20 προστίθεται στο νόμο 3316/2005 άρθρο 22Α, με το οποίο εισάγεται στη νομοθεσία περί δημοσίων συμβάσεων το «σύμφωνο ακεραιότητας» της Διεθνούς Διαφάνειας. Το σύμφωνο προσαρτάται στη σύμβαση εκτέλεσης της μελέτης ή της παροχής των υπηρεσιών, η οποία υπογράφεται κατά το άρθρο 23 και υπογράφεται μαζί της. Με το σύμφωνο ο ανάδοχος διαβεβαιώνει την αναθέτουσα αρχή ότι δεν μετέλθε, κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ανάθεσης παράνομα μέσα, όπως δωροδοκίες, υποσχέσεις κ.λ.π. προς τους υπαλλήλους και τα όργανα της αναθέτουσας αρχής, ούτε θα μετέλθει τέτοια μέσα κατά την εκτέλεση της σύμβασης. Υπόσχεται επίσης ότι θα διευκολύνει με κάθε τρόπο, αν του ζητηθεί, τις διαδικασίες διερεύνησης και ελέγχου, από οποιεσδήποτε ελεγκτικές αρχές. Σε περίπτωση που δεν τηρήσει το σύμφωνο επιβάλλονται στον ανάδοχο αυστηρές κυρώσεις (έκπτωση από εκτελούμενες συμβάσεις, διαγραφή του από το Μητρώο, κ.λ.π.).

Επί του άρθρου 31

Με το άρθρο αυτό τροποποιούνται οι διατάξεις του άρθρου 23 του ν. 3316/2005, με σκοπό την απλοποίηση και συντόμευση των σχετικών διαδικασιών.

Με την παρ. 1 τροποποιούνται οι παρ. 2, 3 και 4 του άρθρου. Με την νέα παράγραφο 2 ορίζεται ότι η υπογραφή της σύμβασης έχει καταστατικό χαρακτήρα.

Με την νέα παράγραφο 3 ορίζεται ότι ο ανάδοχος καλείται για την υπογραφή της σύμβασης πριν από τρεις τουλάχιστον εργάσιμες ημέρες, αν έχει ήδη προσκομίσει προς έλεγχο την εγγύηση καλής εκτέλεσης, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 15 και εντός πριν από δέκα τουλάχιστον ημέρες σε αντίθετη περίπτωση (όταν η σύμβαση υπόκειται σε προσυμβατικό έλεγχο). Οι προθεσμίες αυτές μπορούν να παραταθούν για σοβαρό λόγο. Η μη προσέλευση του αναδόχου, εντός της προθεσμίας που του τάσσει η αναθέτουσα αρχή, έχει ως συνέπεια τον αποκλεισμό του και την κατάπτωση της εγγύησης συμμετοχής. Ανάδοχος στην περίπτωση αυτή ανακηρύσσεται ο επόμενος κατά τη σειρά κατάταξης υποψήφιος και ακολουθείται η ίδια διαδικασία, ήτοι έκδοση απόφασης της Προϊσταμένης Αρχής, πρόσκληση για την προσκόμιση των δικαιολογητικών κατά την παρ. 1 του άρθρου 15, πρόσκληση για υπογραφή της σύμβασης.

Με τη νέα παρ. 4 τροποποιείται η παρ. 5 του άρθρου 23 και δεν απαιτείται πλέον η ύπαρξη αντικλήτου, δεδομένου ότι υπάρχουν πλέον πρόσφοροι και απλούστεροι τρόποι για την επικοινωνία του εργοδότη με τον ανάδοχο (όπως η τηλεομοιοτυπία, που έχει καθιερωθεί ως γενικός τρόπος επικοινωνίας της διοίκησης με τους πολίτες, με το Ν. 2672/1998).

Με τη νέα παράγραφο 5 ορίζεται η δυνατότητα αντικατάστασης του εκπροσώπου του αναδόχου και του αναπληρωτή του, με απλή δήλωσή του προς την Διευθύνουσα Υπηρεσία.

Επί του άρθρου 32

Με το άρθρο αυτό αντικαθίσταται το άρθρου 24 του ν. 3316/2005, προκειμένου να διατυπωθεί αρτιότερα, λόγω της πληθώρας αμφισβητήσεων και διαφορών οι οποίες προέκυψαν κατά το διάστημα εφαρμογής του ν. 3316/2005, σε σχέση με τις εγγυήσεις συμμετοχής των υποψηφίων.

Η παρ. 1 ορίζει τα πρόσωπα που μπορούν να εκδίδουν εγγυήσεις οι οποίες γίνονται αποδεκτές στους διαγωνισμούς του νόμου, η παρ. 2 την έννοια της εγγύησης και την νομική της αποστολή, η παρ. 3 τα στοιχεία που περιέχουν όλες ανεξαιρέτως οι εγγυήσεις του νόμου αυτού, η παρ. 4 τα ιδιαίτερα στοιχεία της εγγύησης συμμετοχής, η παρ. 5 τα ιδιαίτερα στοιχεία της εγγύησης καλής εκτέλεσης και τέλος η παρ. 6 τα στοιχεία της εγγύησης προκαταβολής.

Επί του άρθρου 33

Με το άρθρο αυτό τροποποιούνται τα άρθρα 25 και 26 του ν. 3316/2005.

Με την παρ. 1 προστίθενται εδάφια στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 25, προκειμένου να καταστεί υποχρεωτικός ο ποιοτικός έλεγχος συγκεκριμένων κατηγοριών μελετών που σχετίζονται με τεχνικά έργα, από πάροχο υπηρεσιών αυξημένης εμπειρίας και τεχνικής ικανότητας, με σκοπό την αναβάθμιση της ποιότητας των μελετών και η αποφυγή αστοχιών κατά την εκτέλεση των έργων. Με τον ελεγκτή της μελέτης συνεργάζεται εφόσον απαιτείται, στέλεχος με αυξημένη εμπειρία στην κατασκευή αντιστοίχων έργων, με σκοπό να βεβαιώσει την κατασκευασιμότητα των μελετών. Ο έλεγχος υπογράφεται από στέλεχος αυξημένης (δωδεκαετούς) εμπειρίας και εκτείνεται σε όλα τα στάδια εκπόνησης των μελετών και η διενέργειά του είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την πληρωμή των λογαριασμών της σύμβασης μελέτης (άρθρο 30 παρ. 2 του νόμου).

Με την παρ. 2 αντικαθίσταται η παρ. 8 του άρθρου 25, προκειμένου να διατυπωθεί αρτιότερα.

Με την παρ. 3 τροποποιείται η περίπτωση α' της παρ. 1 του άρθρου 26, προκειμένου να καταστεί η υποκατάσταση αναδόχων μικρών μελετών (με αναδόχους φυσικά πρόσωπα ή νομικά μὲν αλλά με ένα και μοναδικό μελετητή) συμβατή με το ευρωπαϊκό δίκαιο. Ορίζεται συγκεκριμένα ότι αν ο ανάδοχος φυσικό πρόσωπο ή μοναδικός μελετητής εταιρείας μελετών δεν μπορεί να συνεχίσει την εκπόνηση της μελέτης για λόγους αντικειμενικούς (λ.χ. θάνατος, πάχυνση, διαγραφή από τα μητρώα), μπορεί να υποκατασταθεί από τον επόμενο κατά σειρά κατάταξης του διαγωνισμού υποψήφιο (και όχι οποιονδήποτε τρίτο, όπως ορίζεται με την ισχύουσα διάταξη). Περαιτέρω ορίζονται οι λεπτομέρειες της διαδικασίας υποκατάστασης.

Επί του άρθρου 34

Με το άρθρο αυτό τροποποιούνται οι διατάξεις των παρ. 2 και 3 και προστίθενται παρ. 5 και 6 στο άρθρο 27 του ν. 3316/2005. Επίσης τροποποιείται η παρ. 2 του άρθρου 28.

Η παρ. 1 τροποποιεί την παρ. 2 διευκρινίζοντας τις ρυθμίσεις για το χρονοδιάγραμμα της σύμβασης. Η νέα ρύθμιση λαμβάνει υπόψη της την υποβολή χρονοδιαγράμματος από τον ανάδοχο, με την τεχνική του προσφορά.

Με τις παρ. 2 και 3 τροποποιούνται οι διατάξεις που ορίζουν τη διάρκεια της οριακής προθεσμίας. Η οριακή προθεσμία ορίζεται πλέον στο ήμισυ του αρχικού χρόνου της σύμβασης και όχι μικρότερη των τεσσάρων μηνών, ενώ υπολογίζεται πάντοτε στην αρχική συνολική προθεσμία.

Η παρ. 4 αποκαθιστά την παράλειψη του Ν. 3316/2005, ο οποίος δεν περιείχε ρύθμιση για τις προθεσμίες των συμβάσεων παροχής υπηρεσιών.

Η παρ. 5 τροποποιεί το τρίτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 28 ορίζοντας ότι αν η σύμβαση καθυστερεί πέραν του 30% (αντί του 1/3, όπως ισχύει σήμερα) του καθαρού χρόνου της σύμβασης, κινείται η διαδικασία της έκπτωσης.

Επί του άρθρου 35

Με το άρθρο αυτό τροποποιούνται και διευκρινίζονται διατάξεις του άρθρου 29 του ν. 3316/2005.

Με την παρ. 1 τροποποιείται το πρώτο εδάφιο της παρ. 1, προκειμένου να διευκρινισθεί ότι υφίσταται ανάγκη συμπληρωματικής σύμβασης μόνο όταν οι νέες μελέτες ή υπηρεσίες δεν περιλαμβάνονται στο «βασικό σχέδιο» της σύμβασης, όπως ορίζεται στην παρ. 26 του άρθρου 1.

Με την παρ. 2 τροποποιείται η παρ. 4 του άρθρου 29 για τον κανονισμό νέων τιμών μονάδος, επί τη βάσει της τεκμαρτής έκπτωσης του αναδόχου στην κατηγορία και της τεκμαρτής έκπτωσης στο σύνολο της σύμβασης, αν οι μελέτες ή υπηρεσίες δεν υπάγονται σε κατηγορία για την οποία προσφέρθηκε τιμή.

Επί του άρθρου 36

Με το άρθρο αυτό τροποποιούνται οι διατάξεις του άρθρου 30 του ν. 3316/2005, προκειμένου να προσαρμοσθούν στις ρυθμίσεις της παρ. 3 του άρθρου 4, που προβλέπει την επιμέτρηση των ερευνητικών και υποστηρικτικών εργασιών.

Η παρ. 1 τροποποιεί την παρ. 2 του άρθρου 30 και ορίζει ότι οι τμηματικές πληρωμές γίνονται εν μέρει όπως με τις κείμενες διατάξεις και εν μέρει κατόπιν επιμετρήσεων του αναδόχου, οι οποίες εγκρίνονται από την Διευθύνουσα Υπηρεσία.

Η διαδικασία έγκρισης της επιμέτρησης περιγράφεται στην παρ. 2, που αντικαθιστά την παρ. 4 του άρθρου 30.

Με την παρ. 3 τροποποιείται η παρ. 7 του άρθρου 30, ώστε να επιτρέπεται η εκχώρηση των απαιτήσεων του αναδόχου που προέρχονται από εγκεκριμένους λογαριασμούς, σε πιστωτικά ιδρύματα.

Επί του άρθρου 37

Με το άρθρο αυτό τροποποιείται το άρθρο 31 του ν. 3316/2005.

Με την παρ. 1 αντικαθίσταται εδάφιο της παρ. 3 προκειμένου να αντικατασταθεί η απαίτηση για αντικατάσταση του αποχωρούντος στελέχους της ομάδας μελέτης από στέλεχος ίσης (χρονικά) εμπειρίας, από στέλεχος αντίστοιχων προσόντων.

Με την παρ. 2 προστίθεται παράγραφος 6 στο άρθρο 31 του Ν. 3316/2005, προκειμένου να καθιερωθεί η συμμετοχή του μελετητή πολύπλοκων και τεχνικώς δυσχερών έργων στην εποπτεία εφαρμογής της μελέτης του, κατά την κατασκευή του έργου. Διευκρινίζονται επίσης η έννοια της συμμετοχής του μελετητή και θέματα σχετικά με την αμοιβή του. Η συμμετοχή του αρχιτέκτονα μελετητή στην επίβλεψη του έργου είναι υποχρεωτική όταν η μελέτη αποτελεί συνέχεια αρχιτεκτονικού διαγωνισμού, ή όταν καλούνται πτυχία των κατηγοριών 6 και 7 της παρ. 2 του άρθρου 2.

Επί του άρθρου 38

Με τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου αυτού τροποποιούνται ελαφρώς οι διατάξεις των παρ. 6 και 10 του άρθρου 33 του ν. 3316/2005, που αφορούν την έκπτωση του αναδόχου προκειμένου να αποσαφηνισθεί το περιεχόμενό τους και να προσαρμοσθούν στην ίδρυση και στις αρμοδιότητες της Αρχής Ελέγχου Μελετών και Έργων.

Με την παράγραφο 3 προστίθενται εδάφια στην παρ. 3 του άρθρου 37 με το οποίο ορίζεται ότι κατά την παραλαβή των μελετών, βεβαιώνεται από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία ότι ο Φάκελος του Έργου ενημερώθηκε με τα στοιχεία της σύμβασης της μελέτης και η ποιότητα της μελέτης, με τη συμπλήρωση Ειδικού Δελτίου Ποιότητας, παρέχεται δε εξουσιοδότηση, στον Υπουργό Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων, ή τον κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, να εγκρίνει υποδείγματα Ειδικών Δελτίων Ποιότητας, τα οποία θα χρησιμοποιούνται υποχρεωτικά, εφόσον εκδοθούν, κατά την παραλαβή των μελετών.

Επί του άρθρου 39

Με το άρθρο αυτό τροποποιούνται διατάξεις του άρθρου 38 του ν. 3316/2005.

Με την παρ. 1 τροποποιείται η παρ. 1 του άρθρου 38, προκειμένου να διευκρινισθεί η περίοδος απασχόλησης των εμπειρογνομόνων και να ρυθμισθούν θέματα της αμοιβής τους. Ο χρόνος απασχόλησης μπορεί να ορίζεται μέχρι δύο μήνες και η αμοιβή τους δεν μπορεί να υπερβαίνει το διπλάσιο της αμοιβής που καθορίζεται με τον Κανονισμό Προεκτιμώμενων Αμοιβών της παρ. 7 του άρθρου 4, για επιστήμονες με υπερεικοσαετή εμπειρία.

Με την παρ. 2 τροποποιείται η παρ. 4 του άρθρου 38 προκειμένου να επιβάλλει τη δημοσιότητα των αποφάσεων με τις οποίες ανατίθενται καθήκοντα εμπειρογνομόνων.

Επί του άρθρου 40: Με το άρθρο αυτό αντικαθίσταται το άρθρο 39 του ν. 3316/2005, που αφορά την τήρηση του Μητρώου Μελετητών και Εταιρειών Μελετών, προκειμένου να προσαρμοσθεί, κατά κύριο λόγο, στις τροποποιήσεις του άρθρου 2 του νόμου που αφορούν τις κατηγορίες μελετών.

Η παράγραφος 1 μετονομάζει το Μητρώο Μελετητών σε Μητρώο Μελετητών και Παρόχων υπηρεσιών, δεδομένου ότι με την παρ. 3 του άρθρου 2 καθιερώνονται, για πρώτη φορά, δύο κατηγορίες Παρόχων υπηρεσιών. Επίσης ορίζει ότι το δικαίωμα εγγραφής στο Μητρώο υφίσταται μετά πάροδο τετραετίας από την κτήση του διπλώματος ή του πτυχίου και όχι της άδειας άσκησης επαγγέλματος.

Η παρ. 2 τροποποιεί την παρ. 2 του ίδιου άρθρου και ορίζει με νέο τρόπο το κώλυμα εγγραφής στο Μητρώο των συνταξιούχων και αποχωρούντων από τις αναθέτουσες αρχές υπαλλήλων, ορίζει επίσης ότι φυσικά πρόσωπα που συμμετέχουν σε διαγωνισμό για την ανάθεση σύμβασης, διατηρούν μέχρι πέρας της διαδικασίας ανάθεσης και εκτέλεσης της σύμβασης το ατομικό τους πτυχίο, παρά τη δέσμευσή του πτυχίου αυτού σε εταιρεία, με σκοπό να διευκολύνει την κινητικότητα των μελετητών, χωρίς το φόβο απώλειας του δικαιώματος συμμετοχής σε διαγωνισμούς που έχουν ήδη λάβει μέρος με το ατομικό τους πτυχίο και θεσπίζει εκ νέου το κώλυμα του ν. 716/1977, όσον αφορά τα μέλη του Διδακτικού και Επιστημονικού Προσωπικού (ΔΕΠ) των ΑΕΙ και ΑΤΕΙ, τα οποία κωλύονται εφεξής να κατέχουν πτυχίο μελετητή.

Η παρ. 3 τροποποιείται προκειμένου να περιλάβει στις ρυθμίσεις της τις εταιρείες παροχής υπηρεσιών.

Με την παρ. 4 ορίζεται ότι η εγγραφή των μελετητών μπορεί να γίνεται αρχικά μέχρι και σε τέσσερις κατηγορίες μελετών, βάσει των γνώσεων που προκύπτουν από τον τίτλο σπουδών τους, ενώ στη συνέχεια η ανέλιξή τους στις τάξεις του Μητρώου θα γίνεται με βάση την εμπειρία που αποδεικνύουν κατά την τελευταία κρίσιμη δεκαετία πριν την υποβολή της αίτησης για προαγωγή και χωρίς περαιτέρω περιορισμούς. Κατά τα λοιπά οι διατάξεις που αφορούν το δυναμικό των μελετητών παραμένουν ίδιες.

Στην παρ. 5 ορίζεται κατ' αρχάς ότι η εγγραφή των εταιρειών στο Μητρώο γίνεται με βάση το στελεχικό τους δυναμικό, αλλά και άλλα στοιχεία και προϋποθέσεις, ήτοι εγκαταστάσεις, εξοπλισμό, λογισμικό, βοηθητικό προσωπικό και κεφάλαια. Ορίζεται επίσης ότι στις γενικές κατηγορίες μελετών εγγράφονται είτε μεμονωμένες εταιρείες, είτε όμιλοι εταιρειών, με μορφή μόνιμων κοινοπραξιών του άρθρου 2 παρ. 2 του ΠΔ 186/1992. Τα μέλη των ομίλων μπορούν πάντως να χρησιμοποιούν το πτυχίο τους και αυτοτελώς, ή σε σύμπραξη με άλλους μελετητές ή

εταιρείες μελετών, όταν στο σχετικό διαγωνισμό δεν λαμβάνει μέρος ο όμιλος στον οποίο μετέχουν.

Στην παρ. 6 ορίζεται ότι οι εταιρείες ή όμιλοι που ανήκουν στις γενικές κατηγορίες μελετών κατατάσσονται σε δύο τάξεις, πρώτη και δεύτερη. Τα όρια των τάξεων, η στελέχωσή τους και οι προϋπολογισμοί μελετών στους οποίους μπορούν να λάβουν μέρος οι έχοντες πτυχίο γενικής κατηγορίας, θα ορισθούν με το προεδρικό διάταγμα της παρ. 8 του άρθρου.

Στην παράγραφο 8 ορίζεται ότι αρμόδιος φορέας για την τήρηση των μητρώων είναι η Αρχή Ελέγχου Μελετών και Έργων.

Επί του άρθρου 41

Με το άρθρο αυτό τροποποιείται το άρθρο 41 του ν. 3316/2005, προκειμένου να αρθούν αβλεψίες, όπως της παρ. 12 του άρθρου, που παραπέμπει στο άρθρο 42 του νόμου, το οποίο όμως δεν αφορά την δικαστική επίλυση των διαφορών. Επίσης, ορίζεται ότι η δικαστική επίλυση των διαφορών από τις συμβάσεις του Ν. 3316/2005 ρυθμίζεται από το νομοθετικό πλαίσιο των δημοσίων έργων και συγκεκριμένα το άρθρο 77 του Ν 3669/2008.

Επί του άρθρου 42

Με την παρ. 1 του άρθρου προστίθεται άρθρο 42Α στον ίδιο νόμο, που περιέχει, σχεδόν αυτούσιες, τις διατάξεις του άρθρου 11, το οποίο πλέον ρυθμίζει τα θέματα των ενστάσεων που υποβάλλονται στους διαγωνισμούς. Με τη νέα ρύθμιση ορίζεται ότι την πρόταση για την έκδοση προεδρικού διατάγματος με το οποίο εγκρίνονται οι τεχνικές προδιαγραφές μελετών υποβάλλει είτε ο Υπουργός Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων αυτοτελώς, είτε από κοινού με άλλο αρμόδιο καθ' ύλην Υπουργό, κατόπιν γνωμοδότησης του ΤΕΕ ή άλλου αρμόδιου επιμελητηρίου και του Ινστιτούτου Οικονομίας Κατασκευών.

Με την παρ. 2 προστίθεται περίπτωση θ' στην παρ. 1 του άρθρου 46 του ν. 3316/2005 και διατηρείται σε ισχύ η παρ. 8 του άρθρου 5 του ν. 2229/1994, με την οποία παρέχεται η δυνατότητα να έχουν κανονισμούς ανάθεσης και εκτέλεσης μελετών οι εταιρείες που συνιστώνται βάσει του άρθρου αυτού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ - Τροποποίηση των διατάξεων του ν. 3669/2008

Επί του άρθρου 43

Με την παράγραφο 1 προστίθεται εδάφιο στο άρθρο 1 («Πεδίο εφαρμογής - Έννοιες – Γενικές Αρχές») παρ. 1 του Κ.Δ.Ε και χορηγείται εξουσιοδότηση για την έγκριση με προεδρικό διάταγμα ειδικού «Κανονισμού Ανάθεσης και Εκτέλεσης Έργων», ο οποίος θα καταλαμβάνει στο ρυθμιστικό πεδίο του την ανάθεση και εκτέλεση των έργων όλων των εξαιρούμενων φορέων. Έτσι πρόκειται να εφαρμοστεί ένα ενιαίο και για τους εν λόγω φορείς ρυθμιστικό πλαίσιο, χωρίς βεβαίως να αποκλείεται η ύπαρξη σε αυτό ρητών ειδικών διατάξεων, αναλόγως των ιδιαιτεροτήτων καθ' ενός από αυτούς.

Με την παράγραφο 2 γίνεται προσθήκη στην παράγραφο 3 του ίδιου παραπάνω άρθρου 1 («Πεδίο εφαρμογής - Έννοιες – Γενικές Αρχές») και επαναπροσδιορίζεται η έννοια του «έργου» και διευκρινίζεται ότι ως αυτοτελές «έργο» νοείται τόσο το σύνολο των «πρόδρομων εργασιών», όσο και η αποκατάσταση λειτουργίας του, αρκεί η εκτέλεσή του να ανατέθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3669/2008

Με την παράγραφο 3 του σχεδίου νόμου προστίθεται άρθρο 1Α («Διαφάνεια - Πρόληψη και αντιμετώπιση της διαφθοράς – Σύμφωνο ακεραιότητας») στο ν. 3669/2008 που «κωδικοποιεί» υφιστάμενες υποχρεώσεις τόσο των οργάνων των αναθετουσών αρχών όσο και των εργοληπτικών επιχειρήσεων και εισάγει το θεσμό του «Συμφώνου Ακεραιότητας» στη νομοθεσία των δημοσίων έργων.

Συγκεκριμένα, οι παρ. 2 και 3 του (νέου) άρθρου (1Α) ορίζει ότι απαγορεύεται στους υπαλλήλους των φορέων που υπάγονται στον Ν. 3669/2008 να δέχονται δώρα κάθε είδους και μορφής από τις εργοληπτικές επιχειρήσεις και στις επιχειρήσεις να κάνουν τέτοια δώρα. Επί πλέον οι εργοληπτικές επιχειρήσεις απαγορεύεται γενικώς να χρησιμοποιούν εξωχώριες εταιρίες ως προμηθευτές προϊόντων ή παρόχους υπηρεσιών που σχετίζονται με το αντικείμενο της σύμβασης. Η παράβαση της υποχρέωσης αυτής για μεν τους υπαλλήλους είναι να αντιμετωπίσουν πειθαρχική δίωξη με ενδεχόμενο επιβολής ως ποινής την απόλυση, για δε τις επιχειρήσεις να κηρυχθούν έκπτωτες όλων των εν ενεργεία συμβάσεων, τους, αλλά και να διαγραφούν από το Μ.Ε.ΕΠ. Με την παρ. 4 του νέου άρθρου (1Α) εισάγεται στο ν. 3669/2008 το «σύμφωνο ακεραιότητας» της Διεθνούς Διαφάνειας. Το σύμφωνο προσαρτάται στη σύμβαση εκτέλεσης του έργου, η οποία υπογράφεται κατά το άρθρο 30 και υπογράφεται μαζί της. Με το σύμφωνο ο ανάδοχος διαβεβαιώνει την αναθέτουσα αρχή ότι δεν μετέλθε, κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ανάθεσης παράνομα μέσα, όπως δωροδοκίες, υποσχέσεις κ.λ.π. προς τους υπαλλήλους και τα όργανα της αναθέτουσα αρχής, ούτε θα μετέλθει τέτοια μέσα κατά την εκτέλεση της σύμβασης. Υπόσχεται επίσης ότι θα διευκολύνει με κάθε τρόπο, αν του ζητηθεί, τις διαδικασίες διερεύνησης και ελέγχου, από οποιοσδήποτε ελεγκτικές αρχές. Σε περίπτωση που δεν τηρήσει το σύμφωνο επιβάλλονται στον ανάδοχο αυστηρές κυρώσεις (έκπτωση από εκτελούμενες συμβάσεις, διαγραφή του από το Μητρώο, κ.λ.π.).

Τέλος, με την παρ. 5, χορηγείται η εξουσιοδότηση στον Υπουργό Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων να εγκρίνει με Απόφασή του «πρότυπο τεύχος» του συμφώνου ακεραιότητας. Με προεδρικό διάταγμα πρόκειται να καθοριστούν οι φορείς παρακολούθησης και ελέγχου του συμφώνου ακεραιότητας, οι σχετικές διαδικασίες, τα αντικείμενα ελέγχου και κάθε αναγκαίο για την εφαρμογή της διάταξης θέμα.

Επί του άρθρου 44

Με την παράγραφο 1 του άρθρου αναδιατυπώνεται για λόγους ακρίβειας ο τίτλος του Β' Κεφαλαίου (Τρόπος κατασκευής – Διαδικασίες Επιλογής Αναδόχου – Συστήματα προσφοράς) του Ν. 3669/2008

Με την παράγραφο 2 αντικαθίσταται το άρθρο 2 («Γενικές διατάξεις») του Ν. 3669/2008 έτσι ώστε με το νέο άρθρο («Απόφαση κατασκευής έργου – Εκτέλεση πρόδρομων εργασιών» να θεσμοθετηθεί ως προϋπόθεση δημοπράτησης ενός έργου η «ωριμότητα» αυτού. Η ωριμότητα του έργου αναφέρεται στην πλήρωση των προϋποθέσεων που τίθενται από ειδικές νομοθετικές διατάξεις για τη δημοπράτηση ενός έργου, στη νομιμότητα και πληρότητα των σχετικών τευχών δημοπράτησης και, τέλος, στη δυνατότητα των ενδιαφερόμενων εργοληπτικών επιχειρήσεων να διαμορφώσουν, κατά την αντίστοιχη διαγωνιστική διαδικασία, βάσιμες και ρεαλιστικές προσφορές, με βάση τα χορηγούμενα από την αρμόδια υπηρεσία στοιχεία. Με την ίδια παράγραφο εισάγεται για πρώτη φορά, η έννοια των «πρόδρομων» εργασιών, η εκτέλεση των οποίων χαρακτηρίζεται και πάλι ως αυτοτελές «έργο». Είναι πρόδηλο ότι η εκτέλεση εργολαβιών «προδρόμων» εργασιών, θα συμβάλλει στην «ωριμότητα» των «κύριων» έργων, αυτών δηλαδή που θα ακολουθούν, ενώ θα εξασφαλίζει την ομαλή και ανεμπόδιστη εξέλιξή τους. Η διαπίστωση της ύπαρξης ωριμότητας του έργου θα γίνεται από την Α.Ε.Μ.Ε

Επί του άρθρου 45

Με το άρθρο αυτό προστίθεται, για λόγους αρτιότερης νομοτεχνικής διατύπωσης του Β' Κεφαλαίου, το άρθρο 2Α, που επαναλαμβάνει τις περιπτώσεις α' και β' της παραγράφου 1 του άρθρου 2 («Γενικές διατάξεις») του Ν. 3669/2008, περιορίζοντας όμως και μάλιστα σημαντικά, τις περιπτώσεις εφαρμογής της αυτεπιστασίας, ως τρόπου κατασκευής δημοσίων έργων.

Επί του άρθρου 46

Με το άρθρο αυτό γίνεται παρέμβαση στο άρθρο 3 («Τρόποι επιλογής εργοληπτικής επιχείρησης») του Κ.Δ.Ε και εισάγεται, για πρώτη φορά στην εθνική νομοθεσία, ως τρόπος επιλογής του

αναδόχου (και) ο «ανταγωνιστικός διάλογος», διαδικασία που προβλέπεται από την Οδηγία 2004/18/EK και οι ρυθμίσεις ευθυγραμμίζονται προς τις σχετικές ρυθμίσεις της Οδηγίας.

Επί του άρθρου 47

Με το άρθρο αυτό προστίθενται άρθρα 3Α («Συμφωνίες πλαίσια» και 3Β (Κριτήρια επιλογής αναδόχου), πρώτον, για να εισαχθεί και για μικρά έργα (προϋπολογισμού κάτω του κατωφλίου εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου) η δυνατότητα του κυρίου του έργου ή του φορέα κατασκευής να συνάπτει «συμφωνίες - πλαίσια» και δεύτερον για να αποκατασταθεί η κοινοτική νομιμότητα και να αρθεί η παράλειψη του Ν. 3669/2008 να προβλέψει ρητά ως κριτήριο ανάθεσης της σύμβασης και αυτό της «πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς». Επί πλέον, με το άρθρο 3Β καθιερώνεται ως κανόνας για έργα που υπερβαίνουν το όριο εφαρμογής της Οδηγίας, η χρήση της «πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς», ως κριτηρίου ανάθεσης. Με τη διάταξη δεν ακυρώνεται πάντως η ευχέρεια της εκάστοτε αναθέτουσας αρχής να επιλέγει η ίδια το προσήκον, σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση, κριτήριο επιλογής, αφού προβλέπεται η ευχέρειά της να ζητά την έγκριση, για συγκεκριμένο κάθε φορά έργο της, της εφαρμογής του κριτηρίου της «χαμηλότερης τιμής», από τον Υπουργό Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, υπό τον (γνωμοδοτικό) έλεγχο του Τεχνικού Συμβουλίου της Γ.Γ.Δ.Ε.. Για τα έργα μικρότερου προϋπολογισμού από το όριο της Οδηγίας, καθώς και για τα έργα συντηρήσεως, ανεξάρτητα από τον προϋπολογισμό τους, προβλέπεται ως κανόνας η χρήση της «χαμηλότερης» τιμής, ως κριτηρίου ανάθεσης της σύμβασης. Διατηρείται πάντως και στην περίπτωση αυτή η ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής να ζητήσει την εξαίρεση συγκεκριμένου έργου της και χρησιμοποιήσει το κριτήριο της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς.

Επί του άρθρου 48

Με την παρ. 1 προστίθενται στο άρθρο 4 («Συστήματα υποβολής προσφορών») του Κ.Δ.Ε δύο νέα συστήματα υποβολής προσφορών, ήτοι η «προσφορά που περιλαμβάνει συνδυασμό πολλαπλών κριτηρίων» και η «προσφορά κατ' αποκοπή τιμής για το σύνολο του έργου ή για ευρύτερα τμήματα αυτού ή για αυτόνομα κατασκευαστικώς μέρη του έργου, με εγγυημένο προϋπολογισμό». Τα συστήματα αυτά αναλύονται στα άρθρα 39 και 40 του παρόντος που προσθέτουν τα άρθρα 12Α και 12Β στο Ν 3669/2008.

Με την παρ. 2 προστίθεται η λέξη «μόνο» στη διατύπωση της παραγράφου 1 του άρθρου 8 («Σύστημα προσφοράς που περιλαμβάνει μελέτη και κατασκευή») του Κ.Δ.Ε., προκειμένου να υπογραμμισθεί εμφαντικά ο περιοριστικός χαρακτήρας της αναφοράς των περιπτώσεων, στις οποίες μπορεί να εφαρμοστεί το σύστημα «προσφοράς μελέτης και κατασκευής». Επίσης χορηγείται η δυνατότητα στον Υπουργό Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων να εκδώσει απόφαση με την οποία θα καθορίσει είδη τεχνικών έργων, που εκπληρούν τις προϋποθέσεις για την εφαρμογή της διαδικασίας μελέτη και κατασκευή και είναι δυνατόν να δημοπρατούνται με το σύστημα αυτό, παραμένει πάντως η υποχρέωση να αποφασίζει ο ως άνω υπουργός για την τήρηση ή μη της διαδικασίας ανάθεσης με το σύστημα μελέτη και κατασκευή συγκεκριμένα και κατά περίπτωση. Επί πλέον χορηγείται η εξουσιοδότηση στον Υπουργό Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων να καθορίσει με Απόφασή του είδη τεχνικών έργων, που εκπληρούν γενικώς τις ανωτέρω προϋποθέσεις και που είναι δυνατόν να δημοπρατούνται με το σύστημα μελέτη και κατασκευή.

Με την παράγραφο 3 θεσμοθετείται στο ίδιο ως άνω άρθρο ο κανόνας, ότι σε περίπτωση συνδυασμού περισσότερων συστημάτων υποβολής προσφορών στον ίδιο διαγωνισμό, όπου κατατίθενται περισσότεροι από ένας σφραγισμένοι φάκελοι των αντίστοιχων μερικών οικονομικών προσφορών, οι φάκελοι των οικονομικών προσφορών παραμένουν σφραγισμένοι μέχρι του τέλους της διαδικασίας αξιολόγησης των τεχνικών προσφορών.

Επί του άρθρου 49

Με το άρθρο 49 προστίθενται μετά το άρθρο 12 (Εκτέλεση δημοσίων έργων με το σύστημα της αντιπαροχής) του Κ.Δ.Ε δύο νέα άρθρα (12Α και 12Β), επιπλέον δε αντικαθίσταται το τρίτο εδάφιο

στην παράγραφο 7 του άρθρου 15 («Δημοπρασία – Διακήρυξη») και προστίθεται εδάφιο στην παρ. 3 του άρθρου 17 (Συμβατικά τεύχη»).

Με τις παρ. 1 και 2 εισάγονται για πρώτη φορά στο εθνικό δίκαιο δύο ριζοσπαστικά συστήματα υποβολής προσφορών: Το πρώτο αφορά την προσφορά που περιλαμβάνει συνδυασμό πολλαπλών κριτηρίων και ιδίως έκπτωση στο κόστος, στον χρόνο περαίωσης και (αρνητική) στην εγγύηση του έργου και το δεύτερο την προσφορά κατ' αποκοπή τιμής με εγγυημένο τον προϋπολογισμό του έργου. Σημειώνεται ότι για την λειτουργία του πρώτου συστήματος προβλέπεται η έκδοση αποφάσεως του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων. Επειδή η εισαγωγή των υπόψη δύο συστημάτων επηρεάζει και άλλα άρθρα του Ν. 3669/2008 γίνονται και σ' αυτά οι ανάλογες παρεμβάσεις.

Με την παράγραφο 3 καθίσταται περισσότερο ευκρινής η δυνατότητα της αναθέτουσας αρχής να εισάγει στη διακήρυξη σύμβασης έργου όρους χρηματοοικονομικής επάρκειας και τεχνικής-επαγγελματικής ικανότητας, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 146 και 147 του νόμου (πρόκειται για ενσωματωμένες διατάξεις της κοινοτικής Οδηγίας 2004/18). Για την εισαγωγή απαιτείται η έκδοση σχετικής απόφασης του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, ώστε να ελέγχεται αρμοδίως η τυχόν καταστρατήγηση των διατάξεων με την εισαγωγή όρων που παραβιάζουν την αρχή της αναλογικότητας. Δεν απαιτείται η έκδοση απόφασης του Υπουργού, αν η εισαγωγή τέτοιων όρων επιβάλλεται από ειδικές, κείμενες διατάξεις, όπως συμβαίνει λ.χ. σε έργα αρμοδιότητας του Υπουργείου Πολιτισμού.

Με την παράγραφο 4 τροποποιείται, προς το σκοπό προσαρμογής της στις σύγχρονες συνθήκες, η παράγραφος 7 του άρθρου 15 («Δημοπρασία – Διακήρυξη»). Διευκρινίζεται ότι η δημοσίευση περίληψης της διακήρυξης γίνεται σε μία ημερήσια εφημερίδα της πρωτεύουσας (Αθήνας), ότι οι προθεσμίες αρχίζουν από την αποστολή για δημοσίευση και όχι από τη δημοσίευση, επιβάλλεται η δημοσίευση στην ιστοσελίδα του ΤΕΕ και καταργούνται οι διατάξεις της παρ. 7 που επέβαλαν δημοσίευση στον τοπικό τύπο, διότι επικαλύπτεται η υποχρέωση αυτή από τις διατάξεις της επόμενης παραγράφου 8.

Με την παράγραφο 5 χορηγείται η εξουσιοδότηση στον Υπουργό Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων να ρυθμίσει ζητήματα τεχνικών προδιαγραφών για την εξασφάλιση προσβασιμότητας σε νέα δημόσια έργα των ατόμων με αναπηρία και μειωμένη κινητικότητα.

Με την παρ. 6 προστίθεται τρίτο εδάφιο στην παρ. 3 του άρθρου 17 (Συμβατικά τεύχη») του Ν 3669/2008, προκειμένου να προσαρμόσει το περιεχόμενο της διάταξης στα νέα συστήματα υποβολής προσφορών που εισάγονται με το νέο νόμο.

Με την παρ. 7 προστίθεται παρ. 8^Α μετά την παράγραφο 8 του άρθρου 17 προκειμένου να οριστεί ο τρόπος με τον οποίο εισάγεται στις διακηρύξεις των έργων η εκτέλεση ασφαλικών εργασιών, στην περίπτωση που δεν περιλαμβάνεται η αξία της ασφάλτου, δεδομένου ότι η αξία της ασφάλτου κυμαίνεται ανάλογα με την τιμή των καυσίμων και δεν μπορεί να καλυφθεί από την συνήθη διαδικασία αναθεώρησης των τιμών των υλικών που χρησιμοποιούνται στα έργα.

Επί του άρθρου 50

Με το άρθρο αυτό αντικαθίσταται το άρθρο 18 («Τεύχος παρατηρήσεων») του Κ.Δ.Ε του Ν 3669/2008 και εισάγεται για πρώτη φορά η έννοια της «διαβούλευσης» της αναθέτουσας αρχής με τους ενδιαφερομένους, ήτοι τους κατά νόμο δυνάμενους να συμμετέχουν στον οικείο διαγωνισμό. Η διαβούλευση αφορά τους όρους της Διακήρυξης και των τευχών του διαγωνισμού και αποσκοπεί στη βελτιστοποίηση των όρων διεξαγωγής των διαγωνισμών. Σημειώνεται ότι η διαδικασία της διαβούλευσης διαφέρει αυτής του «ανταγωνιστικού διαλόγου», εκτός άλλων (και) διότι στην πρώτη περίπτωση, η παράλειψη του ενδιαφερόμενου είτε να συμμετάσχει στη διαβούλευση είτε να υποβάλει τεύχος παρατηρήσεων δεν συνιστά κώλυμα συμμετοχής του στην περαιτέρω διαδικασία, ενώ στη δεύτερη διαδικασία του «ανταγωνιστικού διαλόγου» δικαίωμα συμμετοχής στην περαιτέρω διαδικασία έχει μόνο όποιος έλαβε μέρος στο διάλογο.

Επί του άρθρου 51

Με την παρ. 1 αντικαθίσταται η παρ. 3 του άρθρου 20 («Προαπαιτούμενα συμμετοχής σε διαγωνισμό») του Κ.Δ.Ε, προκειμένου να τεθεί ως υποχρέωση των εργοληπτικών επιχειρήσεων, να υποβάλλουν στους διαγωνισμούς των δημοσίων έργων αποδεικτικά ασφαλιστικής ενημερότητας όχι μόνο για τις ίδιες τις επιχειρήσεις και το προσωπικό τους με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας αλλά και για τα στελέχη του Μητρώου Εμπειρίας Κατασκευαστών (ΜΕΚ) που περιλαμβάνονται στο «πτυχίο» τους. Η επιπλέον αυτή απαίτηση τίθεται για να εξομοιωθεί η νομική μεταχείριση της ασφαλιστικής ενημερότητας του Ταμείου Συντάξεων Μηχανικών Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (ΤΣΜΕΔΕ), για το οποίο επιβλήθηκε, με την ειδική διάταξη του άρθρου 27 παρ. 4 του ν. 3518/2006 η προσκόμιση των αποδεικτικών ασφαλιστικής ενημερότητας των στελεχών, με των άλλων ασφαλιστικών οργανισμών, για τους οποίους δεν υφίσταται τέτοια υποχρέωση.

Με την παρ. 2 προστίθεται εδάφιο στην παρ. 7 του άρθρου 20 («Προαπαιτούμενα συμμετοχής σε διαγωνισμό»), προκειμένου να απλοποιηθεί η διαδικασία απόδειξης της μη συνδρομής ασυμβιβάστων ιδιοτήτων στο πρόσωπο του υποψηφίου, ή στα μέλη υποψήφιας κοινοπραξίας.

Με την παρ. 3 του ίδιου άρθρου αντικαθίσταται το άρθρο 21 («Επιτροπή Διαγωνισμού») του Κ.Δ.Ε, προκειμένου να προσαρμοστεί στα σύγχρονα δεδομένα (δεν υφίστανται πλέον έργα «νομαρχιακού επιπέδου», καταργήθηκαν οι Τοπικές Ενώσεις Δήμων και Κοινοτήτων με το Ν 3852/2010 και αντικαταστάθηκαν με τις Περιφερειακές Ενώσεις Δήμων κ.ο.κ.).

Επίσης θεσπίζεται, κατ' αντιστοιχία με την ανάδειξη των μελών των Επιτροπών Διαγωνισμού στις συμβάσεις μελετών και συναφών υπηρεσιών (άρθρο 21 του Ν.3316/2005, όπως τροποποιείται με το άρθρο 19 του παρόντος νομοσχεδίου, η κλήρωση των μελών των Επιτροπών Διαγωνισμού, στις περιπτώσεις που διεξάγεται αξιολόγηση τεχνικών προσφορών και είναι αυξημένος ο κίνδυνος υποκειμενικής κρίσης και ανάδειξης του αναδόχου με αδιαφανή κριτήρια. Η κλήρωση διεξάγεται με δημόσιο και διαφανή τρόπο, από ειδικούς καταλόγους (Μητρώο Μελών Επιτροπών Διαγωνισμού) που τηρούνται στο Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, σύμφωνα με όσα ορίζονται με Απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.

Επί του άρθρου 52

Με το άρθρο αυτό τροποποιούνται οι διατάξεις του άρθρου 22 («Διαδικασία κατάθεσης και εξέτασης προσφορών») του Κ.Δ.Ε, ώστε να υπάρξει η απαραίτητη προσαρμογή των σχετικών διατάξεων στην εισαγωγή των νέων συστημάτων προσφορών κατά τις δημοπρασίες.

Επί του άρθρου 53

Με το άρθρο αυτό προστίθεται στον Ν. 3669/2008 το άρθρο 23Α («Ανταγωνιστικός διάλογος») με το οποίο εισάγεται στο εθνικό δίκαιο η διαδικασία του «ανταγωνιστικού διαλόγου», που προβλέπεται από την Οδηγία 2004/18/ΕΚ. Οι βασικές ρυθμίσεις του άρθρου ανταποκρίνονται στις διατάξεις της Οδηγίας.

Επί του άρθρου 54

Με το άρθρο 44 τροποποιείται το άρθρο 24 («Εγγύηση συμμετοχής – Χρόνος ισχύος των προσφορών») του Κ.Δ.Ε και θεσπίζεται η υποχρεωτική εξακρίβωση της γνησιότητας των εγγυητικών επιστολών που κατατίθενται στις διαδικασίες ανάθεσης των έργων.

Επί του άρθρου 55

Με το άρθρο αυτό αντικαθίσταται το άρθρο 26 («Ενστάσεις κατά τις διαδικασίες δημοπρασιών») του Κ.Δ.Ε προκειμένου να προσαρμοστεί η διαδικασία ανάδειξης του αναδόχου στην εισαγωγή των νέων συστημάτων υποβολής των προσφορών.

Επί του άρθρου 56

Με το άρθρο αυτό αντικαθίστανται οι διατάξεις του άρθρου 29 («Πρόχειρος διαγωνισμός – Προφορική Δημοπρασία») του Κ.Δ.Ε που αναφέρονται στην διαδικασία ανάθεσης σύμβασης με πρόχειρους διαγωνισμούς, όταν το αντικείμενο δεν υπερβαίνει το ποσό των 45.000 ευρώ, επειδή έχουν παρατηρηθεί πολλές περιπτώσεις καταστρατήγησης των σχετικών διατάξεων, με κατάτμηση των συμβάσεων.

Με την προτεινόμενη διάταξη εισάγεται μια διαφανής και ανοιχτή διαδικασία για την ανάθεση συμβάσεων μικρού αντικειμένου, μέχρι 100.000 ευρώ (χωρίς αναθεώρηση και ΦΠΑ), η οποία αποτελεί κανονικό διαγωνισμό αλλά με απλοποιημένες διατάξεις, ώστε να μην υπάρχει υπόνοια για ευνοιοκρατικές αναθέσεις. Οι παρεμβάσεις σχετίζονται με απλοποιημένες προκηρύξεις, αδάπανη δημοσιότητα, μέσω ιστοσελίδων, μικρές προθεσμίες, απλοποιημένα δικαιολογητικά συμμετοχής και έλεγχο της διαδικασίας από την Διευθύνουσα Υπηρεσία. Κατά τα λοιπά, για την εκτέλεση των συμβάσεων αυτών ισχύουν οι κείμενες γενικά διατάξεις.

Επί του άρθρου 57

Με το άρθρο αυτό γίνονται παρεμβάσεις στα άρθρα 30 («Σύναψη σύμβασης») και 35 («Εγγυήσεις καλής εκτέλεσης») του Κ.Δ.Ε.

Με τις παραγράφους 2 και 3 του άρθρου ρυθμίζονται οι συνέπειες, εκτός άλλων και της προσκόμισης πλαστών εγγυητικών επιστολών, ενώ ορίζεται και το όργανο που υπογράφει για λογαριασμό του κυρίου του έργου το σύμφωνο ακεραιότητας.

Με την παράγραφο 4 του άρθρου τροποποιείται η παράγραφος 2 του άρθρου 35 («Εγγυήσεις καλής εκτέλεσης») έτσι ώστε σε περιπτώσεις που η έκπτωση του αναδόχου ξεπερνά ένα ορισμένο όριο ο ανάδοχος να υποχρεούται σε πρόσθετες εγγυήσεις καλής εκτέλεσης, οι αντίστοιχες συμβάσεις να τίθενται υπό την επιτήρηση της Αρχής Ελέγχου Μελετών και Έργων και η πραγματική ή πλασματική παραλαβή του αντιστοίχου έργου να προϋποθέτει την προηγούμενη διενέργεια επ' αυτού ενός τουλάχιστον ελέγχου.

Με την παράγραφο 5 του άρθρου αναδιατυπώνεται η παράγραφος 3 του άρθρου 35 («Εγγυήσεις καλής εκτέλεσης») του Ν. 3669/2008, ώστε να δοθεί στον Υπουργό Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων η εξουσιοδότηση για την έκδοση Απόφασης με την οποία θα ορίζεται το όριο ποσοστού έκπτωσης της προηγούμενης παραγράφου, η κλιμάκωση της προσαύξησης και άλλες αναγκαίες για την εφαρμογή της διάταξης λεπτομέρειες.

Με τις υπόλοιπες παραγράφους του άρθρου (6 – 8) ρυθμίζονται τα ζητήματα των «ειδικών εγγυήσεων», όταν εφαρμόζεται το σύστημα προσφορών του άρθρου 12Α (Σύστημα προσφοράς με συνδυασμό πολλαπλών κριτηρίων) και της επιστροφής ή μείωσης των εγγυήσεων σε περιπτώσεις μη έναρξης των εργασιών από λόγους που δεν αφορούν στον ανάδοχο ή επειδή το έργο έχει φθάσει σ' ένα ικανοποιητικό βαθμό προόδου.

Τέλος με την παράγραφο 9 εισάγεται ο υποχρεωτικός έλεγχος της γνησιότητας των εγγυητικών επιστολών καλής εκτελέσεως και ρυθμίζονται οι συνέπειες της διαπίστωσης της πλαστότητάς τους.

Επί του άρθρου 58

Με το άρθρο αυτό επέρχονται τροποποιήσεις στο άρθρο 36 (Διοίκηση του έργου – Επίβλεψη – Υπερημερία κυρίου του έργου) του ν. 3669/2008.

Με την παρ. 1 ορίζεται, σε αντίθεση με την μέχρι σήμερα ρύθμιση, κατά την οποία η παραλαβή των «αφανών» εργασιών, αυτών δηλαδή που δεν είναι επιμετρήσιμες στην τελική μορφή του έργου, γινόταν μόνον από τον επιβλέποντα μηχανικό, ότι η παραλαβή των αφανών εργασιών θα γίνεται από ειδικά συνιστώμενη επιτροπή για λόγους μεγαλύτερης διαφάνειας.

Με την παράγραφο 2 προβλέπεται σε ορισμένες περιπτώσεις η συμμετοχή του μελετητή στην ομάδα επίβλεψης του έργου, έτσι ώστε να ελαχιστοποιούνται οι περιπτώσεις μη αναγκαίων μεταβολών του τεχνικού αντικειμένου του έργου. Η διάταξη αυτή συμπληρώνει τη ρύθμιση της

διάταξης της παρ. 6 του άρθρου 31 του ν. 3316/2005, που προστίθεται με το παρόν νομοσχέδιο, περί ανάθεσης καθηκόντων επίβλεψης του έργου, στο μελετητή, μαζί με τη διαδικασία ανάθεσης της μελέτης (σύνθετη σύμβαση κατά τον ορισμό της παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 3316/2005).

Με την παράγραφο 3 του άρθρου καθιερώνεται η υποχρέωση της διευθύνουσας υπηρεσίας να περιλαμβάνει, στις τριμηνιαίες εκθέσεις της για την πρόοδο του έργου προς την Προϊσταμένη Αρχή, αναφορά σχετικά αφενός με τον εντοπισμό σφαλμάτων της προμέτρησης και αφετέρου με «απρόβλεπτες περιστάσεις» που είτε εμφανίστηκαν ήδη, είτε βρίσκονται σε εξέλιξη και οι οποίες ενδεχομένως συνεπάγονται την ανάγκη εκτέλεσης «συμπληρωματικών» εργασιών. Η υποχρέωση καθιερώνεται προκειμένου να μην αιφνιδιάζεται η Προϊσταμένη Αρχή από ανατροπή, για τους λόγους αυτούς, της εν γένει «οικονομίας» του έργου και για να μπορεί εγκαίρως να παρεμβαίνει προς αντιμετώπιση της κατάστασης.

Με την παρ. 4 χορηγείται εξουσιοδότηση στον Υπουργό Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, να ορίζει ποσοστό του προϋπολογισμού του έργου για τις δαπάνες εποπτείας, διοίκησης και επίβλεψής του.

Επί του άρθρου 59

Με το άρθρο αυτό επέρχονται τροποποιήσεις στα άρθρα 37 (Γενικές υποχρεώσεις του αναδόχου) παρ. 7 και 14, 44 (Κοινοποίηση στον ανάδοχο – Εκπροσώπηση) παρ. 1 και 45 («Σύμπραξη στην κατασκευή του μελετητή – Πρόσθετες εγγυήσεις – Ευθύνη») παρ. 4 του Κ.Δ.Ε

Με την παρ. 1 προστίθεται εδάφιο στην παρ. 7 του άρθρου 37, με το οποίο καθίσταται σαφές ότι αν ο ανάδοχος παραβεί τις από τη διάταξη του άρθρου 37 παρ. 7 του Ν. 3669/2008 καθοριζόμενες υποχρεώσεις του και ως εκ της στάσεώς του αυτής προκύψει σε οιονδήποτε τρίτον ζημία, αυτός ο ίδιος ευθύνεται για την αποκατάστασή της.

Με την παρ. 2 προστίθεται παρ. 15 στο ίδιο άρθρο, με το οποίο επιβάλλεται στον ανάδοχο η υποχρέωση να συντάσσει ανά τρίμηνο και να υποβάλλει στην προϊσταμένη αρχή συνοπτικές εκθέσεις για την πρόοδο του έργου. Οι εκθέσεις αυτές έχουν καθαρά ενημερωτικό χαρακτήρα και δεν αποτελούν αιτήματα, ούτε και μπορούν να ερμηνευθούν ως παραιτήσεις από δικαιώματά του, ενώ οι απαντήσεις επ' αυτών δεν μπορούν να θεωρηθούν βλαπτικές πράξεις και αφορμή για την εκδήλωση διαφωνίας.

Με την παρ. 3 αναδιατυπώνεται η παρ. 1 του άρθρου 44, για να περιλάβει και την τηλεομοιοτυπία ως μέσο επικοινωνίας με τον ανάδοχο.

Τέλος, με την παρ. 4, αναδιατυπώνεται η παρ. 4 του άρθρου 45 του Ν. 3669/2008, ώστε να οριοθετηθεί το περιεχόμενο της ασφαλίσεως που υποχρεούνται να κάνουν τα υπαγόμενα σε ασφαλιστική υποχρέωση πρόσωπα («κατά παντός κινδύνου, περιλαμβανομένων και των περιπτώσεων ζημιών από ανωτέρα βία»). Επιπλέον δίδεται η εξουσιοδότηση για την έκδοση σχετικού προεδρικού διατάγματος.

Επί του άρθρου 60

Με το άρθρο 60 τροποποιούνται η παρ. 1 του άρθρου 46 («Χρονοδιάγραμμα κατασκευής») και η παρ. 2 του άρθρου 47 («Ημερολόγιο του έργου») του ν. 3669/2008.

Με την παρ. 1 προσαρμόζονται στα νέα συστήματα υποβολής προσφορών οι διατάξεις του άρθρου 46 περί χρονοδιαγράμματος.

Με την παρ. 2 η υποχρέωση του αναδόχου και του επιβλέποντα για παράδοση του αντιγράφου του ημερήσιου φύλλου του ημερολογίου του έργου στη διευθύνουσα υπηρεσία, τίθεται υπό συγκεκριμένη προθεσμία, έτσι ώστε να ελέγχεται από τη δεύτερη η ορθή και έγκαιρη συμπλήρωση και υπογραφή του, ενώ με την επομένη παράγραφο 3 καθορίζεται η σχετική ποινική ρήτρα που θα επιβάλλεται στον ανάδοχο.

Επί του άρθρου 61

Με το άρθρο 61 τροποποιούνται διατάξεις του άρθρου 48 («Προθεσμίες») του ν. 3669/2008, που αφορά τις προθεσμίες εκτέλεσης του έργου.

Με την παρ. 1 ορίζεται ότι οι τιθέμενες από τα συμβατικά τεύχη ενδεικτικές προθεσμίες πρέπει να είναι «κατάλληλες», δηλαδή προσιδιάζουσες απολύτως στο μέγεθος και στις συνθήκες εκτέλεσης του έργου.

Με την παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου προσαρμόζονται στις ανάγκες του συστήματος προσφορών του άρθρου 12 Α ((Σύστημα προσφοράς με συνδυασμό πολλαπλών κριτηρίων)) οι ρυθμίσεις της παρ. 6 του άρθρου 48.

Με την παρ. 3 αντικαθίσταται το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 7 του άρθρου 48 («Προθεσμίες») του Ν. 3669/2008 και ορίζεται ότι η «οριακή» προθεσμία ισούται πλέον με το 1/2 της συνολικής, ενώ σήμερα η οριακή προθεσμία ανέρχεται στο 1/3 της συνολικής. Η μεταβολή αυτή υπαγορεύεται από την ανάγκη να αντιμετωπιστεί το φαινόμενο οι ανάδοχοι να ζητούν διάλυση των συμβάσεών τους και να εγκαταλείπουν τα έργα τους, πολλές φορές σε κρίσιμο σημείο, όταν οι σημειούμενες καθυστερήσεις στην περαίωσή τους, που δεν οφείλονται βεβαίως στη δική τους υπαιτιότητα, υπερέβαιναν την «οριακή», λεγόμενη, προθεσμία.

Με την παράγραφο 4 προβλέπεται η δυνατότητα χορήγησης παράτασης προθεσμίας και μετά την λήξη της αμέσως προηγούμενης, το αργότερο όμως μέσα σε ένα τρίμηνο και θεσμοθετείται σχετικό πειθαρχικό παράπτωμα των υπαλλήλων, εάν δεν ασκήσουν εμπροθέσμως την αρμοδιότητά τους αυτή.

Επί του άρθρου 62

Με το άρθρο 62 τροποποιούνται διατάξεις των άρθρων 49 («Ποινικές ρήτρες για παραβίαση προθεσμιών έργου») και 50 («Επιτάχυνση εργασιών – Ρήτρα πρόσθετης καταβολής») του ν. 3669/2008.

Με την παράγραφο 1 ρυθμίζονται θέματα υπολογισμού ποινικών ρητρών, όταν σε εργολαβίες που ανατέθηκαν με το σύστημα «προσφοράς με συνδυασμό πολλαπλών κριτηρίων», σημειώνονται υπερβάσεις σε τμηματικές προθεσμίες.

Με την παράγραφο 2 γίνονται ρυθμίσεις σχετικά με τις ποινικές ρήτρες σε μία σύμβαση, όταν η αποπεράτωση του αντίστοιχου έργου έχει ιδιαίτερη σημασία για τον κύριο αυτού.

Με την παράγραφο 3 διευκρινίζεται ότι στο ποσό επί του οποίου υπολογίζεται η «πρόσθετη καταβολή» (πριμ) δεν περιλαμβάνεται ο Φ.Π.Α.

Τέλος με την παράγραφο 4 διευκρινίζεται ότι δεν είναι επιτρεπτή η πρόβλεψη «πριμ» σε περίπτωση δημοπράτησης έργου με το σύστημα υποβολής προσφορών του άρθρου 12Α.

Επί του άρθρου 63

Με το άρθρο 63 τροποποιούνται διατάξεις του άρθρου 52 («Επιμετρήσεις») του ν. 3669/2008 για τις επιμετρήσεις των εργασιών.

Με την παρ. 1 τροποποιείται η παρ. 1 του νόμου και προβλέπεται, για πρώτη φορά, η σύσταση ειδικής επιτροπής στην οποία συμμετέχει υποχρεωτικώς και ο προϊστάμενος της διευθύνουσας υπηρεσίας, για την παραλαβή του φυσικού εδάφους του έργου, που αποτελεί την «βάση» για τον υπολογισμό των γενομένων στην συνέχεια εκσκαφών, επιχωμάτων κ.λπ. Σκοπός της διάταξης είναι η διασφάλιση της διαφάνειας στις σχέσεις αναδόχου και εργοδότη.

Με την παρ. 2 τροποποιείται η παρ. 2 του νόμου και προβλέπεται υποχρέωση του αναδόχου για την υποβολή τμηματικών κατά μήνα επιμετρήσεων, επιπλέον δε υποχρέωση της διευθύνουσας υπηρεσίας για τον έλεγχο και την έγκρισή τους εντός τριμήνου, σύμφωνα και με την διαμορφωθείσα νομολογία. Εξ άλλου θεσπίζεται η δυνατότητα επιστροφής προς ανασύνταξη των επιμετρήσεων, αν έχουν ελλείψεις, που καθιστούν αδύνατο τον έλεγχο ή τη διόρθωσή τους. Η

πάροδος της προθεσμίας επιφέρει πλασματική έγκριση των επιμετρήσεων, με συνέπεια στη συνέχεια να είναι δυνατή η υποβολή λογαριασμού πληρωμής, όμως προβλέπεται επίσης ότι αν διαπιστώσει, η Επιτροπή προσωρινής παραλαβής την αναντιστοιχία των πλασματικών επιμετρήσεων με τις πραγματικά εκτελεσθείσες ποσότητες εργασιών, μπορεί να διορθώσει τις επιμετρήσεις προκειμένου στη συνέχεια η υπηρεσία να προβεί σε ενέργειες για την επιστροφή των αχρεωστήτως καταβληθέντων χρηματικών ποσών.

Με την παρ. 3 προβλέπεται ως προϋπόθεση για την πιστοποίηση και άρα και για την πληρωμή αφανών εργασιών, η ύπαρξη υπογεγραμμένου του αντιστοίχου πρωτοκόλλου παραλαβής αφανών εργασιών.

Με την παρ. 4 τροποποιείται η παρ. 5 του άρθρου 52, προκειμένου να προσαρμοστεί στη νέα ρύθμιση κατά την οποία δεν επιτρέπεται η υποβολή τμηματικών επιμετρήσεων μαζί με την τελική επιμέτρηση.

Με την παρ. 5 τροποποιείται η παρ. 7 του άρθρου 52, προκειμένου να προσαρμοστεί στη νέα ρύθμιση του άρθρου 75^Α του νόμου και καθορίζεται ότι μαζί με την τελική επιμέτρηση μπορούν να υποβληθούν και αιτήματα του αναδόχου που όμως δεν αποσβέστηκαν (και) λόγω της παρόδου της.

Επί του άρθρου 64

Με το άρθρο 64 τροποποιούνται διατάξεις του άρθρου 53 («Λογαριασμοί – Πιστοποιήσεις») του ν. 3669/2008, που αφορά τη διαδικασία πιστοποίησης και πληρωμής του εργολαβικού ανταλλάγματος, έτσι ώστε να διασφαλίζεται ότι ο ανάδοχος αμείβεται πάντοτε για τις πραγματικές ποσότητες που εκτέλεσε και ότι σε κάθε περίπτωση το αχρεωστήτως καταβληθέν εργολαβικό αντάλλαγμα καθίσταται επιστρεπτέο αμέσως με αρνητικούς λογαριασμούς που συντάσσει η διευθύνουσα υπηρεσία.

Με την παρ. 4 του ίδιου άρθρου και για την εξασφάλιση της μεγαλύτερης δυνατής ρευστότητας των εργοληπτικών επιχειρήσεων στην τρέχουσα δημοσιονομική συγκυρία, τροποποιείται η παρ. 11 του άρθρου 53 του Κώδικα. Έτσι οι ανάδοχοι επανακτούν τη δυνατότητα να εκχωρούν την απαίτησή τους επί του πληρωτέου εργολαβικού ανταλλάγματος, όπως αυτό προσδιορίζεται στους αντίστοιχους λογαριασμούς, σε αναγνωρισμένες Τράπεζες ή νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου ή προμηθευτές υλικών και μηχανημάτων για την εκτέλεση του έργου εκ του οποίου προέρχεται η απαίτηση ή, τέλος, σε εργάτες και υπαλλήλους που χρησιμοποιήθηκαν στην εκτέλεση του έργου. Επιτρέπεται εξ άλλου η κατάσχεση του εργολαβικού ανταλλάγματος, εκτός από τους προμηθευτές και τους υπαλλήλους και εργάτες του αναδόχου στο έργο και από τους υπεργολάβους του, ως προς τους οποίους ισχύει μέχρι σήμερα η απόλυτα απαγορευτική διάταξη άρθρου 4 του ν. 4694/1930.

Επί του άρθρου 65

Με το άρθρο 65 τροποποιούνται διατάξεις των άρθρων 54 («Αναθεώρηση τιμών») και 56 («Επείγουσες πρόσθετες εργασίες») του ν. 3669/2008.

Με την παρ. 1 τροποποιείται η παρ. 4 του άρθρου 54 του ν. 3669/2008 και διευκρινίζεται ότι στα ποσά περί των οποίων το τελευταίο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 54 του Ν. 3669/2008 δεν περιλαμβάνεται η αξία της αναθεώρησης και του αναλογούντος Φ.Π.Α.

Με την παρ. 2 τροποποιείται η παρ. 8 του άρθρου 54 προκειμένου να διευκρινισθεί ότι στις συμβάσεις που καταρτίζονται με τον τρόπο που προβλέπουν οι περιπτώσεις γ', δ', και θ' του άρθρου 4 του Ν. 3669/2008 ή που το αντάλλαγμα συνομολογείται σε ξένο νόμισμα, πρέπει να προβλέπεται με τη διακήρυξη αναθεώρηση και να προσδιορίζεται ο τρόπος υπολογισμού της.

Με την παρ. 3 καθίσταται υποχρεωτική η τεχνική «σύνδεση» των «επείγουσών προσθέτων εργασιών» του άρθρου 56 με το εκτελούμενο έργο.

Επί του άρθρου 66

Με το άρθρο αυτό τροποποιούνται διατάξεις του άρθρου 57 («Αυξομειώσεις εργασιών – Νέες εργασίες») του ν. 3669/2008

Με την παρ. 1 βελτιώνεται νομοτεχνικά η διατύπωση του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 57 του Ν. 3669/2008

Με την παρ. 2 εξαιρούνται τα έργα «συντήρησης», λόγω της ιδιαίτερης φύσης τους και του εξ ορισμού «απροόπτου» χαρακτήρα της ανάγκης εκτέλεσης εξωσυμβατικών εργασιών, της εφαρμογής κάποιων εκ των αυστηρών προϋποθέσεων του νόμου (περιπτώσεις β και γ του άρθρου 57 παρ.4 του Κώδικα) για την χρηματοδότησή τους από κονδύλια καταργουμένων συμβατικών εργασιών («επί έλασσον δαπάνη»).

Με την παρ. 3 το ποσοστό μείωσης των εργασιών μιας εργολαβίας στην οποία ο εργοδότης μπορεί να προβεί χωρίς αποζημίωση του αναδόχου, αυξάνεται, από το 1/4 που ήταν μέχρι σήμερα, στο 1/2, έτσι ώστε να παρέχεται ευχέρεια στην προϊσταμένη αρχή να «διοικήσει» πιο αποτελεσματικά το έργο, ιδίως σε περιπτώσεις εμφάνισης ανάγκης εκτέλεσης «συμπληρωματικών» εργασιών που φαίνεται να ανατρέπουν την προϋποθεθείσα «οικονομία» του έργου. Η εν λόγω διαφοροποίηση του ποσοστού επηρεάζει αναγκαστικά και άλλες διατάξεις του σχεδίου νόμου, στις οποίες γίνονται οι απαραίτητες παρεμβάσεις.

Με την παρ. 4 ρυθμίζεται το ζήτημα της εφαρμογής της έκπτωσης της εργολαβίας επί των τιμών νέων εργασιών που τιμολογούνται με βάση τα πραγματικά στοιχεία κόστους (άρθρ. 57 παρ. 6 περίπτ. γ' του Ν. 3669/2008).

Με την παρ. 5 τροποποιείται η παρ. 8 του άρθρου 57 και καθιερώνεται η υποχρέωση αφενός του αναδόχου να υποβάλει σχέδιο «Ανακεφαλαιωτικού Πίνακα Εργασιών», εφόσον του ζητηθεί και αφετέρου της Προϊσταμένης Αρχής να εγκρίνει αυτό εντός προθεσμίας τριών μηνών από την υποβολή του ή από την έγκριση της σχετικής πίστωσης. Η άπρακτη παρέλευση της προθεσμίας συνεπάγεται την πλασματική απόρριψη του «Ανακεφαλαιωτικού Πίνακα».

Επί του άρθρου 67

Με το άρθρο 67 τροποποιούνται διατάξεις του άρθρου 58 («Βλάβες στα έργα. Αναγνώριση αποζημιώσεων») του ν. 3669/2008

Με τις παρ. 1 και 2 ορίζεται ότι αν το έργο είναι ασφαλισμένο, το κόστος της αποκατάστασης των βλαβών λόγω γεγονότος ανωτέρας βίας βαρύνει αποκλειστικώς την ασφαλιστική εταιρία.

Με τις παραγράφους 3 και 4 επαναδιατυπώνονται σαφέστερα ορισμένες διατάξεις του άρθρου 58.

Επί του άρθρου 68

Με το άρθρο αυτό τροποποιούνται διατάξεις των άρθρων 59 (Ποιότητα στα δημόσια έργα – Προγράμματα Ποιότητας Έργου (Π.Π.Ε)) και 60 («Ακαταλληλότητα υλικών. Ελαττώματα – Παράλειψη συντήρησης») του ν. 3669/2008.

Με τις παραγράφους 1 και 2 τροποποιείται η παρ. 3 και προστίθεται νέα παρ. 4 στο άρθρο 59, προβλέπεται δε, για τη διασφάλιση της ποιότητας στα έργα, συγκεκριμένο χρηματικό κονδύλιο (έως 2% του προϋπολογισμού) για το κόστος πρόσθετων ποιοτικών ελέγχων, σύμφωνα με όσα πρόκειται να οριστούν με Απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και σχετικό προεδρικό διάταγμα.

Με την παρ. 3 καθορίζεται ότι η «ειδική διαταγή πλημμελειών», περί της οποίας η παράγραφος 3 του άρθρου 60 του Ν. 3669/2008 που απευθύνεται στον ανάδοχο, οφείλει να προβαίνει στον χαρακτηρισμό του επισημαινόμενου «ελαττώματος» (κακοτεχνίας) ως ουσιώδους, επικινδύνου ή επουσιώδους.

Επί του άρθρου 69

Με το άρθρο αυτό τροποποιούνται διατάξεις του άρθρου 61 (« Έκπτωση του αναδόχου») του ν. 3669/2008.

Με την παρ. 1, προστίθενται δύο επιπλέον λόγοι για υποχρεωτική έκπτωση του αναδόχου (παραβίαση της παρ. 3 του άρθρου 1Α του παρόντος νόμου και πλαστές εγγυητικές επιστολές).

Με τις παρ. 2 και 4 επέρχονται επουσιώδεις μικρές τροποποιήσεις στις παρ. 3 και 7 του άρθρου 61 του νόμου.

Με την παρ. 3 εισάγεται η έκπτωση του αναδόχου χωρίς την τήρηση της διαδικασίας έκδοσης ειδικής πρόσκλησης (ύστερα πάντως από διαδικασία ακρόασης) όταν αυτός υποπίπτει σε αδικήματα ή πειθαρχικά παραπτώματα που αποτελούν λόγους για τον αποκλεισμό των υποψηφίων από τους διαγωνισμούς δημοσίων έργων (πλαστογραφία, δωροδοκία κ.λ.π.).

Επί του άρθρου 70

Με το άρθρο αυτό τροποποιούνται διατάξεις του άρθρου 62 («Διακοπή εργασιών – Διάλυση της σύμβασης»), 61 (Αποζημίωση αναδόχου λόγω διάλυσης της σύμβασης) και 65 («Υποκατάσταση») του Κ.Δ.Ε προκειμένου να καταστεί σαφέστερη η δυνατότητα διάλυσης της σύμβασης με πρωτοβουλία του κυρίου του έργου, δια της Προϊσταμένης Αρχής, σε έργα που η εκτέλεσή τους βρίσκεται σε εξέλιξη αλλά και έργα που δεν έχει αρχίσει η εκτέλεση.

Με την παρ. 2 ορίζεται ότι η ρητή ή σιωπηρή απόρριψη της ειδικής δήλωσης του αναδόχου, προς το σκοπό διαλύσεως, δεν αποτελεί βλαπτική πράξη για τον ανάδοχο και έτσι το ζήτημα της εγκυρότητας της δήλωσης και της εκπλήρωσης των προϋποθέσεων διάλυσης της σύμβασης αντιμετωπίζεται συνολικά στη συνέχεια, εφόσον ο ανάδοχος υποβάλει αίτηση διάλυσης.

Με τις παρ. 3 και 4 διαφοροποιούνται τα ποσοστά που περιλαμβάνονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 64 και έχουν σχέση με την αποζημίωση του αναδόχου λόγω διαλύσεως της συμβάσεώς του.

Με την παρ. 5 αντικαθίσταται η παρ. 1 του άρθρου 65 του ν.3669/2008, ώστε να καταστεί η υποκατάσταση του αναδόχου συμβατή με το κοινοτικό δίκαιο και ορίζεται ότι ο ανάδοχος μπορεί να ζητήσει να υποκατασταθεί στην εκτέλεση του έργου, από τον επόμενο κατά σειρά υποψήφιο του διαγωνισμού στον οποίο αναδείχθηκε ανάδοχος και εφόσον αυτός δεν αποδεχθεί την υποκατάσταση από τον επόμενο και ούτω καθεξής. Με τον τρόπο αυτό, κατ' ανάλογο τρόπο με τα ισχύοντα στο άρθρο 61 παρ. 13 του ν. 3669/2008, εισάγεται η αντίληψη των «επιλαχόντων» υποψηφίων, οι οποίοι αναπληρώνουν τον ανάδοχο, χωρίς νέα διαδικασία ανάθεσης, εφόσον αυτός ζητήσει να υποκατασταθεί, ή περαιτέρω κηρυχθεί έκπτωτος, ή ζητήσει τη διάλυση της σύμβασης και με συνέπεια την αποφυγή υπέρμετρης καθυστέρησης στην εκτέλεση του έργου. Διευκρινίζεται επίσης ότι δεν θεωρείται ως υποκατάσταση του αναδόχου η εκ μέρους του ανάθεση ορισμένων, μικρών σε έκταση, εργασιών, με σύμβαση υπεργολαβίας.

Με την παρ. 6 η υποκατάσταση μέλους αναδόχου κοινοπραξίας προσαρμόζεται αναλόγως στα ισχύοντα για την υποκατάσταση του αναδόχου.

Επί του άρθρου 71

Με το άρθρο 71 τροποποιούνται διατάξεις των άρθρων 71 («Βεβαίωση περαίωσης εργασιών») 73 («Προσωρινή παραλαβή του έργου»), 74 (Χρόνος υποχρεωτικής συντήρησης των έργων) και 75 (Οριστική παραλαβή») του ν. 3669/2008, που αφορούν στην παραλαβή των έργων.

Με την παρ. 1 του άρθρου εισάγονται προθεσμίες μέσα στις οποίες ο επιβλέπων και η διευθύνουσα υπηρεσία πρέπει να κινήσουν τη διαδικασία εκδόσεως βεβαιώσεως για την περαίωση του έργου.

Με την παρ. 2 ρυθμίζεται η συντέλεση της «πλασματικής» παραλαβής στην ειδική περίπτωση που το σχετικό πρωτόκολλο παραλαβής υπογραφεί μεν από τον ανάδοχο, πλην όμως με «επιφύλαξη» και χορηγείται εξουσιοδότηση για την έκδοση Απόφασης και προεδρικού διατάγματος προκειμένου να ρυθμιστούν τα ζητήματα του «Μητρώου Έργου».

Με την παρ. 3 καθορίζεται κατά ρητό τρόπο το αυτονόητο δικαίωμα της Επιτροπής Προσωρινής Παραλαβής του έργου να παραλαμβάνει τις ποσότητες των πράγματι εκτελεσμένων κατά την άποψη της εργασιών, ανεξάρτητα από τις σχετικές εγγραφές και καταχωρήσεις των επιμέρους επιμετρήσεων ή της τελικής επιμέτρησης του έργου και από το αν οι επιμετρήσεις αυτές εγκρίθηκαν πραγματικά ή πλασματικά.

Με την παρ. 4 προσαρμόζεται η διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 74 στην εισαγωγή του νέου συστήματος προσφοράς του άρθρου 12 Α.

Με την παρ. 5 αυξάνεται κατά 30 ημέρες η προθεσμία από την όχληση του αναδόχου για την αυτοδίκαιη («πλασματική») οριστική παραλαβή του έργου.

Επί του άρθρου 72

Το ισχύον δίκαιο επιτρέπει στους αναδόχους των δημοσίων έργων να προβάλλουν αξιώσεις μέχρι και το χρονικό σημείο της υποβολής της τελικής επιμέτρησης των εκτελεσθεισών εργασιών, δηλαδή στο τέλος του έργου. Αποτέλεσμα αυτής της δυνατότητας είναι η υπέρβαση του προϋπολογισθέντος κόστους, ο αιφνιδιασμός του κυρίου του έργου και η αδυναμία του να χειριστεί εγκαίρως την όλη εργολαβία (διακοπή των εργασιών, μείωση του συμβατικού αντικειμένου, διάλυση της εργολαβίας, επαναδημοπράτηση του μη εκτελεσθέντος τμήματος του έργου κλπ).

Με το άρθρο 72 προστίθεται στο Ν 3669/2008 άρθρο 75^Α («Απόσβεση δικαιωμάτων αναδόχου»), με το οποίο καταργείται η δυνατότητα αυτή του αναδόχου και τίθεται αποσβεστική προθεσμία δύο μηνών από την εμφάνιση της γενεσιουργού αιτίας της αξιώσεως, για να την θέτει υπόψη της διευθύνουσας υπηρεσίας, ενώ επαναδιατυπώνεται ανάλογα η διάταξη του άρθρου 75 παρ. 6 του Κώδικα.

Επί του άρθρου 73

Με την παρ. 1 του παρόντος άρθρου προστίθεται μετά το άρθρο 76 («Ενστάσεις – Αιτήσεις θεραπείας») στον Κ.Δ.Ε άρθρο 76Α, με το οποίο μπορούν πλέον οι διαφορές μεταξύ αναδόχων και κυρίων των έργων να επιλύονται συμβιβαστικά, υπό την έννοια των άρθρων 871 και 872 του Αστικού Κώδικα, αρκεί αυτές να μην αφορούν σε ακαταλληλότητα υλικών, ελαττώματα του έργου ή παράλειψη συντήρησής του, έκπτωση και διακοπή ή διάλυση της εργολαβίας. Ο συμβιβασμός καταρτίζεται από τον εκάστοτε κύριο του έργου μόνο ύστερα από γνωμοδότηση της Αρχής Ελέγχου Μελετών και Έργων και γνώμη είτε του Νομικού του Συμβούλου είτε, αν πρόκειται για το Δημόσιο, του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Με τις παραγράφους 2 και 3 γίνονται παρεμβάσεις στα άρθρα 79 («Εκτέλεση εργασιών με αυτεπιστασία») και ρυθμίζονται ζητήματα εκτέλεσης έργου με αυτεπιστασία, ώστε η όλη διαχείριση των έργων να καθίσταται διαφανής και να εκτελείται με συγκεκριμένους διαδικαστικούς κανόνες.

Επί του άρθρου 74

Με το άρθρο αυτό γίνονται παρεμβάσεις στα άρθρα 92 («Τήρηση του Μ.Ε.ΕΠ»), 98 («Εκτακτη αναθεώρηση με πρωτοβουλία της υπηρεσίας»), 99 («Τύπος κατάταξης των εργοληπτικών επιχειρήσεων στο Μ.Ε.ΕΠ»), 100 («Τάξεις και Κατηγορίες του Μ.Ε.ΕΠ»), 101 («Αυτοδίκαιη διαγραφή»), 105 («Εγγραφή στα Νομαρχιακά Μητρώα - Υποχρεώσεις Υπηρεσιών»), 109 («Εγγραφή στο Μ.Ε.Κ. διπλωματούχων ΑΕΙ»), και 110 («Εγγραφή στο Μ.Ε.Κ Υπομηχανικών Πτυχιούχων Τ.Ε.Ι και πρώην ΑΣΤΕΜ – ΚΑΤΕΕ») και εισάγεται μία σειρά ρυθμίσεων που αποσκοπούν στην πιο ορθολογική τήρηση του Μητρώου Εργοληπτικών Επιχειρήσεων (Μ.Ε.ΕΠ) και του Μητρώου Εμπειρίας Κατασκευαστών (Μ.Ε.Κ).

Με την παρ. 1 ορίζεται ότι σε περίπτωση αντικατάστασης στελέχους εκδίδεται νέα βεβαίωση εγγραφής (πτυχίο) της επιχείρησης καθώς κατά την διάρκεια ισχύος της βεβαίωσης εγγραφής στο Μητρώο μπορούν να πραγματοποιηθούν πολλές μεταβολές στην στελέχωση της εταιρείας καθώς

και ότι αίτηση αποδέσμευσης από τις εταιρείες μπορούν να υποβάλλουν και τα στελέχη ΜΕΚ των επιχειρήσεων.

Με την παρ. 2 διασαφηνίζεται ότι, η οικονομική / νομική σχέση του στελέχους με την επιχείρηση κατοχυρώνεται είτε με εταιρική σχέση είτε με σύμβαση παροχής υπηρεσιών είτε με εξαρτημένη σχέση εργασίας και ότι η εταιρεία πρέπει να προσκομίσει και την ασφαλιστική ενημερότητα του στελέχους.

Με την παρ. 3 διορθώνεται η Απόφαση που έχει συμπεριληφθεί στην κωδικοποίηση καθώς είχε εκδοθεί νεότερη απόφαση που αντικαθιστούσε αυτήν που αναφέρεται στην κωδικοποίηση

Με την παρ. 4 και 5 διακρίνεται ο χρόνος ισχύος των πτυχίων των εργοληπτικών επιχειρήσεων, με εταιρική μορφή (στην περίπτωση αυτή το πτυχίο αναθεωρείται κάθε 3 χρόνια και αν λήξει και παρέλθει προθεσμία 60 ημερών χωρίς να ζητηθεί η αναθεώρησή του διαγράφεται αυτοδικαίως), ενώ ο χρόνος ισχύος του πτυχίου των ατομικών εργοληπτικών επιχειρήσεων είναι η 5ετία καθώς στελεχώνονται αποκλειστικά από τον ίδιο και δεν διαγράφονται ακόμα κι αν παρέλθει το διάστημα των 60 ημερών για να μην υπάρχουν προβλήματα με διαδοχικούς αριθμούς εγγραφής που αφορούν το ίδιο πρόσωπο (αλλά το πτυχίο καθίσταται στην περίπτωση αυτή ανενεργό).

Με την παρ. 6 συμπληρώνεται η κωδικοποίηση προσθέτοντας την παρ. 15 άρθρου 4 Ν. 2940/2001 στο τμήμα που δεν είχε συμπεριληφθεί στην κωδικοποίηση εξουσιοδοτώντας τον Υπουργό ΥΠΟ.ΜΕ.ΔΙ. να ρυθμίζει κάθε θέμα σχετικό με τη διαδικασία τήρησης του Μ.Ε.ΕΠ. και άλλα θέματα που άπτονται της λειτουργίας της Υπηρεσίας.

Με την παρ. 7 προστίθεται ότι όταν αποδεσμεύονται στελέχη λόγω έκτακτων συνθηκών, όπως αίτηση του στελέχους ή παύση, από την εταιρεία τότε χορηγείται προθεσμία αντικατάστασης και εκδίδεται προσωρινή βεβαίωση εγγραφής στο Μητρώο.

Με την παρ. 8 αφαιρείται το δικαίωμα από υφιστάμενες εργοληπτικές επιχειρήσεις να επικαλεσθούν εμπειρία νεοεισερχόμενου στελέχους για την αναθεώρησή τους και ότι οφείλουν να έχουν οι ίδιες οι επιχειρήσεις εμπειρία ως νομικά πρόσωπα. Η δυνατότητα συνεισφοράς εμπειρίας από στελέχη διατηρείται κατά την υποβολή αποκλειστικά της αίτησης εγγραφής στην 3^η τάξη του ΜΕΕΠ που είναι η μέγιστη τάξη εγγραφής στο Μ.Ε.ΕΠ. για την κατάταξη στην οποία η εταιρεία μπορεί να προσκομίσει εμπειρία.

Με την παρ. 9 διορθώνεται η διατύπωση της σχετικής διάταξης που αναφέρεται σε όρια συντελεστή κατάταξης Γ καθόσον ο συντελεστής είναι τιμή και δεν έχει όρια.

Με την παρ. 10 μειώνεται η πριμοδότηση του συντελεστή Γ της εταιρείας, από τις απορροφώμενες εργοληπτικές επιχειρήσεις και περιορίζονται οι συγχωνεύσεις όταν αυτές γίνονται με αποκλειστικό αντικείμενο της συγχώνευσης το πτυχίο της εταιρείας (εμπόριο πτυχίων Μ.Ε.ΕΠ.). Επίσης γίνεται πιο αντικειμενική (με βάση τα πραγματικά οικονομικά μεγέθη και όχι με τον συντελεστή κατάταξης Γ') η κατάταξη των εταιρειών μετά από συγχώνευση. Τέλος αποτρέπεται η δημιουργία εταιρειών με αποκλειστικό σκοπό να τύχουν των προνομίων που προσφέρει η συγχώνευση παρά μόνο μετά την πάροδο διετίας από την εγγραφή τους.

Με την παρ. 11 δίνεται η δυνατότητα στις ατομικές, ετερόρρυθμες και ατομικές επιχειρήσεις να καλύψουν το ελάχιστο όριο οικονομικών στοιχείων όχι αποκλειστικά από τραπεζικές καταθέσεις αλλά και με πάγια στοιχεία. Επίσης οι ΑΕ και ΕΠΕ θα πρέπει να προσκομίζουν βεβαίωση για τις «Τραπεζικές τους Καταθέσεις» και το «Ταμείο» τους που εμφανίζονται στον ισολογισμό τους διαφορετικά τα μεγέθη αυτά θα αφαιρούνται από το ύψος των ιδίων κεφαλαίων τους.

Με την παρ. 12 δίνεται η δυνατότητα στις ατομικές, ετερόρρυθμες και ατομικές επιχειρήσεις να καλύψουν το ελάχιστο όριο οικονομικών στοιχείων όχι αποκλειστικά από τραπεζικές καταθέσεις αλλά και με πάγια στοιχεία, (πριν ο νόμος ζητάγε 140.866 € καταθέσεις και 35.217 πάγια) ενώ τώρα ζητάει το άθροισμα (176.083 €) σε καταθέσεις ή πάγια και θα πρέπει παράλληλα να διαθέτει κατ' ελάχιστον 35.217 € σε πάγια. Επίσης οι ΑΕ και ΕΠΕ θα πρέπει να προσκομίζουν βεβαίωση για τις «Τραπεζικές τους Καταθέσεις» και το «Ταμείο» τους που εμφανίζονται στον ισολογισμό τους διαφορετικά τα μεγέθη αυτά θα αφαιρούνται από το ύψος των ιδίων κεφαλαίων τους.

Με την παρ. 13 τροποποιούνται οι απαιτήσεις για την ελάχιστη στελέχωση για τις εταιρείες 4^{ης} 5^{ης} και 6^{ης} τάξης, αντικαθιστώντας ένα στέλεχος ΜΕΚ της υψηλότερης Δ' βαθμίδας από ένα στέλεχος μεσαίας βαθμίδας Β' για μείωση των λειτουργικών εξόδων των εταιρειών.

Με την παρ. 14 τροποποιείται και γίνεται ρεαλιστικότερη η ελάχιστη τιμή των δεικτών βιωσιμότητας από 1 σε 0,70 (μέχρι το 2001 η σχετική τιμή του ΔΒ1 ήταν 0,25) και αλλάζει ο τρόπος υπολογισμού εξαιρώντας από τον αριθμητή του κλάσματος το «Οφειλόμενο Κεφάλαιο» το οποίο ήταν πλασματικό (δυσχεραίνοντας τις εταιρείες που κατάφευγαν σε εικονικές αποφάσεις αύξησης μετοχικού κεφαλαίου), και την αξία των επιβατικών ΙΧ υψηλής αξίας και εξαιρώντας από τον παρανομαστή τις πιστοποιημένες απαιτήσεις από το Δημόσιο διευκολύνοντας τις επιχειρήσεις που αναγκάστηκαν να προσφύγουν σε δανεισμό για να καλύψουν εξοδά τους λόγω καθυστέρησης πληρωμών από το Δημόσιο. Επίσης η μη κάλυψη των δεικτών βιωσιμότητας δεν συνεπάγεται την άμεση υποβάθμιση της επιχείρησης στην 2^η τάξη αλλά τον υποβιβασμό κατά μια τάξη και η εταιρεία θα επανεξετάζεται το επόμενο έτος με πιθανότητα περαιτέρω υποβάθμισης.

Με την παράγραφο 15 προβλέπεται διαδικασία έκτακτης αναθεώρησης εάν διακριβωθούν νεότερα δυσμενή στοιχεία.

Με την παράγραφο 16 γίνεται αλλαγή τίτλου του άρθρου

Με την παράγραφο 17 καθορίζεται η διαδικασία και οι ειδικές κυρώσεις για τις επιχειρήσεις που προσκομίζουν πλαστές εγγυητικές επιστολές.

Με τις παραγράφους 18 έως 22 ρυθμίζονται θέματα εγγραφής νέων ειδικοτήτων (μετά το 1985) ΑΕΙ και ΤΕΙ στο μητρώο Μ.Ε.Κ.

Με την παρ. 23 προβλέπεται προεδρικό διάταγμα που ρυθμίζει ειδικότερα θέματα του Μητρώου Εμπειρίας Κατασκευαστών.

Επί του άρθρου 75

Με το άρθρο αυτό προβλέπεται, όταν εφαρμόζεται το σύστημα του άρθρου 12Β (Προσφορά κατ' αποκοπή τιμής για το σύνολο του έργου ή για αυτόνομα μέρη αυτού, με εγγυημένο προϋπολογισμό), οι προβλεπόμενες από το άρθρο 133 («Προθεσμία για την παραλαβή των αιτήσεων συμμετοχής και των προσφορών (άρθρ. 38 οδηγίας 2004/18/ΕΚ)» παρ. 8 του Ν. 3669/2008 προθεσμίες να μπορούν να παρατείνονται μέχρι και 20 ημέρες.

Επί του άρθρου 76

Με την παρ. 1 προστίθενται εδάφια στο άρθρο 177 («Επιθεώρηση των δημοσίων Έργων») του Ν. 3669/2008, περί επιθεώρησης των δημοσίων έργων από το Σώμα Επιθεωρητών Δημοσίων Έργων (ΣΕΔΕ), προκειμένου να περιληφθούν όλα τα έργα που εκτελούνται από το δημόσιο, ΝΠΔΔ, ΟΤΑ, καθώς και ΝΠΔ που ανήκουν στο κράτος ή επιχορηγούνται τακτικά από τον Κρατικό Προϋπολογισμό ή είναι δημόσιες επιχειρήσεις κατά την έννοια των παραγράφων 1, 2 και 3 του άρθρου 1 του ν. 3429/2005. Επίσης υπάγονται στο ΣΕΔΕ και οι υπηρεσίες των ως άνω φορέων, που ασκούν έλεγχο σε έργα που εκτελούνται με συμβάσεις παραχώρησης, σύμφωνα με τις διατάξεις του ισχύοντος κατά περίπτωση κυρωτικού νόμου ή συμβάσεις ΣΔΙΤ του Ν. 3389/2005.

Επί του άρθρου 77

Με το άρθρο αυτό προστίθεται άρθρο 177^Α στο ν. 3669/2008, με το οποίο εξουσιοδοτείται ο Υπουργός Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων να εκδίδει απόφαση, ύστερα από γνώμη της Α.Ε.Μ.Ε, με την οποία θα καθορίζονται τα έργα στα οποία εφαρμόζεται η ηλεκτρονική ενημέρωση του κοινού και λοιπά κρίσιμα στοιχεία. Τα σχετικά στοιχεία θα αναρτώνται στην ιστοσελίδα της Α.Ε.Μ.Ε..

Επί του άρθρου 78

Με την διάταξη αυτή τροποποιείται η παρ. 2 του άρθρου 180 («Ειδικές ρυθμίσεις, έργα άλλων φορέων») του ν. 3669/2008 και ορίζεται ότι η δυνατότητα του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων να αναθέτει οποιαδήποτε διαδικασία ανάθεσης ή εκτέλεσης σύμβασης μελέτης ή έργου, σε οργανωτικές μονάδες της Γ.Γ.Δ.Ε., επεκτείνεται και στις μονάδες της Γενικής Γραμματείας Συγχρηματοδοτούμενων Έργων του Υπουργείου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ - Ίδρυση Αρχής Ελέγχου Μελετών και Έργων

Επί του άρθρου 79

Με το άρθρο ιδρύεται νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Αρχή Ελέγχου Μελετών και Έργων». Έδρα του θα είναι η πόλη των Αθηνών, ενώ υποκαταστήματά του θα υπάρχουν στην Θεσσαλονίκη και στην Πάτρα. Η «Αρχή» θα απολαμβάνει διοικητικής και οικονομικής αυτοτέλειας, υπαγόμενη στην εποπτεία του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.

Επί του άρθρου 80

Με την παρ. 1 του άρθρου ορίζεται, ως σκοπός της Αρχής, ο έλεγχος του προσυμβατικού και του συμβατικού σταδίου των συμβάσεων που συνάπτονται για την εκπόνηση μιας δημόσιας μελέτης, για την παροχή τεχνικής φύσεως υπηρεσιών και για την εκτέλεση ενός δημοσίου έργου, ο έλεγχος όλων των αντισυμβαλλομένων προσώπων του «κυρίου του έργου» σε τέτοιου είδους συμβάσεις (εργοληπτικές επιχειρήσεις, μελετητές πάροχοι τεχνικής φύσεως υπηρεσιών) και η οργάνωση και τήρηση σχετικών ηλεκτρονικών βάσεων δεδομένων.

Με την παρ. 2 του άρθρου προσδιορίζονται τα μέσα με τα οποία θα επιδιώξει η ιδρυόμενη «Αρχή» την πραγμάτωση των σκοπών του (συνεργασίες με οποιοδήποτε νομικό ή φυσικό πρόσωπο ή πρόσληψη συμβούλων), ενώ με την παράγραφο 3 ορίζεται ότι θα υπόκειται στην καθοδήγηση της Ενιαίας Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων που ιδρύθηκε με το ν. 4013/2011 (Α' 204).

Επί του άρθρου 81

Με την παρ. 1 του άρθρου καθορίζεται ότι η Αρχή διοικείται από 7μελές Διοικητικό Συμβούλιο, τα μέλη του οποίου επιλέγονται από το Υπουργικό Συμβούλιο, ύστερα από εισήγηση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και σύμφωνη γνώμη της Ενιαίας Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων. Ειδικά για την πρώτη θητεία της Αρχής, τα μέλη επιλέγονται από τη «Διάσκεψη των Προέδρων της Βουλής», ύστερα από εισήγηση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.

Με την παρ. 2 καθορίζονται τα προσόντα των μελών του Διοικητικού του Συμβουλίου, ενώ με την παράγραφο 3 προβλέπεται πενταετής η θητεία αυτών.

Με την παρ. 4 ρυθμίζονται ζητήματα διορισμού αντικαταστάτη μέλους σε περίπτωση θανάτου, παραίτησης, παύσης, κωλύματος ή έκπτωσης μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου της Αρχής.

Με την παρ. 5, προκειμένου να διασφαλισθεί η ομαλή συνέχεια της λειτουργίας της Αρχής, λαμβάνεται μέριμνα να υπάρχει σταδιακή ανανέωση του αριθμού των μελών αυτού.

Επί του άρθρου 82

Με τις τέσσερις πρώτες παραγράφους του άρθρου ρυθμίζονται γενικά ζητήματα λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου της Αρχής, ενώ με την πέμπτη προβλέπεται να ρυθμιστούν οι σχετικές λεπτομέρειες με ειδικό «Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης» που θα εκπονήσει ο ίδιος η Αρχή. Ακόμη προβλέπεται ότι η Ενιαία Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων που πρόκειται να ιδρυθεί και να λειτουργήσει μέχρι το τέλος του 2011, υπό την νόμιμη εκπροσώπησή της, έχει το δικαίωμα να

παρίσταται στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της Αρχής Ελέγχου Μελετών και Έργων.

Επί του άρθρου 83

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού ρυθμίζονται οι αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου της Αρχής.

Επί του άρθρου 84

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού προσδιορίζονται οι αρμοδιότητες του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου της Αρχής, που έχει διακριτό ρόλο σε σχέση με τα υπόλοιπα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.

Επί του άρθρου 85

Με την πρώτη παράγραφο του άρθρου διακηρύσσεται η προσωπική ανεξαρτησία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, με τη δεύτερη καθορίζεται αφενός ότι ο Πρόεδρος του είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης και αφετέρου ότι τα υπόλοιπα μέλη απαγορεύεται να ασκούν οποιαδήποτε επαγγελματική δραστηριότητα, επιχειρηματική ή μη, η οποία δεν συμβιβάζεται με την ιδιότητα και τα καθήκοντα της θέσης τους. Με την τρίτη παράγραφο καθορίζεται μία σειρά κωλυμάτων για όλα τα μέλη, ενώ με την επομένη καθιερώνεται γι' αυτά η υποχρέωση υποβολής κατ' έτος δήλωσης περιουσιακής κατάστασης. Με τις επόμενες τρεις παραγράφους ρυθμίζονται οι περιπτώσεις παύσεως των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου από τα καθήκοντά τους και δίδεται η εξουσιοδότηση στους Υπουργούς Οικονομικών και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων να καθορίζουν, μετά από γνώμη της Αρχής, τις κάθε είδους αποδοχές των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου αυτού.

Επί του άρθρου 86

Με τις παραγράφους του υπόψη άρθρου προβλέπονται τα έσοδα της Αρχής, ενώ περαιτέρω ορίζεται ότι ειδικότερα ζητήματα οικονομικής διαχείρισης αυτής ρυθμίζονται με τον «Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης».

Επί του άρθρου 87

Με το υπόψη άρθρο καθορίζονται ως αρμοδιότητες της Αρχής αυτές που προβλέπονται από τον παρόντα νόμο. Επίσης χορηγείται η εξουσιοδότηση όπως με προεδρικό διάταγμα διευρύνονται οι αρμοδιότητες της Αρχής και καθορίζεται ο τρόπος και οι λεπτομέρειες άσκησης αυτών.

Επί του άρθρου 88

Με την πρώτη παράγραφο του άρθρου καθορίζονται οι συμβάσεις που υπάγονται στον έλεγχο της Αρχής. Πρόκειται για έλεγχο συμβάσεων που αφενός υπάγονται στο ρυθμιστικό πεδίο των ν. 3669/2008 και 3316/2005 και αφετέρου έχουν προϋπολογισμό ίσο ή μεγαλύτερο του ορίου που αναφέρεται στα π.δ 59/2007 «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της οδηγίας 2004/17/ΕΚ» (ΦΕΚ Α'63) και 60/2007 «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της οδηγίας 2004/18/ΕΚ» (ΦΕΚ Α'64), δηλαδή επί συμβάσεων «κοινοτικού ενδιαφέροντος».

Το όριο αυτό σήμερα είναι 387.000 ευρώ για τις συμβάσεις υπηρεσιών και 4.845.000 ευρώ για τις συμβάσεις έργων των εξαιρούμενων τομέων (ύδατος, ενέργειας, μεταφορών και ταχυδρομικών υπηρεσιών) και 193.000 και 4.845.000 ευρώ για τις αντίστοιχες συμβάσεις των μη εξαιρούμενων τομέων (Κανονισμός 1177/09 L. 314/64/01.12.2009 της Επίσημης Εφημερίδας των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων).

Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, μπορεί ο έλεγχος της Αρχής να επεκταθεί και σε συμβάσεις της παραπάνω κατηγορίας μικρότερου όμως προϋπολογισμού.

Επί του άρθρου 89

Με το υπόψη άρθρο προσδιορίζεται το περιεχόμενο του ελέγχου που ασκεί η Αρχή κατά το προσυμβατικό στάδιο των υπαγομένων συμβάσεων. Ο έλεγχος του προσυμβατικού σταδίου των υπαγομένων συμβάσεων ασκείται, ειδικά για τις συμβάσεις έργων, με τη διαπίστωση σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση της ύπαρξης ή όχι «ωριμότητας» για τη δημοπράτηση του έργου. Είναι σαφές ότι κανένα πλέον έργο δεν μπορεί να δημοπρατηθεί από την αναθέτουσα αρχή, χωρίς «βεβαίωση» της Αρχής ότι αυτό είναι «ώριμο».

Η «ωριμότητα» του έργου αναφέρεται, πρώτον, στην συνδρομή των προϋποθέσεων που τίθενται από ειδικές νομοθετικές διατάξεις για τη δημοπράτηση ενός έργου (π.χ ύπαρξη περιβαλλοντικών αδειοδοτήσεων), δεύτερον στην νομιμότητα και πληρότητα των τευχών δημοπράτησης και τρίτον, στη δυνατότητα των ενδιαφερομένων εργοληπτών να διαμορφώσουν με βάση τα χορηγούμενα από την αρμόδια υπηρεσία στοιχεία βάσιμες και ρεαλιστικές προσφορές.

Περαιτέρω ο έλεγχος του προσυμβατικού σταδίου όλων των υπαγομένων συμβάσεων, ασκείται μέσω της διατύπωσης της «σύμφωνης» γνώμης για την ανάθεση μιας σύμβασης. Η «σύμφωνη» γνώμη της Αρχής θα δίδεται πριν τον έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου και αν η σύμβαση δεν υπόκειται σε τέτοιο έλεγχο, πριν την σύναψη της σύμβασης.

Επί του άρθρου 90

Με το υπόψη άρθρο προσδιορίζεται το περιεχόμενο του ελέγχου που ασκεί η Αρχή κατά το συμβατικό στάδιο των υπαγομένων συμβάσεων.

Επί του άρθρου 91

Με το υπόψη άρθρο καθορίζεται ότι ο έλεγχος των επιχειρήσεων εκτέλεσης δημοσίων έργων, των τεχνικών που στελεχώνουν τέτοιες επιχειρήσεις, των μελετητών δημοσίων έργων και των παρόχων υπηρεσιών τεχνικής φύσεως ασκείται από την Αρχή μέσω της τήρησης ειδικών, για κάθε περίπτωση, «Μητρώων».

Επί του άρθρου 92

Το άρθρο παραπέμπει σχετικά με την λειτουργία, τήρηση και ενημέρωση της ηλεκτρονικής βάσεως δεδομένων την οποία θα διατηρεί η Αρχή, στον «Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης» που πρόκειται να εκδοθεί.

Επί του άρθρου 93

Με το υπόψη άρθρο προβλέπεται η έκδοση προεδρικού διατάγματος, με το οποίο θεσπίζεται ο «Κανονισμός Λειτουργίας και Διαχείρισης» της Αρχής. Με τον «Κανονισμό» καθορίζονται όλα τα ειδικότερα θέματα άσκησης των αρμοδιοτήτων της Αρχής, σύμφωνα με το παρόν σχέδιο νόμου, τον Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και την κείμενη νομοθεσία. Με τον Κανονισμό μπορούν να τροποποιούνται ή ακόμη και να καταργούνται διατάξεις νόμων και ιδίως του ν. 3316/2005 και 3669/2008 που ρυθμίζουν διαφορετικά τα θέματα των αρμοδιοτήτων της Αρχής.

Επί του άρθρου 94

Με το άρθρο προβλέπεται η με προεδρικό διάταγμα θέσπιση του «Οργανισμού» της Αρχής με τον οποίο θα ρυθμιστούν όλα τα οργανωτικά θέματα.

Επί του άρθρου 95

Με το υπόψη άρθρο ρυθμίζονται όλα τα θέματα «προσωπικού» της Αρχής και καθορίζεται ο τρόπος κάλυψης των οργανικών θέσεων της εν γένει Υπηρεσίας αυτού. Σε ότι αφορά ειδικά τις «αποσπάσεις», αυτές προβλέφθηκαν ενόψει της μεγάλης εμπειρίας ορισμένων στελεχών της ευρύτερης «δημόσιας διοίκησης» σε θέματα που πρόκειται να αποτελέσουν αντικείμενο της Αρχής και προκειμένου να γίνει μεταφορά της υπάρχουσας στα στελέχη αυτά τεχνογνωσίας, δηλαδή για λόγους δημοσίου συμφέροντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε – Άλλες διατάξεις

Επί του άρθρου 96

Με το άρθρο αυτό ρυθμίζονται ζητήματα εποπτευομένων από το Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων νομικών προσώπων.

Με την παρ. 1 προστίθεται παρ. 2^α στο άρθρο 4 του ΠΔ 27.11/14.12.26, όπως ισχύει, με σκοπό τη χορήγηση δυνατότητας διορισμού (στο πλαίσιο των παραγράφων 5 και 6 του άρθρου 103 του Συντάγματος) είκοσι πέντε (25) Ειδικών Συμβούλων, με αποδεδειγμένη δεκαετή άσκηση επαγγέλματος της ειδικότητάς τους ή μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών στο αντικείμενό τους, από τον εκάστοτε Πρόεδρο του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας (ΤΕΕ), η θητεία των οποίων θα λήγει ταυτόχρονα με τη θητεία του εκάστοτε Προέδρου του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας, προκειμένου να συντονίζουν τις συμβουλευτικές επιτροπές που το ΤΕΕ συγκροτεί στο πλαίσιο του σκοπού του (άρθρο 4 Ν. 1486/1984) ώστε ως τεχνικός σύμβουλος της Κυβέρνησης να συμβάλει στην ανάπτυξη της Χώρας.

Με την παρ. 2 ορίζεται ότι οι διατάξεις του άρθρου 15 του Π.Δ. της 27.11/14.12.26, όπως ισχύουν σήμερα, αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 14 του Ν. 1486/84 (ΦΕΚ 161 Α) και την παράγραφο 39 του άρθρου 27 του Ν. 2166/93 (ΦΕΚ 137 Α), ειδικότερα δε αυτές που αφορούν στον καθορισμό αποζημιώσεων των ομάδων εργασίας που συνιστώνται από το Τ.Ε.Ε., συνεχίζουν να ισχύουν και να εφαρμόζονται και μετά την ισχύ του Ν. 3833/2010. Οι Ομάδες Εργασίας οι οποίες συνιστώνται από τη Διοικούσα Επιτροπή του Τ.Ε.Ε. ή τις Διοικούσες Επιτροπές των Περιφερειακών Τμημάτων του, διεξάγουν το ανατιθέμενο σ' αυτές κάθε φορά επιστημονικό έργο του Τ.Ε.Ε., στο χρόνο που τίθεται με τις σχετικές αποφάσεις και η λειτουργία τους είναι ανεξάρτητη συνεδριάσεων, σύμφωνα με τα καταρτιζόμενα προγράμματα από τα όργανα της Διοίκησης του Τ.Ε.Ε. στο πλαίσιο του σκοπού του, πολλές φορές μετά από πρόσκληση της κυβέρνησης και η αποζημίωση αυτών, σύμφωνα με ρητή διάταξη του άρθρου 14 παρ. 2 του ν. 1486/1984 καθορίζεται από τη Διοικούσα Επιτροπή του Τ.Ε.Ε. ή τις Διοικούσες Επιτροπές των Περιφερειακών Τμημάτων και βαρύνει τον προϋπολογισμό του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας, ο οποίος δεν επιχορηγείται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

Η ρύθμιση είναι αναγκαία για την άρση τυχόν αμφισβητήσεων από την εφαρμογή του ν. 3833/2010 και του τρόπου με τον οποίο θα αποζημιώνονται τα μέλη των ομάδων εργασίας του ΤΕΕ, ώστε να μην εξομοιώνονται με τα μέλη επιτροπών και συλλογικών οργάνων στο θέμα της αποζημίωσης. Η θεσμοθέτηση της προτεινόμενης διάταξης είναι κατά τούτο αναγκαία γιατί θα καταστήσει δυνατή τη μελέτη θεμάτων επιστημονικού, τεχνικοοικονομικού, αναπτυξιακού κ.λ.π. περιεχομένου από το Τ.Ε.Ε., επ' ωφελεία εκπλήρωσης των σκοπών του.

Με την παρ. 3 χορηγείται η δυνατότητα πρακτικής άσκησης, στο Γραφείο Δικαστικού του ΤΕΕ, τεσσάρων κάθε φορά πτυχιούχων του νομικού τμήματος της Νομικής Σχολής Ελληνικού ή αλλοδαπού αναγνωρισμένου ομοταγούς Πανεπιστημίου. Αρμοδιότητες του Γραφείου Δικαστικού του ΤΕΕ, σύμφωνα με τις διατάξεις του Π.Δ. 883/1980 (Α 218), είναι η επιμέλεια της διεξαγωγής των δικών του ΤΕΕ και η μέριμνα της δικαστικής και εξωδίκου προστασίας των συμφερόντων του ΤΕΕ ενώπιον πάσης δικαστικής ή διοικητικής Αρχής, η διενέργεια των δικαστικών και εξωδίκων ενεργειών των επιβαλλομένων υπό της νομοθεσίας περί εισπράξεως αμοιβών Μηχανικών και η σχετική ενημέρωση των ενδιαφερομένων περί της πορείας των υποθέσεων οι οποίες τους αφορούν, η δια γνωμοδοτήσεων συνδρομή των οργάνων και υπηρεσιών του ΤΕΕ επί των εκάστοτε ανακυπτόντων νομικών θεμάτων, την επεξεργασία και νομοτεχνική διατύπωση των προτεινομένων υπό του ΤΕΕ σχεδίων νόμων, διαταγμάτων κ.λπ. και η κατάρτιση των πάσης φύσεως συμβάσεων

του ΤΕΕ μετά τρίτων. Στο Γραφείο Δικαστικού του ΤΕΕ προβλέπονται, σύμφωνα με τις διατάξεις των παραπάνω Π.Δ., μία θέση Νομικού Συμβούλου (δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω) με έμμισθη εντολή και δεκατέσσερις (14) θέσεις δικηγόρων με έμμισθη εντολή, ενώ οι υπηρετούντες σήμερα είναι ένας (1) Νομικός Σύμβουλος δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω, πέντε (5) δικηγόροι παρ' Αρείω Πάγω και ένας (1) δικηγόρος παρ' Εφέταις.

Με την παρ. 4 επιτρέπεται στο Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας να ιδρύει μόνο του, ή να συμμετέχει από κοινού με φορείς του δημόσιου τομέα ή και επαγγελματικές οργανώσεις (δηλαδή υπουργεία ν.π.δ.δ., ν.π.ι.δ., τριτοβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις, όπως ΓΣΕΒΕΕ, ΓΣΕΕ, ΣΕΒ, ΑΔΕΔΥ, κ.λπ.), σε ανώνυμες εταιρείες μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα ή και ΝΠΔ, με σκοπό α) την πιστοποίηση, την τήρηση μητρώων μελών και μη μελών του, τα οποία όμως έχουν άμεση ή έμμεση σχέση με το τεχνικό δυναμικό της χώρας, την τεχνική επιστημονική, κατασκευαστική και σχετική βιομηχανική δραστηριότητα, τα τεχνικά υλικά, τον εξοπλισμό και την τεχνολογία, β) την λειτουργία και την αναβάθμιση ψηφιακών συστημάτων μεγάλης κλίμακας, γ) την υποστήριξη κρατικών υπηρεσιών σε θέματα ελέγχων, αδειοδοτήσεων, μηχανισμών πρόληψης ή αντιμετώπισης φυσικών καταστροφών, δ) την σύνταξη κανονισμών και προδιαγραφών και ε) την μεταφορά τεχνογνωσίας και την διασύνδεση της έρευνας και καινοτόμων τεχνολογιών με την παραγωγή.

Με την παρ. 5 θεσπίζεται η υποχρέωση του ΤΕΕ να αναρτά στην ιστοσελίδα του οικονομικά, διοικητικά και στατιστικά στοιχεία για λόγους ενίσχυσης της διαφάνειας στη λειτουργία των επαγγελματικών φορέων, σύμφωνα με το Μνημόνιο Συνεργασίας.

Με τις παραγράφους 6 και 7 ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τους σκοπούς, το έργο και τη λειτουργία της ΟΣΚ ΑΕ, ενός οργανισμού αρμοδιότητες στο χώρο της σχολικής στέγης. Με τις προτεινόμενες διατάξεις η ΟΣΚ ΑΕ ως επιτελικός σύμβουλος της Πολιτείας συνδράμει τόσο το κράτος όσο και τους ΟΤΑ για την αναβάθμιση της σχολικής στέγης και την εφαρμογή σύγχρονων και καινοτόμων τεχνολογιών ενώ συγχρόνως ως τελικός δυνητικός δικαιούχος και φορέας υλοποίησης συγχρηματοδοτούμενων έργων μέσω ΕΣΠΑ, ΕΠΕΡΡΑ κ.α. διατηρεί την οργανωτική δυνατότητα διαχείρισης ανάλογων προγραμμάτων εξαιρετικά αναγκαίων στην παρούσα δυσμενή οικονομική συγκυρία που επιβάλλει την απορρόφηση του συνόλου της παρεχόμενης υπό της Ε.Ε. χρηματοδότησης. Συγκεκριμένα:

Με την παράγραφο 6 επανακαθορίζονται κωδικοποιημένα οι σκοποί και το έργο της ΟΣΚ ΑΕ, όπως είχαν προβλεφθεί στον ιδρυτικό του νόμο Α.Ν. 627/1968 και συγκεκριμένα στο άρθρο 2 αυτού, όπως είχε τροποποιηθεί με τα άρθρα 72 παρ. 1 του Ν. 1566/1985 και 29 του Ν. 1824/1988 και αντικατασταθεί με το άρθρο διά του άρθρου 113 παρ. 1 του Ν. 1892/1990. Η ρύθμιση αυτή διαμορφώνει σαφές νομικό περιβάλλον για την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων της ΟΣΚ ΑΕ σε συνάρτηση με την εποπτεία της ΟΣΚ ΑΕ από το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας & Θρησκευμάτων και Δια Βίου Μάθησης και το Υπουργείο Υποδομών Μεταφορών & Δικτύων λαμβάνοντας υπόψη και τις ισχύουσες νομοθετικές ρυθμίσεις για τους Δήμους με τις διευρυμένες αρμοδιότητες που καθορίστηκαν στον Ν. 3852/2010 αναφορικά με την σχολική στέγη, χωρίς να θίγουν τις εν λόγω διατάξεις.

Ειδικότερα, στην παρ. 1 του αντικαθιστάμενου άρθρου προσδιορίζεται εννοιολογικά η αρμοδιότητα της ΟΣΚ ΑΕ σχετικά με τη δημιουργία των κατάλληλων συνθηκών για την κατασκευή σχολικών διδακτηρίων, τη διενέργεια των απαραίτητων προμηθειών εκπαιδευτικού υλικού, τη δυνατότητα σύναψης προγραμματικών συμβάσεων με ΟΤΑ όλης της χώρας, τη διενέργεια επειγόντων εργασιών σε λειτουργούντα διδακτήρια και την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών διά χρηματοδοτήσεως των οικείων ΟΤΑ. Για όλες τις άνω δραστηριότητες τίθενται ασφαλιστικές δικλίδες με την έκδοση των αναγκαίων κατά περίπτωση Υπουργικών Αποφάσεων. Εξ άλλου, καθορίζονται μεταβατικές ρυθμίσεις αναγκαίες για τη συνέχιση υφισταμένων συμβάσεων της ΟΣΚ ΑΕ και αίρεται η οιαδήποτε αμφιβολία περί της ισχύος διατάξεων λόγω της επακολουθήσας νομοθεσίας τόσο των προβλέψεων του Ν. 3852/2010 όσο και του ΠΔ 189/2009 όπως τροποποιήθηκε με τις διατάξεις του ΠΔ 24/2010.

Με την παράγραφο 7 επανακαθορίζεται η αρμοδιότητα διορισμού των Επιτροπών Καταλληλότητας και Επιλογής Χώρων για την ανέγερση σχολικών διδακτηρίων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Με το άρθρο 75 παράγραφος Ι τομέας ΣΤ' περίπτωση 14 του ν. 3467/2006 (Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων), που προστέθηκε με την παράγραφο 4 του άρθρου 94 του Ν. 3852/2010,

ορίζεται ότι η σχετική αρμοδιότητα ασκείται από τους Δήμους, όμως λαμβανομένης υπόψη της νομολογίας του Συμβουλίου της Επικρατείας (ενδεικτικά αποφάσεις 2798/2008, 3040/2003), με τις οποίες κρίθηκε ότι δεν συνάδει προς το Σύνταγμα η άσκηση τέτοιων αρμοδιοτήτων από αιρετά όργανα, απαιτείται ο νομοθετικός επανακαθορισμός του φορέα άσκησης της εν λόγω αρμοδιότητας.

Η παράγραφος 8 αφορά μισθώσεις που είχε συνάψει η εταιρία ΤΕΟ ΑΕ με τρίτους και στις οποίες υπεισήλθαν ως εκμισθωτές οι Παραχωρησιούχοι των συμβάσεων παραχώρησης αυτοκινητοδρόμων, με βάση τις διατάξεις των κυρωτικών των συμβάσεων νόμων. Στην περίπτωση αυτή ανατίθεται στους υπόψη μισθωτές των χώρων και εγκαταστάσεων Σταθμών Εξυπηρέτησης Αυτοκινητιστών να εφαρμόζουν τους περιβαλλοντικούς όρους, που περιλαμβάνονται στις οικείες συμβάσεις παραχώρησης και στα συνοδευτικά αυτών συμβατικά τεύχη και αφορούν στους εν λόγω χώρους.

Με την παράγραφο 9 επιβεβαιώνεται η δυνατότητα που έχει η εταιρία ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ ΑΕ να συνάπτει μπορεί να συμβάλλεται, μέσω προγραμματικών συμβάσεων για τη μελέτη και εκτέλεση έργων και προγραμμάτων μιας περιοχής, καθώς και για την παροχή συναφών υπηρεσιών, με τα νομικά πρόσωπα που μνημονεύονται στις διατάξεις των άρθρων 225 παρ.1 του ν. 3463/2006 (Α' 114) και 100 παρ. 1 του ν. 3852/2010 (Α' 87).

Με την παράγραφο 10, εξαιρείται η ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ ΑΕ από την εφαρμογή του ν. 2685/1999 (Α'35), σε ότι αφορά τις μετακινήσεις εκτός έδρας του προσωπικού της ή των συμβαλλομένων με αυτήν. Αντ' αυτού οι δαπάνες των εκτός έδρας μετακινήσεων καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών – Μεταφορών και Δικτύων που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Τέλος οι εκτός έδρας δαπάνες της εταιρίας δεν περιλαμβάνονται στον υπολογισμό του μέσου κατά κεφαλή κόστους της παρ. 31 του ν. 4024/2011 (Α' 226), η οποία θέτει φραγμούς στις εκτός έδρας μετακινήσεις, εξισώνοντας τα επιδόματα με τις αποζημιώσεις έναντι αποδεδειγμένων δαπανών. Η διάταξη αυτή κρίνεται απαραίτητη προκειμένου στελέχη της εταιρίας να μπορούν να μετακινούνται απρόσκοπτα, στην Ελλάδα και στο εξωτερικό για την εκτέλεση του έργου τους. Άλλωστε είναι γνωστό ότι η εταιρία δεν δραστηριοποιείται μόνο στη Βόρεια Ελλάδα, αλλά και στα νησιά, περιλαμβανομένης και της Κρήτης, και επί πλέον στα Βαλκάνια.

Με την παρ. 11 επαναλαμβάνεται η διατήρηση της ρύθμισης της παρ. 2 του άρθρου τετάρτου του ν.1398/1983 «για την κύρωση των συμβάσεων ανέγερσης των Πανεπιστημιακών Νοσηλευτικών Συγκροτημάτων Ηρακλείου Κρήτης και Πάτρας τη ρύθμιση συναφών θεμάτων και την σύσταση Δημόσιας Επιχείρησης Ανέγερσης Νοσηλευτικών Μονάδων» προς άρση κάθε ενδεχόμενης αμφισβήτησης.

Με την παρ. 12 δίδεται η απαιτούμενη εξουσιοδότηση νόμου, προκειμένου να καταστεί δυνατή η έκδοση κοινής υπουργικής απόφασης, η οποία θα καθορίσει την καταβολή αποζημίωσης στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΥΑΘ Παγίων (ΝΠΔΔ), δεδομένου ότι ο ιδρυτικός νόμος της εταιρείας (ν. 2937/2001) δεν περιέχει σχετική εξουσιοδοτική διάταξη. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΥΑΘ Παγίων, που είναι συγχρόνως και δημόσιοι υπάλληλοι, λόγω των ανειλημμένων υποχρεώσεων που προκύπτουν από τη θέση που κατέχουν στην υπηρεσία τους, είναι δύσκολο να συμμετέχουν σε συνεδριάσεις του Δ.Σ., οι οποίες γίνονται εντός του ωραρίου λειτουργίας των δημοσίων υπηρεσιών. Για το λόγο αυτό, οι συνεδριάσεις αυτές, γίνονται εκτός ωραρίου εργασίας. Η παρούσα δεν προκαλεί δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού και προϋπολογισμού του φορέα. Δαπάνη θα προκληθεί κατά το χρόνο έκδοσης της προβλεπόμενης κατά τα ανωτέρω ΚΥΑ όπου και θα προσδιορισθεί η ετήσια δαπάνη και θα γίνει η σχετική δέσμευση της αντίστοιχης δαπάνης.

Επί του άρθρου 97

Το Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων εποπτεύει διοικητικά και τεχνικά ή μόνο τεχνικά κατά την έννοια του άρθρου 7 του π.δ 189/2009 (ΦΕΚ Α'221) επιχειρήσεις και νομικά πρόσωπα. Σε πολλά από αυτά οι προβλεπόμενες και μάλιστα σε μεγάλο αριθμό στο οικείο οργανόγραμμα θέσεις παραμένουν κενές, ενώ άλλα διαθέτουν, σε κλάδους και ειδικότητες, πλεονάζον προσωπικό. Με

δεδομένο αφενός την οικονομική κατάσταση της χώρας που αποκλείει νέες προσλήψεις, αφετέρου δε την ανάγκη να επιταχυνθούν οι ρυθμοί δουλειάς για την άμεση «ωρίμανση» έργων προς ένταξή τους στο Ε.Σ.Π.Α, δηλαδή με δεδομένο τους συγκεκριμένους λόγους «δημοσίου συμφέροντος», με την προτεινόμενη ρύθμιση οργανώνεται η διαδικασία απόσπασης εργαζομένων στους εν λόγω φορείς για την κάλυψη των κενών θέσεων και ιδίως αυτών που απαιτούν στελέχη εξειδικευμένων γνώσεων και εμπειρίας.

Με την παρ. 4 τροποποιείται περίπτωση β της παραγράφου 7 του άρθρου 37 του ν. 3986/2011 και προστίθεται υποπερίπτωση ζζ προκειμένου να εξαιρεθούν από την εφαρμογή του ν. 4024/2011 δύο προϊστάμενοι της ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ εξαιτίας της πολύ μεγάλης δυσκολίας να ανευρεθούν στελέχη των ιδίων γνώσεων και εμπειρίας σε συνδυασμό και προς τη σχεδόν αδύνατη, ειδικά μέσα στους αναγκαίους χρόνους, διαδικασία αντικατάστασής τους και για να μην δημιουργηθεί κενό το οποίο θα έχει δυσμενέστερες συνέπειες στις εργασίες της Εταιρίας, συνέπειες οι οποίες τελικώς βλάπτουν το δημόσιο συμφέρον.

Με την παρ. 5 διασφαλίζεται η δυνατότητα σύστασης και γνωμοδότησης της προβλεπόμενης Επιτροπής στο άρθρο 21 παρ. 11 του ΠΔ 465/1970, όπως αυτό έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα. Με την προτεινόμενη διάταξη η επιτροπή αυτή συστήνεται πλέον από εκπροσώπους των Υπηρεσιών ή Φορέων του Δημοσίου που εμπλέκονται στην κατασκευή και λειτουργία του οδικού δικτύου της χώρας. Επισημαίνεται ότι η ενεργοποίηση του άρθρου 21 παραγράφου 11 του ΒΔ 465/1970 θα εξασφαλίσει την ασφαλή κίνηση των οχημάτων σε οδούς ταχείας κυκλοφορίας και σε αυτοκινητοδρόμους, τη βελτίωση των συνθηκών κυκλοφορίας και την εξασφάλιση ταχύτερης και ασφαλέστερης σύνδεσης των διαφόρων γεωγραφικών περιοχών.

Το πρόβλημα είχε δημιουργηθεί λόγω της διεύρυνσης εφαρμογής, κατά τα τελευταία έτη, του θεσμού της παραχώρησης δημοσίων έργων ή υπηρεσιών και της θεσμοθέτησης των ανώνυμων εταιριών παραχώρησης αυτοκινητοδρόμων ως αρμοδίων φορέων για τη λειτουργία, συντήρηση και τεχνική αστυνόμευση των οδών. Το γεγονός αυτό είχε θέσει εν αμφιβόλω τη δυνατότητα εφαρμογής του άρθρου 21 παραγράφου 11 του ΒΔ 465/1970, λόγω της παραχώρησης αρμοδιοτήτων μελών της Επιτροπής σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου.

Με την παρ. 6 επιδιώκεται η προσαρμογή των διατάξεων της υφιστάμενης νομοθεσίας (άρθρο 4 παρ. 9 του ν. 3752/2009, που αντικατέστησε το άρθρο 23 του ν. 2860/2000), που ορίζει ότι το Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών (Ι.Ι.Ε.Α.Ε.) επιχορηγείται κατ' έτος από το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων των Υπουργείων Παιδείας, Δια βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης με ποσοστό 1,5% επί του ορίου πληρωμών των μη συγχρηματοδοτούμενων έργων των Υπουργείων αυτών, στην νέα διάρθρωση του Υπουργικού Συμβουλίου και υπαγωγή της τεχνικής εποπτείας του Οργανισμού Σχολικών Κτηρίων (ΟΣΚ ΑΕ) και της Δημόσιας Επιχείρησης Ανέγερσης Νοσηλευτικών Μονάδων (ΔΕΠΑΝΟΜ ΑΕ) στον Υπουργό Μεταφορών και Δικτύων, γεγονός που είχε ως συνέπεια την περικοπή των πιστώσεων που εγγράφονταν για τους οργανισμούς αυτούς στο ΠΔΕ των Υπουργείων Παιδείας, Δια βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και την απώλεια των πόρων αυτών για το Ι.Ι.Ε.Α.Ε. Για την αποκατάσταση της χρηματοδότησης προτείνεται η επιχορήγηση του Ι.Ι.Ε.Α.Ε. από το ΠΔΕ του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, κατά το μέρος του Προγράμματος που αφορά τη χρηματοδότηση μη συγχρηματοδοτούμενων έργων των οργανισμών αυτών.

Με την παρ.7 στους σκοπούς της εταιρίας ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ ΑΕ προστίθεται α) πραγματοποίηση και έργων ΤΡΑΜ στη Θεσσαλονίκη και στην υπόλοιπη χώρα που δεν καλύπτεται από τον ν. 3920/11 και β) διατυπώνεται με σαφήνεια το θέμα της αρμοδιότητας της εταιρείας ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ ΑΕ για την πραγματοποίηση έργων βελτίωσης των συνθηκών προσβασιμότητας, καθώς και ανάπλασης - περιβαλλοντικής προστασίας στην ευρύτερη περιοχή των σταθμών του Μετρό αλλά και του Τραμ για το οποίο ισχύουν αναλογικά τα ίδια.

Επίσης παρέχεται η δυνατότητα στην ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ ΑΕ να εκπονεί η ίδια για λογαριασμό τρίτων σχετικές μελέτες τόσο στην Ελλάδα όσο και στο Εξωτερικό με αποτέλεσμα την ανάπτυξη της στην ελεύθερη αγορά και την προσκόμιση εσόδων για την εταιρεία.

Επί του άρθρου 98

Με το άρθρο αυτό προβλέπεται η σύσταση και λειτουργία Ειδικής Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής για την κωδικοποίηση της νομοθεσίας παραγωγής μελετών και δημοσίων έργων.

Επί του άρθρου 99

Με την παρ. 1 διασαφηνίζεται η έννοια των διατάξεων της παραγράφου Ε' του άρθρου 163 του ν. 3852/2010 «Πρόγραμμα Καλλικράτης» (ΦΕΚ 87^Α) και ορίζεται ότι αρμόδιο για την κήρυξη των απαλλοτριώσεων για έργα αρμοδιότητας της Περιφέρειας είναι το Περιφερειακό Συμβούλιο.

Με την παρ. 2 τροποποιούνται διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 3021/2002 (143 Α'), όπως ισχύουν μετά την αντικατάστασή τους με το άρθρο 26 παρ. 1 του ν. 3937/2011 (60 Α') και ορίζεται ότι η διαχείριση και η εν γένει λειτουργία και συντήρηση του δικτύου καλωδιακής τηλεόρασης που έχει εγκατασταθεί από το Ελληνικό Δημόσιο στις περιοχές Πλάκας, Εξαρχείων και Κολωνακίου του Δήμου Αθηναίων, ανήκουν εφεξής στην Περιφέρεια Αττικής, με απόφαση δε του Περιφερειάρχη Αττικής το ανωτέρω δίκτυο μπορεί να επεκτείνεται και σε άλλες περιοχές του Νομού Αττικής. Περαιτέρω ρυθμίζονται θέματα που προκύπτουν από την μεταφορά αυτή αρμοδιότητας, η οποία υπακούει στη γενική ρύθμιση του ν. 3852/2010, ότι έργα που δεν έχουν υπερτοπικό χαρακτήρα ανήκουν στην αρμοδιότητα των Περιφερειών.

Ορίζεται επίσης ότι εκκρεμείς διαδικασίες και συμβάσεις συντήρησης και λειτουργίας του δικτύου καλωδιακής τηλεόρασης, στις γεωγραφικές περιοχές της παραγράφου 1 του παρόντος εκτελούνται και ολοκληρώνονται από την Περιφέρεια Αττικής».

Με την παρ. 3 επέρχονται αλλαγές στη σύνθεση της Κεντρικής Συντονιστικής Επιτροπής που λειτουργεί βάσει της παρ. 7 του άρθρου 27 του ν. 1068/1980 (Α' 190), που προστέθηκε με το άρθρο 9 του ν. 2576/1998 (Α' 25), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 8 του ν. 3481/2006 (Α' 162), με σκοπό το συντονισμό και την ιεράρχηση της μελέτης και κατασκευής έργων της αντιπλημμυρικής προστασίας Αττικής, τα οποία έργα εκτελούνται από τις υπηρεσίες της Γ.Γ.Δ.Ε. του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και τους λοιπούς φορείς του δημόσιου τομέα καθώς και των αντιπλημμυρικών έργων και μελετών που εκτελούνται από τους ΟΤΑ πρώτου βαθμού και την Περιφέρεια Αττικής. Η αλλαγή της σύνθεσης κατέστη αναγκαία μετά την εφαρμογή του ν. 3852/2010.

Με την παρ. 4 τροποποιείται η παρ. 19 του άρθρου 1 του ν. 4038/2012 προκειμένου οι εν λόγω διατάξεις να εφαρμόζονται και στους επιθεωρητές δημοσίων έργων οι οποίοι σε όλα τα προηγούμενα νομοθετήματα και αποφάσεις για μισθολογικά θέματα αντιμετώπιζονταν πάντοτε από κοινού με τους οικονομικούς επιθεωρητές.

Επί του άρθρου 100

Με το άρθρο αυτό εισάγονται ειδικές πολεοδομικές ρυθμίσεις για τα έργα του ΜΕΤΡΟ, Αθηνών και Θεσσαλονίκης, του Αερολιμένα Αθηνών και των αυτοκινητόδρομων που κατασκευάζονται με συμβάσεις παραχώρησης.

Με τις παραγράφους 1 έως 6 τροποποιούνται οι διατάξεις του άρθρου 9 του ν. 3010/2002, που αφορούν πολεοδομικές ρυθμίσεις των έργων του Μετρό (Σταθμών Μετεπιβίβασης, Χώρων Στάθμευσης και Αμαξοστασίων), προκειμένου να προσαρμοσθούν στα νέα δεδομένα της κατασκευής του Μετρό της Θεσσαλονίκης, των επεκτάσεων των γραμμών και της κατασκευής βοηθητικών χώρων.

Με την παρ. 7 τροποποιείται ο όρος ε-68 του άρθρου όγδοου του ν. 2338/1995, ούτως ώστε οι χώροι στάθμευσης αυτοκινήτων επιβατών, επισκεπτών και προσωπικού δύναται να είναι επίγειοι, υπέργειοι ή υπόγειοι και κατασκευασμένοι σύμφωνα με τις πιο εξελιγμένες τεχνικές και περιβαλλοντικές προδιαγραφές. Η ρύθμιση αυτή κατέστη αναγκαία, εν όψει της άμεσης προοπτικής κατασκευής επί πλέον χώρων στάθμευσης για την εξυπηρέτηση του αεροδρομίου Αθηνών και δεδομένου ότι, παρότι το Σχέδιο Ανάπτυξης του Αερολιμένα προβλέπει την κατασκευή και υπέργειων χώρων στάθμευσης, ο ν. 2338/1995 ορίζει την κατασκευή μόνο υπογείων χώρων, το κόστος κατασκευής των οποίων βαρύνει αποκλειστικά το ελληνικό δημόσιο,

σύμφωνα με σχετική απόφαση του Διαιτητικού Δικαστηρίου του Λονδίνου. Εξ άλλου, οι υπόγειοι σταθμοί αυτοκινήτων επιβαρύνουν περισσότερο το περιβάλλον, σύμφωνα με υφιστάμενες μελέτες.

Με την διάταξη της παρ. 8 ορίζεται ότι η έγκριση των μελετών εφαρμογής Σταθμών Διοδίων (Σ.Δ.), Σταθμών Εξυπηρέτησης Αυτοκινητιστών (Σ.Ε.Α.) και Κέντρων Διοίκησης Αυτοκινητοδρόμων (Ν. 3669/2008) που συντελέστηκε πριν τη θέση σε ισχύ του ν. 2300/1995, επέχει θέση οικοδομικής άδειας των εγκαταστάσεων αυτών και οι κατασκευασθείσες βάσει των μελετών αυτών εγκαταστάσεις θεωρούνται κατά πάντα νόμιμες. Η προτεινόμενη διάταξη επιλύει αποτελεσματικά και εν τη γενέσει του ένα πρόβλημα που δημιουργήθηκε προσφάτως, όταν τοπικές πολεοδομικές αρχές αμφισβήτησαν τη νομιμότητα και προχώρησαν σε επιβολή κυρώσεων εις βάρος τόσο του δημοσίου όσο και των παραχωρησιούχων των αυτοκινητοδρόμων, επειδή θεώρησαν ότι οι μελέτες εφαρμογής των ως άνω εγκαταστάσεων που εγκρίθηκαν αρμοδίως πριν την έναρξη ισχύος του ν. 2300/1995, δεν υποκαθιστούν την έκδοση οικοδομικής άδειας εκ μέρους των γενικώς αρμοδίων πολεοδομικών αρχών.

Με την παρ. 9 επιχειρείται να δοθεί λύση στο ζήτημα της νομικής αδυναμίας του καθορισμού των ορίων χερσαίας ζώνης λιμένων που δεν έχουν αδειοδοτηθεί στο παρελθόν βάσει των διατάξεων του Ν 2971/2001, με περαιτέρω συνέπεια την αδυναμία επέκτασης και εκσυγχρονισμού των εγκαταστάσεων του λιμένα. Με την προτεινόμενη ρύθμιση ορίζεται ότι η μη τήρηση των διατάξεων των παρ. 9 και 10 του άρθρου 27 (δηλαδή η μη έκδοση οικοδομικών αδειών των εγκαταστάσεων του λιμένα) δεν εμποδίζει την τήρηση της διαδικασίας της παρ. 1 του άρθρου 28, δηλαδή τον καθορισμό των χώρων που εξομοιώνονται με χώρους λιμένα.

Με την παρ. 10 τροποποιούνται οι διατάξεις του ν. 2052/1992 (ΦΕΚ 94 Α΄) οι οποίες ρυθμίζουν τα της μελέτης και κατασκευής υπόγειων σταθμών αυτοκινήτων κάτω από κοινόχρηστους και κοινωφελείς εν γένει χώρους. Με τις ισχύουσες διατάξεις, το Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων έχει καταρχήν την αρμοδιότητα μελέτης και κατασκευής τέτοιων σταθμών στις περιφέρειες των δήμων Αθηναίων, Θεσσαλονίκης και Πειραιώς, ενώ στους λοιπούς δήμους της χώρας υφίσταται συντρέχουσα αρμοδιότητα των Δήμων. Ήδη, ενόψει του ν. 3852/2010, οι εν γένει αρμοδιότητες εκτέλεσης έργων τοπικής σημασίας υπάγονται στους Δήμους και μόνο έργα αμιγώς εθνικής σημασίας μπορεί να εκτελεί το κράτος. Η χωροθέτηση, μελέτη και κατασκευή υπογείων χώρων στάθμευσης εντός των δήμων αποτελεί ασφαλώς πρωτίστως ζήτημα τοπικής σημασίας.

Για το λόγο αυτό προτείνεται η ρητή υπαγωγή των σχετικών αρμοδιοτήτων στους οικείους Δήμους, ενώ το Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων εξακολουθεί να είναι αρμόδιο μόνο για την έκδοση της άδειας ίδρυσης των σταθμών.

Με την παρ. 11 αντικαθίσταται η περ. γ΄ της παρ. 8 του άρθρου 22 του ν. 1577/1985, που προστέθηκε με το ν. 2831/2000, προκειμένου να καταστεί ορισμένη και πλήρης η διάταξη που χορηγεί εξουσιοδότηση για την έκδοση Π.Δ. περί σύστασης Μητρώου Συντελεστών Ιδιωτικών Έργων (μελετητών, κατασκευαστών, υπεργολάβων κ.ο.κ.)

Η ΕΡΓΑ ΟΣΕ Α.Ε. μέχρι σήμερα διεκπεραίωσε τη σχετική διαδικασία αδειοδότησης των κτηριακών και λοιπών τεχνικών έργων της μέσω των αρμόδιων Πολεοδομιών, τούτο, όμως, δεν μπορεί πλέον να συνεχισθεί μέσω των νέων αρμοδίων Υπηρεσιών Δόμησης των Δήμων (Υ.ΔΟΜ.), καθώς με τη νεοθεσπισθείσα νομοθεσία (Ν.4030/2011, με ισχύ από 01-03-2012) εισάγονται έννοιες και ευθύνες, οι οποίες ουδόλως συνάδουν πλέον με την απαιτητική και εξονυχιστικά ελεγχόμενη διαχείριση των Δημοσίων Έργων.

Με την παρ. 12 προβλέπεται διάταξη για την κατά παρέκκλιση των διατάξεων του νόμου έκδοση των αδειών οικοδομικών και τεχνικών έργων αρμοδιότητας ΕΡΓΟΣΕ, ώστε να αντιμετωπισθούν όλες οι ειδικές παράμετροι που έχουν καταδειχθεί από την πολυετή εμπειρία δραστηριοποίησης της ΕΡΓΟΣΕ στον τομέα της παραγωγής δημοσίων έργων σιδηροδρομικού αντικειμένου.

Επί του άρθρου 101

Με το άρθρο αυτό ρυθμίζονται θέματα του δικτύου των αυτοκινητόδρομων που περιλαμβάνονται στο Διευρωπαϊκό Δίκτυο Οδικών Μεταφορών. Ειδικότερα:

Με την παράγραφο 1 ορίζεται η δυνατότητα παράδοσης εκ μέρους του Δημοσίου ή/και

εκμετάλλευσης, εκ μέρους των παραχωρησιούχων τμημάτων ή/και υποτμημάτων των αυτοκινητοδρόμων που κατασκευάζονται είτε από το Δημόσιο είτε τους παραχωρησιούχους, μετά την παρέλευση της προθεσμίας περάτωσής τους, στην περίπτωση που δεν έχουν ολοκληρωθεί στο σύνολό τους με υπαιτιότητα του Δημοσίου, ούτως ώστε να καταστεί δυνατή η εκμετάλλευση του περατωμένου μόνο τμήματος και να μειωθεί η δαπάνη των συμβατικών αποζημιωτικών ρητρών, η οποία προβλέπεται στις υπόψη συμβάσεις που κυρώθηκαν με νόμους, λόγω καθυστέρησης παράδοσης ή ολοκλήρωσης.

Με την παράγραφο 2 προστίθεται παράγραφος 12Α στο άρθρο 34 του ν. 2696/1999 (Κώδικας Οδικής Κυκλοφορίας) κατά την οποία καθίσταται ποινικό αδίκημα και τιμωρείται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 292 του Ποινικού Κώδικα, η καθ' οιονδήποτε τρόπο κατάληψη μέρους ή ολόκληρου του οδοστρώματος και των εγκατεστημένων σε αυτό σταθμών διοδίων των αυτοκινητοδρόμων, καθώς και η παρεμπόδιση ή διακοπή (μερική ή ολική) της λειτουργίας των σταθμών διοδίων με οποιοδήποτε τρόπο.

Με την παράγραφο 3 τροποποιείται η παρ. 4 του άρθρου 103 του ν. 2696/1999 (Κ.Ο.Κ.) και συγκεκριμένα κατά το μέρος που αφορά την αφαίρεση πινακίδων ειδικών κατηγοριών οχημάτων, καθώς και της άδειας του οδηγού τους, για ορισμένες τροχαίες παραβάσεις και συγκεκριμένα της παράβασης μη καταβολής τέλους διοδίων, όπου αυτή προβλέπεται.

Με την παράγραφο 4 τροποποιείται η διάταξη του άρθρου 19 του ν. 3897/2010 (ΦΕΚ Α'208), για να περιλάβει και την περίπτωση ενοποίησης ενός ή περισσότερων σταθμών διοδίων.

Με την παράγραφο 5 τροποποιείται η διάταξη του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 10 του άρθρου 29 του ν. 2696/1999 (ΦΕΚ 57 Α') «Κύρωση του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας», όπως αυτή προστέθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου 17 του ν. 3920/2011 (ΦΕΚ 33 Α'), για να περιλάβει τη δυνατότητα διαπίστωσης παραβάσεων μέσω τεχνικών ή ηλεκτρονικών μέσων.

Με την παράγραφο 6 (α) & (β) δίνεται η δυνατότητα στο Δημόσιο να εφαρμόζει κατά την κατασκευαστική περίοδο την πολιτική διοδίων που εκάστοτε κρίνει πρόσφορη για την αντιμετώπιση προβλημάτων που δημιουργούνται στους χρήστες, είτε σε συμφωνία με τους παραχωρησιούχους, είτε ύστερα από μονομερή απόφασή του αλλά με αποζημίωση των παραχωρησιούχων.

Με την παράγραφο 7 δίνεται η δυνατότητα στο Δημόσιο να διαμορφώνει την τιμή διοδίων μέχρι το ύψος του Ανώτατου Ορίου Διοδίων Τελών που προβλέπει η οικεία σύμβαση παραχώρησης, για την περίπτωση που η τιμή διοδίων δεν έχει αναπροσαρμοστεί, λόγω καθυστέρησης των εργασιών, η οποία προέκυψε με υπαιτιότητα του Δημοσίου. Με τον τρόπο αυτό μειώνονται και οι αποζημιωτικές υποχρεώσεις του Δημοσίου που προβλέπονται στις συμβάσεις παραχώρησης.

Με την παρ. 8 τροποποιείται η παράγραφος 4 του άρθρου 52 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας που κυρώθηκε με το ν.2696/1999 (57 Α') όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, που απλοποιείται και γίνεται ταχύτερη η διαδικασία καθορισμού οδών ή λωρίδων κυκλοφορίας, στις οποίες κυκλοφορούν μόνο μέσα δημόσιας οδικής μαζικής μεταφοράς προσώπων με απόφαση του οικείου Δημάρχου. Επίσης δίνεται η δυνατότητα μετά από μελέτη και έγκριση κυκλοφορίας στις λωρίδες αυτές και ποδηλάτων.

Επί του άρθρου 102

Στο υπόψη άρθρο περιλαμβάνονται οι απαραίτητες για την ομαλή εφαρμογή του νόμου μεταβατικές ρυθμίσεις. Ειδικότερα, στις κρίσιμότερες μεταβατικές διατάξεις προβλέπονται τα εξής:

Με τις παρ. 1 έως 10 ορίζονται οι μεταβατικές διατάξεις για το Κεφάλαιο Α (τροποποίηση διατάξεων του Κώδικα Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων).

Με την παρ. 11α ορίζεται ότι οι διατάξεις του ν. 3316/2005, όπως τροποποιούνται και γενικότερα μεταβάλλονται με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, θα τύχουν εφαρμογής σε διαγωνισμούς των οποίων οι προκηρύξεις θα εγκριθούν, από την αρμόδια αρχή, μετά την έκδοση των νέων εγκεκριμένων από τον Υπουργό Υ.ΜΕ.ΔΙ. προκηρύξεων, ώστε να μην ανακύψει ζήτημα ασυμβατότητας των προκηρύξεων που εκδόθηκαν βάσει του ν. 3316/2005, όπως ισχύει σήμερα, με τις διατάξεις του

νέου νόμου, ούτε να αφαιρεθεί στις αναθέτουσες αρχές η κατά το δοκούν τροποποίηση των προκηρύξεων.

Με την παρ. 13 αντιμετωπίζεται το ζήτημα της ισχύος των πτυχίων μελετητών και εταιρειών μελετών που ισχύουν σήμερα και θα εξακολουθήσουν να ισχύουν μετά την έναρξη εφαρμογής του νόμου, ώστε, μεταβατικά και μέχρις εκδόσεως των νέων πτυχίων, μετά τη λήξη των υφιστάμενων, να ισχύουν τα πτυχία που αφορούν τις ενιαίες σήμερα κατηγορίες, για τις συμβάσεις που θα προκηρυχθούν βάσει των νέων κατηγοριών και να μην τεθεί ζήτημα νομιμότητας συμμετοχής.

Με την παρ. 15 χορηγείται παράταση λόγω της τρέχουσας οικονομικής κατάστασης που καθιστά εξαιρετικά δυσχερή την όποια προσπάθεια βελτίωσης των οικονομικών μεγεθών των εταιρειών για κάλυψη του Τύπου Κατάταξης και των Δεικτών Βιωσιμότητας

Με την παρ. 14 ορίζεται ότι ο ν. 3316/2005 θα εφαρμοσθεί στις νέες κατηγορίες μελετών 33, 34 και 35 σε χρόνο που θα οριστεί με το π.δ. της παρ. 8 του άρθρου 39, με το οποίο θα καθοριστούν οι λεπτομέρειες εγγραφής ενδιαφερομένων στις κατηγορίες αυτές και αφού ληφθεί μέριμνα για την ύπαρξη ικανού αριθμού εγγεγραμμένων, που θα καταστήσει περαιτέρω εφικτή την ανάπτυξη ανταγωνισμού.

Με την παρ. 16 ορίζεται ο χρόνος έναρξης ισχύος των νέων διατάξεων που τροποποιούν το Ν. 3669/2008.

Με τις υποπεριπτώσεις της παρ. 18 ορίζεται αναλυτικά και λεπτομερειακά ο χρόνος εφαρμογής των νέων διατάξεων στις διαδικασίες εκτέλεσης των συμβάσεων των έργων, ώστε να μην προκύψουν επεμβάσεις που ανατρέπουν υφιστάμενες συμβατικές δεσμεύσεις των μερών, οι οποίες θα μπορούσαν να κριθούν ως αντίθετες στην αρχή *pacta sunt servanda*.

Ειδικότερα, στην περ. 18 δ προβλέπεται η δυνατότητα χορήγησης παράτασης των προθεσμιών εκτέλεσης δημοσίων έργων, οι οποίες έχουν εκπνεύσει χωρίς να προλάβει να ολοκληρωθεί η διαδικασία έγκρισης της παράτασης, γεγονός που ερμηνεύεται ως λύση της σύμβασης, χωρίς εν τούτοις να ρυθμίζεται η περίπτωση αυτή από την υφιστάμενη νομοθεσία. Η ρητή μεταβατική ρύθμιση που επιχειρείται με τη διάταξη αυτή θα αποτρέψει τις δικαστικές εμπλοκές (αφού το ζήτημα δεν ρυθμίζεται στην υφιστάμενη νομοθεσία, η οποία αναφέρει ρητά τις περιπτώσεις λύσης των συμβάσεων) και γενικότερα τη σύγχυση ως προς την επιβαλλόμενη διαδικασία ολοκλήρωσης ή εκκαθάρισης της σύμβασης.

Ορισμένες διατάξεις του Κ.Δ.Ε όπως τροποποιούνται με το παρόν σχέδιο νόμου εφαρμόζονται και σε εκτελούμενες εργολαβικές συμβάσεις, δεδομένου ότι δι αυτών κατοχυρώνεται η διαφάνεια και η προστασία του δημοσίου χρήματος. Σημειώνεται ότι οι εν λόγω διατάξεις δεν επιδρούν στην οικονομική βάση των συμβάσεων ούτε μεταβάλλουν ουσιώδεις όρους αυτών, ενώ δεν ρυθμίζουν ζητήματα που έχουν κριθεί τελεσίδικα από τα αρμόδια δικαστήρια.

Επί του άρθρου 103.

Στο άρθρο αυτό περιλαμβάνονται οι καταργούμενες διατάξεις.

Με την παρ. 1 καταργούνται ορισμένες διατάξεις του ν. 3316/2005.

Με την παράγραφο 2 καταργούνται τα άρθρα 169 έως 175 του ν. 3669/2008, με τα οποία κωδικοποιήθηκαν οι διατάξεις του ν. 2522/1997, δεδομένου ότι ο νόμος αυτός καταργήθηκε ήδη με το ν. 3669/2010.

Με την παρ. 3 καταργείται η εισφορά η οποία καταβάλλεται, δυνάμει της παρ. 1 του άρθρου 1 του Ν.Δ. 2168/1952, από το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος, υπέρ της Σιβιτανιδείου Σχολής. Η εισφορά ανέρχεται σε ποσοστό 2% επί των ετησίων ακαθάριστων εσόδων του ΤΕΕ. Ο λόγος της κατάργησης είναι ότι, ενώ αρχικά η ειδική αυτή εισφορά βάρυνε όλα τα Εμποροβιομηχανικά, Επαγγελματικά και Βιοτεχνικά Επιμελητήρια της χώρας καθώς και το Σύνδεσμο Ελλήνων Βιομηχάνων, με το Ν.Δ. 867/1971 απαλλάχτηκαν όλα τα άλλα Επιμελητήρια εκτός από το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, ενώ οι απόφοιτοι της Σχολής αυτής είναι μέλη μόνο αυτών των Επιμελητηρίων (και όχι του ΤΕΕ) και στελεχώνουν κυρίως τις επιχειρήσεις των μελών των Επιμελητηρίων αυτών, άρα αυτούς κύρια ενδιαφέρει η λειτουργία της.

Επί του άρθρου 104

Με το άρθρο αυτό καθορίζεται η ημερομηνία έναρξης της ισχύος του νόμου.

Αθήνα/...../2012

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ ΚΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΓΙΑΝΝΙΤΣΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΡΕΠΠΙΑΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΑΒΡΑΜΟΠΟΥΛΟΣ
ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ

ΑΝΝΑ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ
ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΟΥΤΡΟΥΜΑΝΗΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

ΜΙΧΑΛΗΣ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ
ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ
ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΚΩΝ/ΝΟΣ ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ
ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

ΠΑΥΛΟΣ ΓΕΡΟΥΛΑΝΟΣ
ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ
ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ

ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΠΑΜΠΙΝΙΩΤΗΣ